Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Blicher, Steen Steensen.; af St. St. Blicher.
Titel | Title:	Min Vinterbestilling i 1842 & 1843
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 2/Ser.nr. 7
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Randers : N. Schmidt, 1844

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57,-95,-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020705753

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

57,-95,8°

Samlede Noveller

af

St. St. Blicher.

7de Deel.

Randers.

Forlagt af Boghandler N. Schmidt.

Trykt hos J. M. Elmenhoff.

1844.

Min Vinterbestilling

i

1842 & 1843,

af

St. St. Blicher.

Randers.

Forlagt af Boghandler N. Schmidt.

Trykt hos J. M. Elmenhoff.

1844.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Indhold.

	Side.
Fiirkløveret	1.
Rødstenen paa Fuur	23.
Min syvogtyvende og sidste Kjærlighedshistorie	45.
Kniplerinden	63.
En jydsk Røverhistorie	97.
Kjærlighed i Pinen	119.
Ravnen	139.
To paa een Hest. (I Billedrække.)	163.
Gywl	193.

Rettelser.

Side	4,	6te Linie:	Kysehag; læs: Kysehage.
—	14,	6te —	an; l.: ad.
—	16,	10de —	Boserne; l.: Bosserne.
—	17,	9de —	or; l.: for.
—	22,	8de —	extentive; l.: extensive.
—	26,	6te —	Dyngelyng; l.: Dværgelyng.
—	28,	7de —	reglementeret; l.: reglementerte.
—	31,	9de —	Liveer; l.: Livreer.
—	59,	7de —	snakt; l.: snaket.
—	-	17de —	forsikkrende; l.: forsikkrede.
—	60,	2den —	indbudne; l.: indbundne.
—	69,	11te —	Modgang; l.: Medgang.
—	82,	24de —	Bedauen; l.: Bedauern.
—	-	25de —	tausind; l.: tausend.
—	94,	6te —	Side; l.: Siden.
—	101,	19de —	nogen; l.: ene.
—	109,	2den —	Haadvaaben; l.: Haandvaaben.
—	135,	11te —	puffede; l.: knurrede.
—	148,	8de —	Tilbedende; l.: Tilbedede.
—	165,	13de —	afgidsede; l.: afridsede.
—	173,	6te —	Drømmer, ; l.: Drømmes.
—	-	13de —	kunde; l.: kunne.

Samt overalt i sidste Novelle **Glankos** for **Glaukos**.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fiirklöveret,

troværdig Fortælling

af

St. St. Blicher.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Munken.

—

Danmarks vidtstrakte Kyster fostre et Slags menneskelige Amphibier, som jeg for min Deel gjør grumme meget af. Landjorden — Sandjorden frembringer Brød til Fisken, som Havet yder. Her Trygghed og Ro, hist Uro og Fare — Livets Dobbeltbillede. Den nøgne, grumme Vestkyst er stærkest befolket med Havgasser, der uforfærdede befare den vilde Sø i deres aabne Baade milevidt ud, for op af Dybet at hente det barske Livs første Nødvendigheder. Ogsaa ved Østkysten kjender det langt fredsommeligere Kattegat ikke saa lidt til Fiskere, og blandt disse udmærkede Baadførere. En saadan var, gjennem næsten hele sidste Halvdeel af forrige Aarhundrede, **Jens Munk** i Lilmose, beliggende retvesten for Thuns.

Han har ført mig i min Ungdom flere Gange velbeholden til og fra hiin Ø og Nordenden af Sams, somme-

tid et godt Veir, og andentid i et saadant da Søen vadsker. — Det gjorde den engang, jeg med et Par Jævnaldrende havde gjæstet den mindre Ø. En Vestenvind, som stedse tiltog i Styrke, forbød os at styre efter Lilmose; og da den sprang nordligere, blev den os skral nok til at lægge Kysinghag op. Gjennemblødte slap vi dog henad paa Aftenen derind, hvor vi altsaa fik smult Vand. Uhældigviis var det just i Ebbe, og da vi ikke kunde see os for i den snævre krogede Indseiling, løb vi paa Grund een Gang, og nok engang. Vore „hvide Stude" — saaledes kaldte Munken Sprydseil og Fok — flere brugte han ikke — vare i Fjordmundingen „klavede ind;" og maatte da Mandskabet udenbords, og skyde Baaden paa maa og faa ud igjen i Seilsdybet. — Baadføreren var heeltvæk saa veltalende, at han kun pauserede, naar Skraaen skulde vendes eller byttes med en frisk, eller Munden blev „skvalpet." Dertil havde vi Forraad nok af „Spølvand" — i daglig Tale, Brændeviin. — Denne Kraftessents virkede, men ikke tjenligt for vort Endemaal: vor Munk talede meer, men udrettede mindre, hans Eder slet Intet. Et Par Gange skvattede han overende, bandede os Andre, Skuden og sig selv. „Jeg har faaet for svær Ballast," stammede han; vi modsagde ham ikke. „Hiv ud af Stenene!" Det skedte, og derved kom vi af den første Grund. Snart sad vi fast paa den anden. For at klare os fra den gik det endnu mere trykkent: istedet for de udkastede Stene, havde vi faaet den store **Jens Munk** selv til Ballast, som maatte forbli-

ve hvor den var, da han ikke var istand til at skræve over Rælingen. — Nu faldt det os til at bande og Baadens Herre at tie; thi han var falden i Søvn.

Da lettede Taagen: vi skimtede Landet et kort Bøsseskud om Bagbord, og tvende Skibe for Anker endnu nærmere paa den anden Side. Endelig saae vi ret forud et Lys saa udbredt, at det maatte komme fra flere end eet eller to Vinduer. Dette, der forjettede os Huusly med mere, satte Ild i os; og da vi nu kunde skjønne, hvor Renden var, sik vi snart Baaden ud i den, og tog fat paa Aarerne. Her vaagnede Munken, skultrede sig og grynted: „Er I gale? roer I? og vi staae paa Grund." — „Nei" brummede Vest — den ene af mine Kammerater — „vi har klaret os, mens I snorkede." — „Hvad er det for Lys?" spugte den Anden — Øst. — „Naar det ikke er Norsminde Kro" lød Svaret, „saa er det Helvede; Fanden hvilket! hal ud Gutter! at vi snart kan komme derind, og faae Varme i Kroppen." — Der haledes og saaledes ud, at Øst brækkede sin Aare. „Han maatte hellere ha' brækket sit ene Been!" brølte Kapitainen; „nu maa jeg karri — kom med den anden Aare!" Denne stak han agter ud, og gav sig til at vrikke.

Vinden havde løiet af saa meget, at vi kunde høre Klang af Instrumenter derindefra, og stedse lydeligere, jo mere vi nærmede os; og snart erkjendte vi det for Dandsemusik. Vaade, udasede, som vi vare, opmuntredes vi unge Mennesker. De nu indenfor Vinduerne synlige Bevæ-

gelser af Dandsende satte vort Blod i Bevægelse. Vi lovede os en munter Nat til Erstatning for Dagens Besværligheder. Jens Munk nærede samme Forhaabning.

Interessentbal.

Jeg skal love for, det var varmt derinde; og der var muntert: i Storstuen dandsede, i de to Gjæstekamre spillede man; i tvende Sideværelser blev drukket og sunget til. I eet af de sidste viste Værten os ind. Vi fik strax Noget i Livet, idet vi til ingen Nytte raadsloge om, hvorledes vi kunde blive skilte ved de vaade Klæder, faae tørre istedet, og saaledes deeltage i Dandsen. I denne blev nu en Pause, og tvende Sømænd traadte ind til os, krævende Punsch. Det var unge, nette Folk, havde dette aabne frimodige Aasyn, danske Søgutters Præg. De vare finere klædte, end almindelige Matroser. „Jeg hører," sagde den forreste, „at De er' kommen ind under Havari, mine Herrer! De kunne trænge til ny Forhudning — Riber!" sagde han til den Anden, „Vi kunne la' Ole og Lars — De er nede i Skjænkestuen — hente Beklædninger — om De ellers kan finde Dem i ligefrem Sømandsdragt?" Jeg takkede hjerteligt paa mine egne og Kammeraters Vegne, og forsikkrede, at vi vilde anse deres Klædninger som Hædersdragter. „Stop!" faldt den Anden ind; „vi kunne jo ikke hjælpe

flere end To; Hvad gjøre vi saa ved den tredie Herre?" — „Ham taer jeg paa min Samvittighed," raabte Værten ind ad Døren, „De gier vel Indskud til Ballet, som de andre Interessentere?" — „Strax!" var Svaret. Vi havde næppe klaret Betalingen, før vor Omklædning gik for sig i et indre Kammer, hvorfra vore vaade Kropstykker bleve bragte til Tørring. — Iførte oldnordiske Kofter og Broger, med løstomslyngede røde Silkehalsklæder, hvis lange Flipper hang ned over Brystet, traadte vi nok saa kjække ind i Dandsestuen, og mønstrede Damerne. De fleste af disse vare nordfra; af de sydlige kjendte Øst og jeg eenoganden; Vest fletingen. — Fordandseren klappede; man bød op, stillede sig; vi tre Solimiter hver med sin Udkaarede. Den datider brugeligste Dands var den engelske — nu degraderet til Bondespringom, under Navn af „Sextour" — de schwabiske Bønders Wirbeltanz var dengang endnu ikke forfremmet til de høiere Klassers Modedands, men havde først nylig vundet Yndest hos yngere Folk, der brugte den som Afvexling hen mod Ballets Ende.

Har jeg ikke før bemærket, saa gjør jeg det nu for en Feilskyld: at til et rigtig morsomt Bal hører ensmule Forelskelse — idetmindste i een af de søde Piger; kan Man forliebe sig i to paaengang, er det saameget bedre; men og et sjeldent Held. Her blev dette Held mig tildeel: jeg sværmede for Lise, jeg sværmede for Malene*);

*) Jeg anfører ikke Familienavnene; thi de leve endnu begge.

meest for den jeg netop dandsede med. Ingen af dem svær-mede for mig, som ikke var saa sært, da Lise kun havde Mine for Øst og Malene for Vest. De to begunstigede Herrer corresponderede i Diesproget med vedkommende Da-mer: Man forstod hverandre. — Da jeg ikke var ukyndig i sympathetisk Skrivemaade, stavede jeg mig snart til, at jeg var tilovers. Man vil paastaae: at der gives en tro-pisk Plante, saa overordentlig hurtig i sin Udvikling, at Jagttageren kan see den vore. Jeg troer det gjerne, for det Samme opdagede jeg grant paa den flirdobbelte Elskovs-blomst her i Norsminde Kro. Og flere end jeg gjorde samme Opdagelse; blandt dem umodsigeligt Hunblomsternes Mødre. Jeg stod engang saa nær ved dem, at jeg hørte, hvorledes de snakkede om Hannerne, enige i at de vare baade selv kjønne og udsprungne af kjønne Familier. Un-der den nu stedfindende Kaffedrikken berettede jeg mine for-liebte Venner Hvad jeg havde opsnappet, betydende dem der-hos: at deres Hjerters Tilstand slet ikke var nogen Hem-melighed, samt at jeg allerede havde faaet saameget at vi-de, at de tvende Grazier vare honnette Piger, Døttre af tvende velhavende Præstemænd. Begge Jungmændene trak baade Bryn og Øienlaage ned, og mumlede Noget om „uti-dig Geskæftighed, ubuden Mæglerforretning," og nedslugede med Kaffeen deres Fortrydelse, som jeg deres knor-tede Ord.

Den korte Sommernat — gik ikke, men løb; og Man fandt, at Solen stod fortidlig op. Vi Natteværmere følte,

at vi gik forsildig tilsengs; hvorfor vi og lavede paa at oprette Forsømmelsen, naar vi først havde styrket os med anstændig Frokost. Vi havde næppe begyndt at anatomere Flæskeskinken, før rappe Hovslag udenfor drog vore Øine til Vinduerne: En Rytter sprang af, traadte ind — men han fortjener et eget Capitel.

Hværveren.

Den Fremmede spurgte efter Værten, og da denne meldte sig hos ham, udbad han sig overladt Huusly, om ikke andetsteds, saa i en tom Lade for to Underofficierer og 16 Recruter, dem han skulde bringe til Kjøbenhavn. Dette bevilgedes. Han tog strax nogle Bankosedler frem, og sagde: „Her er til en smule Frokost for disse Karle; men derover betaler jeg Intet. Jeg er selv sulten, har redet hele Natten" lagde han til, kastende et Blik paa os Balgjæster, og et paa Skinken. Han blev viist ind i vor Stue, tog Plads, efter et Nik og et „med Tilladelse." Inden Forløb af to Minuter havde han fortæret mere Flæsk, end to af os Andre, og behørigt Brød, et Olglas Brændeviin auf einmahl — heller ikke mere — og ovenpaa en Flaske Øl. Nu stod han op, nikkede igjen, og gik ud, for at see efter Transporten vel.

Han var en stærk iøinefaldende Skikkelse: af Middelhøide, men ualmindelig bredskuldret og høibrystet, med tilsvarende athletiske Arme. Hans Ansigt var stort, ikke uformeligt; men det var koldt, ubevægeligt som Granit: enten maatte han være uangribelig af Lidenskaber, eller og fuldmægtig Herre af alle. Hans brune Haar hang foran ned til Øinene, dog viste sig derigjennem Brudstykker af et rødt Ar tvært over Panden. En mindre Skramme paa den ene Kind og en ditto skraas over Hagen tydede paa Sværdkamp. Jeg kom i Tanker om hine arrede Krigere, for hvilke yttredes: at de, der saaledes havde tegnet dem, maatte have været hele Karle; og dem gad Man gjerne have seet. „Det kunne I ikke" lød Svaret, „for de ere alle døde." — Vor Morgenmand var ellers borgerligt, men stiint klædt, og uden baade Mundskjæg og Kindskjæg. Hans Udtale var reen kjøbenhavnsk; Tonen en reen Bas.

Ved sin Gjenindkomst siger han til de to virkelige Sømænd med et flygtigt Sideblik til os tre uægte: „Maae jeg være saa fri! gaaer nogen af mine Herrer Kapitainer til Kjøbenhavn?" — „Vi begge" svarede Riber; „og det ved Middagstid, om Vinden bliver staaende." — Hværveren foreslog dem, at overføre ham og hans Mandskab. Det indvilgedes for billig Fragt, imod at Passagererne selv holdt sig med Spise. Det blev derhos aftalt, at de skulde tage Plads i Rummet, hvor de vilde blive forsynede med Pre-

senninger at hvile paa. Indskibningen skulde være tilende-bragt inden Middag.

Den forlorne Søn.

Som Selskabet havde travlt med at gjøre sig rede til Adskillelse — hvilket ikke var et Øieblikks Sag, da nogle Reiseklæder vare forbyttede, enkelte ikke til at finde — kommer Lise med forvildet Udseende flyvende hen til Faderen, og skriger: „Bror Casper er her!" Piben drattede fra Præstens Mund, Tobakspungen fra hans Haand. I sin Forbauselse formaaede han blot at udstøde: „Hva! hva!" Taarer tog nu til at strømme ud over Pigens Kinder, og under Hjertesuk og Hulken fik hun følgende frem: „Han er hværvet til Soldat. Jeg stod for et aabent Vindue i Værtindens Sovekammer, kaldende paa vor Kudsk, da kommer hans Ansigt frem i Ladelugen tæt ved Siden. „Lise!" siger han, „er Du her? Hvor er Fader?" — Jeg havde nær sunken i Gulvet — ak Gud! at jeg skulde see ham saaledes igjen! — Præstens Hage berørte hans Bryst. Han syntes at gruble — ikke længe; han rettede sig, lod sine Øine løbe omkring: de søgte Hværveren, og da han opdagede ham i næste Stue, ilede han derind og næsten hvidskede: „Herre! min Søn er iblandt deres Folk hist-ude." — „Jasaa? — „Kan jeg løskjøbe ham?" — „Er

det Dem meget om at gjøre, aaja! naar De strax betaler Hvad han har kostet i Haandpenge og Transport; det vil udgjøre omtrent halvfjerdsindstyve Daler." — „Skal skee! Hvad jeg mangler tænker jeg Værten laaner mig — aa! lad mig see ham!" — „De faaer selv see ham ud — jeg veed ikke, hvem af de Karle, De er Fader til — behag at følge med!" — Nysgjerrig gik jeg noget bagefter.

Fra Laden lød en fleerstemmig Sang, ikke af det smukkeste Slags. Men den ophørte, saasnart Hværveren traadte ind, og paabød Taushed. Snart opdagede Præsten den han søgte. Skjælvende stammede han: „Gud forbarme sig! Casper!" Den Anraabte slog Hænderne sammen, bøiede sig halvt til Jorden, og udstønnede: „Fader! jeg er ikke værd at kaldes din Søn!" — „Det troer jeg heller ikke" sagde Hværveren. „Naa! saa det er ham?" — „Staaer Du til at frelse, og vil Du frelses?" — „Begge Dele, min dyrebare Fader! Skinnet er imod mig; men De maa troe mig, jeg er bleven skændigen forført og bedragen." — „Kom da!" sukkede den Gamle. De Tre gik ind igjen. Pengene skaffedes tilveie, og optaltes. Hværveren rørte dem endnu ikke, men sagde: „Naar De vilde tage paa mit Raad, Hr. Pastor! saa lod De ham pille af! De er ikke tjent med ham. Han havde først ladt sig engagere af en østerrigsk Hværver, og saa smutter han ind til mig, lader som Ingenting, ta'er ogsaa Haandpenge af mig. Østerrigeren kommer og reclamerer ham. Jeg vil ikke. Vi slaaes om ham. Jeg beholder ham. Men paa Turen herind har jeg lært

ham endnu bedre at kjende — ta'er De ham, saa condulerer jeg." — „Jeg ta'er ham," mumlede Faderen. Handelen var sluttet.

Munken No. 2.

No. 1. var, da jeg efter et Par Aars Borteværelse kom til hiin Egn, gaaet i Vinterhavnen — den Man ikke mere forlader. Een og anden af Interessenterne i det muntre Norsmindebal havde ogsaa ladet sig føre did, hvor der hverken gives Punsch eller Flæskestinker. Naa — den Vei skulle vi Alle.

I dette Mellemrum havde jeg ikke seet Noget til Fiirkloveret, Hværveren og Dragoskipperne, ligesaalidt som til den forlorne Søn. Min Erindring opfriskedes. Jeg spurgte efter Den og efter Den. Hm! Man skulde aldrig forske efter Sligt: de fleste Svar, Man faaer, vække Thusmørketanker paa Foranderlighed, Forgængelighed og Vinterhavne.

Efter **Jens Munks** Bortgang arvede hans eneste Søn **Rasmus Munk** — efter Hadsherreds Sprogbrug kaldet **Munk Rask***) — Faderens Gaard med de hvide

---

*) Det er alminbeligt i denne Egn at sætte visse Familienavne, og Øgenavne især næsten uden Undtagelse, foran Døbenavnene, saasom: „Grød Hans" (ham med rindende Øine), „Post Niels" (een af hvis Forfædre har været Spion for Herskabet.)

Heste, hans Baad med de hvide Stude, hans Sømandsdygtighed og hans eiendommelige Billedsprog; Ederne ikke at forglemme. Baade dem og Sproget uddannede og berigede han selv endvidere.

Det er ham, der i min Levnetsbeskrivelse bærer sig saa smildt som djærveligt an ved min og Medjægeres Retirade for Thunboernes Opstand i Masse. Paa Hjemseilingen gav han mig følgende Underretning om nogle af de Personer, jeg i hiint Interessentbal har udpeget.

Hiin slemme Præsteson var og blev forloren. „Jeg skal sige os," — det er Rasks Ord — „den her Studenter havde ikke Vindfang af Noget, undtagen Fruentimmer og Flasker; og forresten var han saa luuddoven som et Skib i Havblik. Fa'eren grubliserede, saa han blev Dag for Dag mere og mere slunken, indtil han for et halvt Aarstid siden blev stuvet ned i Ruffet. Han havde, maaskee sig, holdt Søen lidt længere; men saa hændte det sig, at een af hans Piger losséde paa egen Haand og spolerede Ladningen, og blev sat i Boien eller hvad det hedder: Viborghuset. Ubrederen af Skuden havde Studenten været — den Onde snoe hans Smaatarme og gjøre Fiolstrænge af dem, at han kan dandse efter dem der, hvor Man aldrig fryser!" — „Hvad blev der af Kjæltringen?" — „Han blev borte med det samme; og hvis han ikke allerede er ført op paa Gammel-Eriksplads, saa fortoner den sig nok klart i Kimingen." — End Søsteren? — „Saamænd! jeg satte hende over til Sams, da hendes Faer var kommen under Jorden. Jeg

har nylig hørt, at hun var bleven gift, eller forlovet, hvilket det nu var. Jah! Hyren er hun vis paa, om hun ellers vil gaae paa Farten." — Veed I Noget om hendes Sødskendebarn, Præstens Datter i Y . . . .? — „Man siger, hun styrede østlig samme Streg som den Anden; men min Baad har ikke havt hende inde." — „Skjødet los! der kommer en Kysingpige anstigendes. Hun vil dandse med os. Men jeg vover Munken og hans Kone; hun duver som en Maage, og langer nok tilland. Jeg vil lade mig æde levende op af Makreler og Steenbidere, om hun smutter fra mig, saalænge jeg har Roerpinden i den ene Haand og Storseilsskjødet i den anden." -- Det var ikke tomt Pral: Overstyrmanden førte hende velbeholden ind til Lilmose, hvor den hjemmeværende Kone tog imod os, det bedste hun formaaede. „Her er min Broder!" raabte Rask, „og Satan kildre mine Nyrer! om denne hollandske Munk ikke har bragt mangen stout Søgut til at kuldseile paa tørt Land." Han satte Steenmunken for os, og ikke forgjæves.

E. Sk.: — Syv Aar senere var den danske Munk væk. At Broderen skulde været Skyld i hans Død, troer jeg ikke; snarere Konen, der blev gammel og gnaven. Nok er det: hendes Sprydstage var det Eneste af hende, der fandtes paa Thun-Røn. Skroget af Munk Rask drev, dog umolesteret af Makreler og Steenbidere, op til Den Endelave. — Forinden denne hans Sattenpaaland, førte han

mig paa nogle Sø- og Jagttoure, og deriblandt den, som jeg nu skal til at beskrive.

Gjensyn.

Øst ud for Nordenden af Samsø svæve nogle ubeboede Holme paa Havfladen — ubeboede af Mennesker, men tykt bebyggede af Svømmefugle, og jævnlig gjæstede af Sælhunde. Der er Noget at bestille for Jægere.

Min raske Munk seilede samme Sommer, med mig og nok Een, nord om Samsø ud til **Vejrø**, derfra, efter behørig Tøven, til **Boserne** og **Kyholm**. Paa denne var datids hverken Havn eller Befæstning, saalidt som Pesthuus, og vilde vi have Lige af Sælhundene, maatte vi benytte Aftenlaget, da de talrigst besøge Grundene. Intet Charivari kommer disse Havdyrs nær i Vildhed; kun Jægerøret kildres ved slig Concert, der minder om Djævlenes i „Paradise lost." — Da Baaden var slæbt op paa Land, gik eller rettere krøb vi paa Post, og lagde os bag vort Brystværn af Tang. Det var allerede Halvmørke, da vore Skud jog Choristerne ud i Dybet; og inden de dræbte bleve henslæbte til Baaden, var det bleven endnu mørkere.

Vor Bestemmelse havde været: at seile til **Sams** samme Aften, for at søge Natteherberg i **Morup**. Dette blev

forhindret af Jyllands gamle Tyran — Vestvinden. Den reiste sig med saadan Styrke, at vi maatte beslutte os til at vende Baadens Køl imod den, sætte os, underdækkede med Tang, indeni, og saaledes oppebie Morgenen. Det Bedste, vi under disse Omstændigheder kunde foretage os, var at sove. — Men Søvnen blev forstyrret, inden den var begyndt.

Tre menneskelige Skikkelser lode sig tilsyne foran os; at vi selv vare usynlige for dem, kunde vi forstaae af Udraabet: „Hvad Satan! en landdreven Baad! Det er saa den anden, som iaften er strandet paa den ubekjendte Ø. Naa! lad os tage den i Besiddelse!" — „Den er besat" gjennemlede jeg. — „Hvad!" brummede en huul Basstemme, „ere I Mennesker eller Sælhunde?" — „Vi er Sælhunde" svarede jeg; „men vil I ta'e Plads hos os, skal vi ikke bide Jer!" —

„Blikker! din Himmelhund!" lød en anden Røst, „Hvad den slemme Syge bestiller Du her?" — „Jeg driver lidt Søroveri, min go'e Øst! Men hvad driver Dig herhid?" — „Vinden, min Bro'er! Naar vi nu ere vel inde i dit Hundehuus, skal Du erfare det Nærmere." De skuppede sig ind, fik Sæde og Rygstød. „Og jeg er Vest" sagde den Tredie: „Vi ere fulgtes ad fra Kjøbenhavn til Kallundborg; men da det saae langt ud med Overfarten til Aarhuus, tog vi ud til Refsnæs, for derfra at lade os sætte over til Sams. Idetsted satte vore Færgefolk os paa Grund her ved denne fortryllede Ø; de ere hist ovre ved

den anden Side, og ase med Baaden — ah! vi havde det lidt mere behageligt, der hvor Vi sire sidst vare samlede i Norsminde." — „Der sov I ligesaagodt, som her bliver Tilfældet," brummede Basstemmen, som tilhørte ingen anden end Hværveren. „Saa snak da Natten hen! I unge Herrer!" — Det gjorde Vi.

Snakken faldt først paa den fæle Præsteson. Jeg fortalte om ham Hvad Læserne allerede have seet. — „Det kunde jeg nok vide," sagde Hværveren; „nu har jeg skaffet Marinerne flere hundrede liderlige Fugle; men ingen mere djævleblændt end han. Enslags Journal eller Dagbog — den havde ellers meget passende Titel af „Ratbog" — tabte han i den Hurlumhei, da jeg vexlede Hug med Østerrigeren. I en ledig Time løb jeg den igjennem. Død og salte Pine! Jeg har seet baade det og det, været med baade her og der; men saa velstuderet i de skjønne Videnskaber er jeg ikke bleven. Hvert Svirelag, hvert Slagsmaal, hver Fruentimmercommerce har han afmalet saa nøiagtigt lige til de allermindste Omstændigheder, saa ingen Rapport kan være fuldstændigere. Derfor varede jeg den gamle Paryksmand ad. Spidsrødder havde den unge Slyngel havt bedre af, end af Paaskeæg — Gid vi her havde en Oel eller to; for jeg er sulten." — Var han sulten, vare vi Andre søvnige, og døsede hen i en Halvslum, til Aurora purrede os heltvaagne.

Atter Gjensyn.

For en mild Sydost havde vi gledet en god Strækning ad vor Sovei i Taushed, hver med sine egne indsluttede Tanker, saavidt Man havde nogen. Det var Tilfældet med Øst: „Hvordan mon det blev med Søsteren," fremmumlede han, ikke i Spørgetone. „Hvis Søster?" spurgte jeg. — „Hans, den underjordiske Dværg." — „Han var Fanden ikke Dværg," brummede Hværveren, „han maalte elleve Kvarteer fire og enhalv Tomme; jeg har noteret det." — „Næstsøsteren" (han meente Cousinen) sagde Vest, „det var ogsaa en forbandet kjøn Tøs; jeg var nærved at blive Hvad Tydskeren kalder vernarrt." — „Du var det" siger jeg. — „Det var jeg virkeligt; men det varede ikke mange Solmærker, inden jeg igjen kom til Forstanden." — „Du?" grinte Øst, „naar det kommer derpaa an, er Du vel ikke klogere end jeg og saa mange Andre. Da jeg sa'e Farvel til **Malene**, trykkede jeg hende lettelig i Haanden. Hun trykkede igjen. Det snurrede mig op i Armen og længere ind; og det er ikke fri for, at jeg endnu fornemmer en Smule Kildren." — „Det gaaer nok hen" sagde Capitain **Rask**; „førend jeg fik **Maren** — nu springer hun til Vesten — Seilene ned, og Aarerne ud!" Commandoen udførtes, vi roede tilland. **Maren** havde Kaffekanden paa Bordet, før vi vare komne vel ind i Stuen. At mærke: det var ikke Munkens **Maren**, men en **Skippers i Morup**.

Søvnen eftergiver ikke sin Ret: vi fire Unge ilede strax at betale den Hvad vi vare skyldige. Kun Hværveren allene syntes at være gjældfri; thi han gik, efter et „Adieu, sov vel!" over til Vestsiden af Øen, for derfra at komme over til Jylland, og videre i Syd paa til sin umisundelsesværdige Bestilling.

Den vakkre Skipperkone saae Hvad vi trængte til, og anviste os et Værelse med tvende Senge. Vi krøb i dem, og sov — hvorlænge veed jeg ikke. Men det veed jeg, at saa sælsom en Morgensang, som lød gjennem Brædderæggen, har jeg hverken før eller siden hørt. Det var en kvindelig Vexelsang. Melodien kunde jeg ikke faae fat paa; men Ordene fik jeg gjemte.

1ste St. Hvad savner du? Hjerte! hvi længes du saa?
2den St. Jeg savner hvad ei er paa Jorden at faae:
Den Ven, mig til Frihed udløser af Fængsel,
Til den staaer min eneste Længsel.

1ste St. Suk da, stakkels Hjerte! men brist ikke! Du
Kan have en Ven, som Du veedst ikke nu.
2den St. Jeg tænkte at have en Hjerteven fundet;
Jeg saae ham, — ak! han er forsvundet.

1ste St. Hvad hjælper at sørge for saadan en Ven?
En anden og bedre kan komme igjen.
2den St. Ak! aldrig! kun tvende Rum eier mit Hjerte:
Til første Elskov og — Smerte.

Disse veemodige Toner vare eiheller gaaet tabte for mine Venner. Øst keeg over til mig, og hvidskede: „Hvad var det?" — Vest hvidskede: „Det maa undersøges!" Jeg nikkede, og stod op.

Jeg forhørte mig hos vor Huusmo'er om Sangerinderne; og fik den Beskeed: at de egentlig vare fra „Vesterlandet," havde først taget Ophold hos den nærbeslægtede Præst, og da han, for et Halvtaarstid siden døde, havde de leiet dem ind, hvor de nu vare. „De ville nu slet ikke tilbage i deres rette Hjem; af hvad Aarsag veed jeg ikke; men de maae vistnok have Hjertesorg, for sommetid græde de sammen, og sommetider synge de sammen, men aldrig noget muntert. Det er vist rare Piger: de har ellers ikke Omgang med Nogen, sidde og sye og brodere næsten hele Dagen, undtagen naar de i kjønt Vær gjøre et lille Svip her i Haven, eller ned til Stranden. Fattige ere de langtfra ikke, for siden de kom her til Landet have de hvert halve Aar faaet Rentepenge, ikke saa faa, tilsendte derovrefra."

Jeg gjengav Vennerne de indhentede Underretninger, med Tillæg: at det rimeligviis vare hine søde Norsmindeglutter, og med Forslag: gjennem Værtinden at udbede os Tilladelse at opvarte dem, da de muligen kunde ønske Bud med os til Jylland. Dette var virkelig ogsaa Tilfældet: vi bleve indladte. — Rigtigt! det var dem. — Gjensindelsen overraskede, og det behageligt. Paa Ansigternes og Samtalens Livelighed mærkede jeg, at visse Savn lod til

at ville udfyldes. En Time svandt som et Minut. Ved Bortgangen bad Herrerne om at maatte gjentage Besøget: tilstaaet.

Slet ikke ilde lsmagte Baadførerens Meddelelse: at hans Fartøis Tilstand udfordrede nogen Istandsættelse, som vilde medtage et Par Dages Tid, inden vi kunde betroe det til Søen. — Disse tre Dage vare for de fire Menneskebørn saa gode som tre Aar; ikke extentive, men intensive — Man forstaaer mig jo vel? — Saa gammel som jeg er, kan jeg endnu fornøie mig ved at tænke paa denne Quadrupelalliances hurtige Istandbringelse. Men saa falder Tanken paa Ophævelsen ved Stormagten Dødens Intervention. — Tredive Aar glede hen som ligesaamange Dage. Vest og Øst ere muldne om Tænderne, og deres Børn have fortsat den afbrudte Elskovsleeg. Hm! de skulle ogsaa i deres Tour indløse Pandterne.

Rödstenen paa Fuur.

I kun en Miils Afstand fra Livø — til hvilken jeg for kort siden har færget mine Læsere over — ligger Fuur, en Ø af aldeles forskjellig Beskaffenhed, og det saavel med Hensyn til Naturen, som til Menneskene der; hvorvel de sidste have forandret sig noget, siden den Tid, i hvilken efterfølgende Begivenheder fandt Sted, nærmlig et hundrede Aar tilbage.

Øen er tvedeelt; og begge disse Dele staae i den meest skarende Modsætning til hverandre: den sydlige er et fladt, kun lidt over Fjorden ophøiet Land, paafaldende frugtbart, og langt tidligere paafærde end det nærligefor liggende Salling. Derfor maa Landet takke Vandet, Bonden takke Fiskeren — begge ere een Person, en Amphibie, der henter rundelig Føde fra to Elementer. Nette Huse og nette Mennesker — over 800 paa $\frac{1}{8}$ Qvadratmiil dyrkelig Land; dertil een eller flere Baade; og det ei af de smaa, skjænke et ligesaa liveligt som frydeligt Syn. — Men nu den nordlige Halvdeel! Grimmere end Alheden

— hvis frodige Lyng, og hist og her fremsmilende grønne Græspletter, hvis violette sildige Blomsterflor, saavelsom den utallige Bærvrimmel, trøster Øiet og kvæger Ganen — fraføder den fuurske Øiet. Høie, bratte Banker, ikke bevoxede, men næsten overalt sparsomt besprængte med usselt unyttigt Dyngelyng, paa en steenskjællet Overskorpe, gjenkalder den nyskabte, endnu øde Klodes „Limbo," paa hvilken Miltons Satan var det eneste Levende — han, der heller vilde være „Herre i Helved, end Tjener i Himlen." Hvad om her paa Fuur fandtes en Nedgang til Djævelens Rige? Saameget har før ingen ægte Fuurbo tvivlet paa: at jo Hullet under Rødstenen var Troldes Ind- og Udgang. Denne Danmarks største Steen skal strække sig en Fjerdingmiil i Sydvest lige hen under Bakgaarden, der, opbygt for ikke ret mange Aar siden, hviler paa Klippegrund. — Kryber Man ind under Rødstenen selv, befinder Man sig i et lidet Rum, udhulet, tør jeg troe, ikke af Trolde, men af Mennesker. De lave Vægge ere af samme Materie som Loftet, saavelsom en Bænk, paa hvilken To, især om de ere Kjærester, ret godt kunne forrummes. Mod Vesten er herfra en snæver Aabning, længere end en lang Stage kan naae Enden af. Men Hvad der indenfor findes, skal jeg lade være usagt. — Og nu kan vel Læseren gjøre sig en Forestilling om den Klippehule, der giver herværende Fortælling Navn; og, som siden vil indsees, ikke uden Føie.

Det var Helligdag – hvilken, eller i hvilket Aar kan jeg ikke gjøre Rede for, som heller ikke behøves. Saadanne Dage passe disse Øboer Kirken ligesaa trolig, som Marken og Havet de andre ser.

Der kom da Karlfolket heelt i Stadsdragt: grøn med Peltsværk kantet Hue, rødt Halstørklæde, tre sorte Veste, forsynede hver med 2 Rader smaa Sølvknapper, af hvilke kun den nederste bruges til den yderste Vest, de to nederste til den mellemste, og de tre Ditto til den inderste; derover en blaa Jakke med korte Spidser bag til — omtrent som vore Officerers — derunder side hvide Lærredsbuxer til lidt neden for Knæerne; blaa Strømper og — **Træsko.** (De sidste holdes vel, som fremmede, langveisfra hentede Producter, for meget rarere end i Skovlouringernes Egn.) Kvinderne ere paa deres Maade langt simplere klædte — hvorover Man ikke skulde rynke Næsen: — De have paa Hovedet en farvet Sirtses Hue, og over denne et smalt hvidt Klæde, to Gange rundt om Baghoved og Pande, bundet paa sidste Sted i en ganske liden Sløife: om Halsen et større Klæde af samme Farve, paa Ryggen nedhængende med en Flip til mellem Skuldrene, og foran stoppet ind under en grøn Vindtrøie, som er med Ærmer, og ovenhen kantet med et sort Baand: langt Skjørt sammenholdes af et broget, tærnet eller stribet Forklæde, hvis brede Bænder ogsaa forpaa bindes i Sløife: Been- og Fodbedækning er liig Mandfolkenes. — Det var da, som før sagt, en Helligdag. Folk samledes til Kirken. Under Gangen did,

alt som flere og flere strømmede til, hilsedes og snakkedes mellem Venner og Veninder. Bekjendte indbyrdes vare de alle. I de „Dødes Have" blev det endnu mere levende, da Enhver gjerne benyttede Øieblikkene til Præstens Ankomst saaledes. — Man havde i dette Øieneed neppe formet sig i større og mindre Hobe, før Tvende, et Mandfolk og et Kvindfolk, begge i reglementeret fuurske Uniformer, traadte noget bagefter Præsten indad Kirkeporten, følgende ham langsomt til Gudshuus. Disse to Mennesker hørte ikke til Kirkefolkenes Bekjendte: „Hvem er da det?" spurgtes sagtelig imellem dem; men der kom intet andet Svar, end det samme Spørgsmaal, og, da de Omspurgte vare komne ind ad Vaabenhuusdøren, et høiere: „Hvem Fanden var da det?" — Saameget stærkere spændt var Nysgjerrigheden, som denne Gudinde hersker med størst Magt hos alle Øboerne — selv hos Englænder. — De Flestes Andagt fik herved et Drei; Øinene søgte oftere de fremmede To, end Præsten, der af Mængden blev hørt kun med et halvt Øre. — Inden Gudstjenestens Ende blev det et temmelig almindeligt, hos Nogle et stiltiende, hos Andre et sammenhvidsket Forsæt: at passe paa, hvorhen de Forunderlige vilde begive sig — Man tænkte jo først paa Præstegaarden.

Denne Tanke skuffede: De vandrede ud af Byen nordpaa, og i samme Strøg op ad Bjergene, med en let Hurtighed, som betog de Allerfleste Lyst og Magt til at følge dem; kun to Karle og en Pige fra Lundgaard, der ligger ved Fjorden norden for Lyngbakkerne, fulgte efter saa

saare de kunde. Inden de naaede op paa Høiderne, syntes de Forfulgte at være bortsvundne. Men imedens Hine standsende saae sig fremad og til Siderne, fik de pludselig Øie paa den fælsomme Fuurbokarls Hoved og Skuldre bag ved **Rødstenen**, hvor Synet af ham snart forsvandt. Ikke lidet benouede, fordristede de sig dog, efter et Ophold af nogle Minutter, til at see efter. De omkredsede den berygtede Steen, dog i behørig Afstand — Intet hverken at see eller høre. Heraf kunde ikke drages anden Slutning, end at de Omsøgte maatte være Bjergmandsbørn.

De hurtigt Hjemvendendes Beretning fløi som en Budstikke fra Huus til Huus over hele det beboede Land, og forsamlede om Aftenen større og mindre Kredse, der afhandlede den vigtige Materie, og søgte, men forgjæves, at løse Gaaden. Kun i een af dem, hvor Degnen præsiderede, ledede denne sine Tilhørere paa det rette Spor. Den gammelagtige Mand var i bestandig høi Anseelse for sine Indsigter i den „sorte Kunst," i hvilken Præsten var, eller lod som han var ikke hjemme. Den lærde Degn, — han havde gaaet syv Aar i den sorte Skole i Viborg, dog uden at tage Examen — gav, efter dybsindig stille Betragtning, følgende Forklaring over den mystiske Begivenhed:

„Seer I, Børnlille!" sagde han, „I veed jo, at der ere mange Slags Underjordiske: Troldfolk og Ellefolk og Bjergfolk. De to Væsener har hørt til det sidste Slags. De ere Sødskende, har en liden Bjergmand til Fader, og et christen Menneske til Moder; for ellers havde de nok ladt

være at komme i Guds Huus. Moderen kan næppe være nogen anden end hende, Stine Hansdatter fra Madsbad, der blev borte for en tredive Aar siden. Folk troede dengang, hun havde druknet sig for en Kjerestehandels Skyld, og alle vore Baade vare ude paa Fjorden at lede efter hende med Smaabrød — I veed nok, som de før har brugt — men alle Brødene svam tillands, og ikke et eneste af dem vilde staae stille derude paa Vandet; for underneden paa Bunden havde jo saa hendes døde Legeme ligget, og Man kunde da let have hivet hende op, og faaet hende kylt ned under Kirkegaardsmuren. Nei nei! Godtfolk! Rødstensmanden har røvet hende. Naar han var ude imellemstunder, har hun undervist Børnene i deres Christendom, og sendt dem i Kirke, for at hente en Splint af Prækestolen. Har han, Sønnen, nu faaet den, saa kan de let faae Magt med Bjergmanden. Og I skal see: det varer vel ikke længe, inden de ere frelste, og komme alle Tre for Dagens Lys."

Denne Forelæsning vandt naturligviis almindeligt Bifald, saa Een og Anden jævnligt keeg op i Bakkerne, for at tage mod de Forløste. — Disse lode sig ikke see, før en gammel Kjelling et Par Uger derefter meente at have opdaget dem en Maaneskinsnat i Præstens Hauge. Saadant opfriskede Historien, der var paaveie til at hendøe. Herover maatte Degnen afgive en yderligere Forklaring, der faldt saaledes ud: at Præsten endnu ikke havde faaet Bugt med Bjergfolket, og at han maaskee vilde bide sine Tænder

istykker paa den Nød; men dette sik da være hans Sag, om han ikke forstod sine Ting bedre.

Saa en fjorten Dages Tid efter kommer en Baad seilende østerfra, og lægger an ved Færgestedet der syd paa Øen. Den vakte Opmærksomhed allerede i en Fraastand; thi enhver Kyndig kunde strax see, at det ikke var nogen Fuurbaad. Men Nysgjerrigheden blev rigtig spændt, da deres Seil faldt, og tvende, efter Dragten at dømme, fornemme Herrer kom tilsyne, saavelsom to Andre i Liveer, der da maatte staae i hines Tjeneste. Trende Søfolk vare Fartøiets Førere. Det blev, paa tilstaaet Anmodning, fortøiet. To af Sømændene forbleve ombord, og den tredie sprang iland, for at skaffe Noget at leve af, med de fire Passagerer foran. — Den ene af Herrerne, hvem jeg vil betegne ved Bogstavet R., lod sine Øine løbe ligegyldigt, om ikke haanligt over de Hidstimlede, og spurgte, om Færgemanden var deriblandt. — Een traadte ud af Halvkredsen hen til Spørgeren, lettede paa Huen, og sagde: „det er mig, til Tjeneste." — „Har I ikke" lød Tiltalen, „for en Maanedstid siden fornummet to Personer færge herover fra Salling, et Mandfolk og et Fruentimmer, begge af Stand?" — „Af Stand?" gjentog Færgemanden, „her kommer af og til Nogen over; men hvad Stand de ere af, det kommer ikke mig ved." — „Var Mandfolket" gjentog den Fremmede, „ikke klædt som jeg, for Exempel? Og havde Fruentimmeret ikke en guul Silkekaabe om sig?" — „Nei" svaredes der, „saadanne Folk har jeg ikke fornummet til." —

„Naa!" brummede Hiin, „hvor boer Præsten? — hvis I ellers har saadanne paa dette Land." — „Vel har vi det" lød Svaret i en mut Tone, og med nedtrukne Panderynker; „hvis I vil til ham, saa kan I finde ham i den Gaard hist henne ved Kirken." — Uden videre Tale tiltraadte de Fem den anviste Vei. — Præsten blev truffet hjemme, og fik det samme Spørgsmaal som Færgemanden. Det Svar: „at han tog kun vare paa sine Embedspligter, og brød sig Intet om Færgefarten" — tilfredsstillede ikke. B., den anden Herre, som siden Landingen ikke havde opladt sin Mund, oplod den nu saalunde: „Vi søge efter to Flygtninge: den Ene er vores Søster, den Anden hendes Forfører. At de have befundet sig her paa denne lille Ø, er utvivlsomt; men om de ere her endnu, derom kunde I vel bedst give os Underretning. Og — Vi forlange den alvorligt." Dette sidste Ord betonedes kraftigt. — Præsten svarede hertil: „I naadige Herrer behøve slet ikke, til mig at bruge Tvang. Hvad jeg, af min egen Villie meddeler Eder, er Følgende: i Søndags tre Uger skal der have været et Mandfolk og et Kvindfolk, begge klædte som mine andre Sognebørn, her i Kirken. Ingen kjendte dem; jeg ikke heller, da jeg er nærsynet. Hvorfra de vare komne, hvor og naar de droge bort, derom har ingen af de Herboende sagt mig Noget. Mene I, at de Bortrømte endnu skulle være her, saa kunne I jo søge i alle Gaarde og Huse; mit staaer Eder først aabent fra Ende til anden." — Endnu inden han havde udtalt, aabnedes Indgangsdøren

paa Klem, og een af Betjentene vinkede den nærmest staaende A. ud. — Indtil han kom igjen gik B. med Hænderne paa Ryggen langsomt frem og tilbage forbi Præsten, der blev staaende paa sit Sted. Efter eet og andet hurtigt og mistænksomt Blik paa denne, standser han og siger: „At visitere, det vilde have lange Udsigter og ikke nytte: mens Vi omrodede eet Huus, kunne de være i et andet — dersom Beboerne ville hæle dem. I maae jo kjænde disse Menneskers Tænkemaade i dette Fald?" — „Vel gjør jeg det" svarede Præsten; „har de lovet, dem I søge, Huusfred og Sikkerhed, da holde de det ogsaa, eiheller vil Nogen dreie eller bøie dem, hverken med List eller Vold — med mindre I har et Compagni Soldater til Eders Raadighed." — Her indtraadte A., og han og B., efter kolde Nik til Præsten, gik, med Følge, ud af Gaarden. Under Bortgangen fik den Sidste at vide: at een af Tjenerne havde udforsket af en forbigaaende Kone, Hvad Læserne allerede vide om de besynderlige To, lige til deres Forsvinden under Rødstenen. Begge besluttede at kikke derop, og derind — hvis det var muligt. — Da de kom til Bjergmandshulen, den de nærmede sig med Kattefjed, lyttede de, den Ene efter den Anden. Ikke en Lyd at fornemme. — „Vi maae bruge vore andre Sandser!" sagde B.; og med sin Jagtkniv i Haanden krøb han ind under den ildeberygtede Steen, satte sig paa den naturlige Bænk ligeoverfor, og brugte Øinene, der viste ham en stor Aabning. Derind stak han Jagtkniven, og ragede omkring, hvorved han fandt Mod-

stand i noget Blødt. Han trak til sig, og saae, at det var et Klæde til en Kvindehals. Han raabte atter an, ind ad denne Aabning — Intet Saar. Derpaa raabte han ud til de Andre: „Har Nogen Fyrtøi, saa kom med det!" Det raktes ham; han slog Ild, og opdagede ved Gnisternes Skin, at det indre Rum var tomt for Mennesker; men at der længst tilbage paa et Underlag af Halm viste sig, at der havde været Sengeklæder ovenpaa, og tvende Fordybninger i Halmen udviste, hvormange der havde ligget sammen. — De Bortrømtes Skjul var nu vel opdaget; men hvor vare de selv blevne af? — Paa Tilbageveien gik Man spørgende, undersøgende gjennem **Engelst** og **Voiel**: lige kloge blev Man. Efterat have udhvilet noget i Præstegaarden, søgte de Baaden.

Her ophørte da Sporet efter de Forunderlige, og vilde være for stedse udslettet, hvis jeg ikke hændelseviis og heldigviis var kommen til at tage det op igjen i hiin Fuurpræsts Dagbog, der, upåagtet, i mangt et Aarti havde ligget henslængt paa Hylden hos hans Eftermænd. — Hvad deri oplyser den gaadefulde Historie, har jeg ordret afskrevet, og meddeler som følger.

Aar 17.. (de to sidste Tal vare ulæselige) havde jeg her i Præstegaarden et besynderligt Besøg, og det paa en besynderlig Tid. Klokken havde slaget elleve. Alle vare for en god Stund siden tilsengs. Jeg allene sad, efter min Sædvane, endnu oppe og studerede ved min Lampe. Da hørte jeg tre, fire sagte Pik udenfra paa mit Vindue. Jeg sprang did med Lampen, for at see hvem det monne være. Der stod, i Sandhed! et ungt, smukt, galantklædt Fruentimmer, og skraas bag hende en ligesaadan Mandsperson. Røvere eller Skjelmer, som havde isinde at gjøre Ondt, kunde det ikke være. Jeg lindede derfor Vinduet, og spurgte dem: Hvo de vare? og Hvad de paa saadan Tid havde at forebringe? — Hun svarede med svag og skjælvende Stemme: „Jeg er Datter af den ifjor hendøde Etatsraad S . . . paa **Kjølbygaard** oppe i **Thye**, og Han er min Kjæreste, haardt imod mine ældre Brødres Villie. De, saavelsom Justitsraad B . . . paa **Ullerup**, til hvem de vilde tvinge mig, forfølge os; og finde de os, ere vi Begge ulykkelige. For Guds Skyld! ærværdige Herre! red os! forund os et Skjul, indtil Faren er ovre, og vi med Sikkerhed kunne naae min Kjærestes Hjemstavn."

„Jeg skal tage mig af Jer," svarede jeg; „Vinduet er lavt ved Jorden; løft I hende herop! saa skal jeg tage imod hende. I kan vel hjælpe Eder selv." — Da jeg havde lukket Vinduet efter dem, siger jeg: „Lidt til Føden kunne I vel behøve, og skulle faae lidt kold Mad, som Huset formaaer. Men saa er det om Natteleie til Jer — Død

og Verden! I ere jo ikke gifte — Hvad er herved at gjøre? Ja, Frøkenen kan ligge herinde i Kammeret ved Siden af, og Herren — maae jeg spørge om Eders ærede Navn? — „Samuel Norton, Esqvire, fra Nortonhouse i Suffolk," sagde han. — „Altsaa en Engelskmand?" — Han nikkede. „I er sagtens træt," vedblev jeg; „vil I tage tiltakke med min Seng der, saa lurer jeg lidt i min Læneſtol; det har jeg gjort saa mangen Gang. Han kom rigtignok, paa hans Engelsk-danſk med nogle høflige Indvendinger; men jeg sagde ham: at som Herre i mit Huus vilde jeg raade. Jeg regalerede dem da først med nogle Stykker Kage, som var levnet, og dertil en Flaske Viin; hvorpaa jeg sik dem tilsengs. Det varede eiheller længe, inden han snorkede; hvilken Lyd ellers ikke harmonerede med Davids Psalter, som udgjorde mig samme Aftens aandelige Forlystelse. — Et Par Timer efter Midnat satte jeg mig ilave til Søvn, den jeg heller ikke savnede, indtil Solen var kommen et Stykke op over Horizonten. — Men nu opstod de Spørgsmaale: hvorledes? og hvorlænge hæle dem, der med saadan Tillid have kastet sig i mine Arme? Hvad, om deres Efterstræbere skulde have faaet Snu om, at de ere tyede her til Den? Da indgav Gud mig pludselig en Tanke om Rødstenen, under hvilken jeg vidste, at der vare to Rum, det inderste større end det yderste. Men, saa faldt det mig strax ind, at de jo vare Ugifte — skulde jeg, en Dydens Lærer, overgive dem til Løsagtigheds Synd? Nei — men jeg vil i denne Dag knytte dem Ægteskabets hel-

lige Baand — gjøre de Undflugter, saa veed jeg Hvad der er ved dem. — Ikke havde jeg faaet min Plan heelt færdig, før Frøkenen kom ind, gav mig med et venligt Smiil Haanden, og den sovende Kjæreste et Kys paa Munden, hvorved han vaagnede. — Efterat jeg havde givet Begge mit Godmorgen, sagde jeg dem, at jeg selv vilde bringe dem Kaffe, da Tjenestepigen nødvendig maatte fritages for denne Bestilling; jeg var Enkemand, og holdt ingen Huusjomfrue. Jeg strøbte ned i Kjøkkenet, og inden Kaffeen havde faaet de tre Opkog, havde jeg vækket mine to Sønner; thi uden Medhjælpere kunde jeg saagodt som Intet udrette. — De ere stærke Knøse; og paa deres Taushed kan jeg lide. — Jeg sagde dem kortelig: at jeg havde to fremmede Gjæster oppe i mit Studerekammer; at Kaffebordet desaarsag skulde beredes til Tre. „Men først og sidst" lagde jeg til med faderlig Myndighed og Alvor, „ikke et Ord til noget Menneske om Hvad I faae at see og høre!" — Jeg havde i denne Henseende netop beroliget de Elskende, da mine Sønner indtraadte med vor Morgendrik. De gjorde store Øine, men hilsede i Taushed; og da de havde anrettet, spurgte den ældste: „om jeg havde Mere at befale?" — „Frokost om et Par Timer! og forresten maae I holde Jer hjemme — der kunde blive Mere for Jer at bestille." — De gik. Jeg tiltalte de Tilbageblevne saaledes: „Saa villig som jeg er til at beholde Jer her, saa misligt kunde det snart blive. Jeg har et sikkert Skjul, hvor Man allersidst vilde søge Jer. Der er

en Klippehule heroppe paa Øen, hvori Almuen troer, at der ere Bjergfolk. Naar det mørkner skulle mine to Sønner veilede Jer did, forsyne Jer fra mit Spisekammer med Fødemidler, Lys, Fyrtøi og — Seng. Men denne bør dog være en Brudeseng — er det fast besluttet, at I ville forene Eder paa hæderlig, christelig Viis?" — „Ved den levende Gud!" raabte han med oprakt Høire, „det er saa. Ikke er jeg kommen til dette Land, for at gjøre nogen Pige ulykkelig. Hensigten af min Reise var at udfinde og kjøbe Malerier. Paa hendes Fødegaard, hvorhen jeg blev viist af en Kjender, har jeg erholdt nogle herlige Dørstykker; men hende her sætter jeg over dem, og hele mit Galleri i Nortonhouse. Før maatte det Alt gaae op i Røg og Luer, end jeg skulde svigte Dig, som forlader Slægt, Fædrebo og Fædreland, for at følge mig til et Land, som Hun ikke kjender." — Her kyste han begge hendes Hænder med et Aasyn, som ei engang Djævlen kan tillyve sig. — „Vel!" sagde jeg, en lille Smule rørt, „saa ville vi uden Ophold skride til Forretningen! Mine Sønner, som ere vante til Degnebestillinger der hvor de have gaaet i Latinskole, kunne ogsaa udføre dem her — holdt! Hr. Engelskmand — er I Catholik?" — „Nei" svarede han, „jeg hører til det anglicanske Kirkesamfund." — „Godt!" svarede jeg, kaldte mine Sønner og Parret ind i den tilstødende Havestue, og — Begge bleve snart Mand og Kone. — De faldt først hverandre om Halsen — det var ligefrem — og derefter fik jeg en Taksigelse, som jeg aldrig har faaet

varmere, hveken før eller siden. — Et simpelt Maaltid lod jeg anrette. Da det var tilende, indbar Sønnerne, efter min Anviisning, en Mandsdragt for ham, og en Kvindedragt for hende — begge fuldkommen fuurboiske. (Jeg havde havt dem liggende i flere Aar, som indkjøbte ved Dødsfald.) Jeg overbeviste dem om Nødvendigheden af en slig Forklædning, i det Fald at de Eftersættende kom her til Øen.

Saasnart det var bleven Aften lod jeg mine Drenge, paa en Fjællevogn føre alt det Nødvendige op til og ind under Rødstenen; saaledes kunde de Nygifte indrette en lille Huusholdning for det første.

Anden Søndag efter kom de før Dag ned til mig, med det Ønske, som hun fremførte i Begges Navn: at maatte „gaae Ungfolk i Kirke" samme Dag. Saadan gudelig Begjæring burde jeg ikke nægte dem. Men jeg gav dem dog at betænke: at de, som Ukjendte, vilde vække stor Opsigt blandt Kirkefolkene: at Rygtet muligen vilde naae hen til deres Fiender, og disse derved ophidses til ny Forfølgelse. — Hun smagte lidt herpaa; men han, med brittisk Trods, sagde: „Disse Folk ere ikke Rævejægere; naar de komme for en strid Aa eller en bred Tørvegrav, vende de om, at Grøden ikke skal blive kold. Jeg venter desuden hver Dag min Tjener, som lader mig vide, naar min Slup er kommen til Aarhuus og alle Malerierne indpakkede. Jeg vil bie deroppe i det fortryllede Huus en Uge eller høist to endnu. Skulde de imidlertid, kjære Pastor!

fornemme noget Mistænkeligt, saa haaber jeg, De lader os Troglodyter det vide — Gud velsigne Dem for Alt det, De har gjort imod os! De tillader mig dog, paa vanlig Maade at vise min Skjønsomhed!" — De gik i Kirke, og af Kirke, og op i deres halv frivillige Fængsel — ikke med tilbørlig Forsigtighed; thi næste Dag var det overalt omkring paa Øen: hvor disse Ubekjendte havde forstukket sig. At Man skyldte dem for at være af Bjergfolk-Slægten, kunde de lee ad.

I en Række af Dage saae jeg Intet til dem; men mine Sønner, der stode høit anskrevne hos Engelskmanden, tilbragte dem jevnlig deres Fornødenheder; og berettede mig: at Han begyndte at blive lidt utaalmodig.

Den yngste af Sønnerne havde været et Par Dage over i Himmelland, i Ærinde for mig; og da han kom tilbage, berettede han mig, hvad for Ord der gik: „at en fremmed Herre, en Engelskmand eller Franskmand, havde forlokket og bortstjaalet Frøkenen paa Kjølbygaard. Lidt før havde hendes Brødre fattet Mistanke om noget Sligt, og derfor nogle Nætter irad sat Vagter ud paa Veiene ikke langt fra Gaarden. Den sidste Nat kom han rigtignok kjørende med sin egen Vogn, der var tildækket halvt ovenover, og med hans egen Hest — for saaledes befordrede han sig selv allevegne. Da de To, som her skulde passe paa, sprang til Vognen, og befalede, at den skulde holde stille, medens de undersøgte den, kaldte han dem Røvere og stak den Ene ihjel. Den anden løb hjem til Gaarden, og gjor-

de Anskrig, hvorpaa Man skyndte sig at faae de ude i Marken toirede Heste hjem og sadlede; men dette medtog saa lang Tid, at Morderen vandt for stort Forspring. De jog vel til nærmeste Færgested; dog der vare de ikke komne over, og siden kunde Man hverken høre eller spørge til dem." — Dette var nu ikke saa sært; thi istedet for at tage over Liimfjorden ved Aggersund, foer de til Sundbye, og færgede over til Aalborg, og, da Hesten havde faaet nogen Vederkvægelse, kjørte de til Bjørnsholm Mølle, hvorfra Parret skyndsomst fik en Baad til Fuur. Tjeneren førte Eqvipagen til Aarhuus, for der at oppebie sin Herres Skib.

Samme Aften besøgte jeg de Indsluttede, og meddeelte dem al den Besked, jeg selv havde erlanget. Jeg sagde dem dernæst: at om jeg mærkede Fienderne, skulde øieblikkeligt een af mine Sønner være parat, ridende at lade dem det vide; og medens Hine maaskee vilde søge dem under Rødstenen, skulde han føre dem ad en, vesten for liggende Dal, hertil. Jeg sluttede med at sige dem: at jeg havde sørget for en Fuurbaad, der fra nu af bestandig laa i Beredskab, at bringe dem østerned ad Fjorden til den sydligste Landeplads i Samme. Derfra vilde de kunne leie Bondebefordring til Aarhuus.

Faa Dage herpaa kom den tro Tjener gjennem Salling hertil. Den engelske Slup var allerede arriveret. Han havde været ombord paa Samme, og afleveret Malerisamlingen med Mere, strax fulgt Hesten og Vognen — hvilket

var saare klogeligt handlet — og endelig leiet sig hid paa Bondervogne.

Nu fik de oppe under Rødstenen travlt, og efterat have samlet Klæder, Penge og hvad Pakkenelliker de havde, og læsset dem paa Tjeneren, ligesom jeg læssede paa mine Sønner Hvad der hørte mig til: saa strøbte vi at komme ned til Baaden. — Inden vi der skiltes, trykkede han mig noget Haardt, indsvøbt i Silke, i Haanden, med de Ord: „Dette er ikke nogen Betaling; betale Deres Ædelmod hverken kan eller vil jeg; men et Minde om en taknemmelig Britte skal De have! Lev vel!" — Hun gav mig ogsaa Noget til Amindelse: Taarer paa min Haand og et Kys paa min Mund.

Gud i Vold! I gode Mennesker!

* * *

25de Juni. Det var ikke noget galant Besøg, de aflagde mig, disse Herrer fra **Kjølbygaard**, og Han med der fra **Ullerup**. Jovist! De reiste bort igjen ligesaa kloge som de kom. Præsten paa **Fuur** er vel ikke Pigevogter.

* * *

14de October. Saa tidt jeg tager en Priis af denne kostbare Guldsnusdaase, han forærede mig, **Norton**, ved Afreisen, maa jeg tænke paa hans sælsomme Brudekam-

mer: „Steen foroven og Steen forneden, og Steen paa alle Siderne.“ Dog, Amor er ogsaa en Troldmand: den graa Kamp maa han have beklædt med røde Roser, forvandlet Bænken til en Trone, og Straaleiet til en Himmelseng. — Herre Gud! hvordan monne de nu leve derovre paa hiin Side Vesterhavet?

* * *

18de Octbr. Naa det bekjender jeg: to saa nydelige Ridehopper, som dem, vi fik igaar sendende fra **Norton**, og det ved hans eget Skib, til mine Sønner, have aldrig før sat Fødder paa Fuurs-land. Og Sadeler, og Dækkener og Bidsler og Ridepidske — jeg troer den Foræring er over tusinde Daler værd. — Men nu kommer det først op, at han er Lord, og uhyre riig. — Fuldkommen saa kjært var mig Brevet fra hans Kone, hvilket jeg heelt og holdent vil indføre i min Dagbog.

„Ærværdige Fader! Min Lykkes Stifter! — Det var et godt Bytte, De hjalp mig til, mellem **Rødstenen** og **Nortonhouse**, som er i Størrelse og Pragt ligesom et kongeligt Palæ. Det er paa de tre Sider omgivet af en Have saa stor som en almindelig Skov i Jylland, og frembringer de herligste Frugter, Bær og Blomster fra alle Verdensdele. Min elskede **Samuel** lønner to Jomfruer, to Tjenere og en Kudsk — thi jeg har ogsaa min egen Karet og sex Heste — alt for mig ene og allene. Jeg kan

allerede tale det Engelske nogenledes; men at jeg derfor ikke glemmer mit kjære Modersmaal, vil I see af dette Brev. — Hvorledes have mine Brødre det? De handlede ukjærligt imod mig; men Gud bevare mig fra at bære Had til dem. — Hvordan gaaer det Eder selv og eders Sønner? Fattes I Noget til at føre dem frem, eller til at de kan sætte Bo for, saa lad mig det vide! Min elegode Mand giver mig saa mange Naalepenge, at jeg baade kan klæde mig selv og adskille Fattige, og endda have tilovers. — Nu, Gud befalet! Forsmaae ikke medfølgende tyrkiske Pibe! Gid den maa smage Eder endnu i mange Aar!

Eders datterlig hengivne

Lady Norton."

Min syvogtyvende og sidste Kjærlighedshistorie.

Fortalt af Peer Spillemand.
Forsynet med Noter af hans Fætter.

1.

Jeg har i Giftermaalsfaget været ligesaa uheldig, som mangen theologisk Candidat: Kjæresters kunne vi faae nok af; men Koner! — At jeg nu først i min modne Alder har faaet Een, det er maaskee godt for mig.*) Men Candidaten, som ikke vil gaae Biveie**) til en Præstegaard, men troer, at saadanne Restaurationer maae findes paa almindelige Landeveie, ligesom Kroer og Bondehuse: han kan give sig god Tid med Giftermaalssager.

Jeg besøgte ifjor min Ven — ham med de halvtredsindstive Ællinger og ti Børn — om Forladelse! det var ikke ham selv, men hans Eftermand; for han selv var død. Eftermanden havde hverken Ællinger eller Børn; hvilket var meget naturligt, da han heller ikke havde Kone. —

---

*) Deri har Fætter fuldkommen Ret: i en yngere, kraftigere, men ogsaa vildere Alder, havde han rimeligviis gaaet over til Oppositionspartiet; nu derimod hylder han, til sit eget Gavn, Absolutismen eller Koneregjeringen.

**) Han mener „Skjørteveie," ogsaa kaldte „Snigveie, Krogveie, Hulveie, Gjenveie" o. s. v. kun ikke Kongeveie — men muligt „Koneveie."

Jeg lagde ham disse store Mangler paahjerte. (Til saadan faderlig Fortrolighed var jeg fuldkommen berettiget, da jeg kort tilforn havde været i Selskab med ham paa Knapholt.) „Siden De nærer en tredobbelt Godhed for mig" svarede han, „saa tør jeg maaskee uleilige Dem med Anskaffelsen af benævnte Artikler."*) — „Med bedste Villie" raabte jeg; „og saasnart det behager Dem, at følges med mig til Skrupholm, skal jeg indføre Dem i Familien. De vil forefinde syv Søstre, alle ugifte, som kunne være enhver Mand tjenlige. Og De har jo fri Besigt.**) Og naar De har seet Dem Een ud, kan De handle med Faderen, der er en meget honnet Mand***) i alle Maader; undtagen maaskee i Hestehandel — men i den er da, som hører til, ingen fornuftig Mand ærlig." — Han loe og gned sine Hænder: det Forslag kildrede ham. „Hvor langt er der herfra til Skrupholm?" spurgte han ivrigt — „Tre Miil vel maalt —." „— Saa bliver det for sildigt idag; men imorgen, hvis det er Dem beleiligt?" — „Jo."

Næste Formiddag skumplede†) vi afsted. Længe før vi kom til Veiende, brød han den saavidt vidligeholdte Taus-

---

*) Allusion til de tre Artikler i Luthers Cathekismus.

**) Overflødigt! Paa ugifte Piger er altid fri Besigt, med Undtagelse af de usynlige Feil: saasom „Kryhbebid" eller Gnavenhed, „Kuller" eller Arrighed, „Ange" eller Lunefuldhed.

***) Et tvetydigt Ord, der kan passe saavel paa en Kjeltring, som paa en Ærligmand. Jeg kjender flere end Een, der begaae mange Kjeltringstreger, og komme honnet fra dem.

†) Betyder det Samme som: at kjøre paa slette Veie. Hvad mon Man vil sige dertil? Det faaer være hans Sorg!

hed, sigende: „Nu, da De har faaet Embede (jeg var nemlig nys udnævnet til Degn i Nabosognet,*) nu tykkes mig det kunde være paatide, at De og saae Dem om efter en Kone." — „Det har jeg stærkt isinde, og da Hr. Pastoren ikke tager uden een af de syv, bliver der endda sex til mig at vælge imellem."**) — „Det er sært" sagde han, „at syv Søstre sidde saa længe hen, og ingen af dem faaer sig en Mand." — „Det har ikke manglet paa Friere," svarede jeg, „men disse fortræffelige Piger kunne ikke undvære hverandre; og derfor, naar een af de syv Stjerner har følt et andet Legemes Attractionskraft, have de andre sluttet sig om denne, og tilintetgjort Centrifugalbestræbelsens Virkninger." — „Høistærede!" siger han, „De taler paraboliſk; maatte det behage Dem, at tyde Lignelsens bogstavelige Mening! —" „— Meget gjerne: for at opnaae et godt Diemeed, har Man betjent sig af Midler, som have gjort Beileren raadvild, og snart bortdrevet ham fra den udkaarede Gjenstand. Saa virksom er Søsterkjærlighed."***) Her vendte han sig brat om til mig, sigende: „Troer De, at denne omme Søsterkjærlighed skulde tabe af sin Centripetalkraft, fordi To paaeengang søge at modvirke den?" — „Upaatvivleligt! men herved er fornemmelig den saa ofte forsømte Borger-

*) Han burde, for Fuldstændighedens Skyld, oplyst: enten han var kaldet af en Provst, eller en Biskop, eller en Kirkepatron, eller af en combineret Magt. — Cancelliet tør jeg i dette Fald holde fri. Nok er Nok.

**) Hvor der er kun Een at gribe, der er det ingen Konst; men hvor et Huus er saa rigeligt asforteret, der kan det være saare vanskeligt at pille prima (Donna) ud.

***) Kunde dette ikke sattes kortere? (Pontoppidan.)

mesterdyd at iagttage. Mit Forslag er dette: vi see os i Stilhed hver Een ud — det forstaaer sig, vi conferere herom under fire Øine, paa det vi ikke skulle støde sammen. Naar vi nu ere blevne enige om, at De vil have Den og jeg Den, saa — maa jeg spørge: har De prøvet Hestehandel? —" „— Hvad kommer det herved?" — „Det skal jeg forklare Dem: naar jeg seer en Pranger holde paa et Marked med et Kobbel Heste til Salg, mærker jeg mig den, jeg gider have, men begynder først at handle, saa om den saa om den af de andre, kan ikke komme tilrette med Priserne, og i Bortgaaende bliver jeg den lønligt udkaarede vaer, og uden lang Snak faaer jeg den for rimelig Betaling.*) De indseer nok, at denne snilde Methode, at see paa Kaalen og mene Flæsket, med Held vil kunne anvendes paa Skrupholm." Det smagte han paa; stoppede sin Pibe, tændte den, tog nogle Sug, og sagde: „Det undrer mig — da De er saa snild til at manoeuvrere — at De i den Alder endnu ikke — uden Fortrydelse! hvor gammel er De?" — „Jeg er endnu ikke saa meget nær ved de Halvtreds; først ved den Tid, vi til næste Aar vente Gjøgen,**) naaer jeg de Niogfyrgetyve. De vil maaskee bemærke: at jeg skulde giftet mig noget før; men hertil svarer jeg: at

*) Viist! men ikke altid heldigt. Der findes skjulte Feil, som inge Pranger kan eller ikke behøver at staae for.

**) Hellere have sat Fødselsdagen. Kukken spaaer unge Piger: at de skulle besvangres, og Ægtemænd, at deres Koner skulle tage fremmede Guder; den sidste Forudsigelse gik jo i Opfyldelse paa Fætter.

Man ikke bør hoppe*) i Brudeseng, inden Man har samlet Forstand, Kundskaber, Erfaring —" „— Hilledød!" faldt han ind, „efter den Maalestok er jeg da altfor ung, og burde bie en heel Slump Aar endnu —" „— Hr. Pastor!" faldt jeg ind, „hvad lærde Folk angaaer, bør Man bruge en ganske anden Regnemaade. Naar det nemlig tages i Betragtning, at De har lært Latin, Græsk og Hebraisk,**) saa kan Man, uden synderligt at forregne sig, ansætte deres Alder til Tredsindstyve Aar." — „Mange Tak!" raabte han leende. „Skulde ellers disse Jomfruer **Skrupholmer** spørge Dem om min Alder, vilde jeg meget bede om, at De ikke betjener Dem af saa sprænglærd en Regnemaade!" Han tog ved at lee igjen saalænge til hans Pibe gik ud. — Vi gik ind paa Herregaarden.

2.

Vi gik, sagde jeg; og det efter Bogstaven: Da vi nemlig kom tæt til Gaarden, bleve Studene netop drevne ud tilvands. Herren — hans Slægtnavn var **Hjul** — dirigerede, naar han ikke havde uundgaaeligt Forfald, i egen

*) „Hoppe?" Hm! Sengebunden kunde jo gaae istykker; nei Man skal lægge sig stille, sindigt, saa staaer Man op paa samme Maade, naar den Tid kommer — „Hoppe!" En Mand i moden Alder! Idetsted burde han valgt det Gjerningsord „krybe."

**) De lærde Sprog have rigtignok gjort Een og Anden gammel før Tiden; men der ere mange flere, som „amo" „typto," „boreschit" ikke tage synderligt paa.

Person denne vigtige Bestilling. Hans ældste Datter assisterede; hver med sin vældige Rygterkjæp i Haanden.*)

Vore Heste, for hvem denne Scene maa have været ny og stærkt imponerende, snorkede, reiste sig paa Bagbenene, gav følgeligt saa umiskjendelige Tegn paa Frygt og Modbydelighed — enten for Studene eller for Commandostavene, der ikke bleve førte forgjæves — saa vi hastigen sprang ud af Vognen, og ved at tage Krikkene ved Munden, fik dem dreiede tilside, og ind paa en Toft, hvor vi lod dem staae til Revuen var forbi. — Da vi havde hilset paa de Commanderende, og af dem erholdt et kort: „Vær saa god, at gaae op paa Gaarden! Vi kommer strax," spankede vi ind til de derværende Sex. — Den ældste af disse (nemlig efter hende med Kjeppen) havde noget Vist i Ansigt og Væsen, som strax tiltalte mig saa mægtigt, at jeg, under en Pause i Conversationen, hvidskede til Præsten: „Vil De ha' hende? for ellers vil jeg." — „De er expedit" svarede han; „men træk kun!" — „Hvad?" sagde jeg, „betragter De Konevalg som et Lotteriespil?" — „Paa ingen Maade" svarede han; „snarere som et Pharaospil,**) hvori det ligesaavel hedder: Roi perde, som: Valet gagne." — „Maaskee" smidskede jeg, „at min Stilling som Præstens Tjener" — „Jeg beer, det er langt fra mine Tanker, at De skulde tabe; jeg haaber for os Begge en „trente la va." —

*) En saare sjon landlig Scene, i hollandsk Maneer; et Genremalerie.

**) Det er endnu værre; det er det samme som at sige: de halve Ægteskaber ere ulykkelige — jævist! sikken et Fruentimmerhad!

„Voyons!"*) dermed afbrød han Hvidfketalen, og gav fig ifærd med de Fem — den Sjette havde vi endnu ikke feet. — Vi Syv vare ftrax inde i en levende Samtale om — nu har jeg glemt hvorom,**) og det kan ogfaa være det famme — da Døren pludfelig gik op, og den mindfte af Syvftjernerne traadte ind. Hun neiede; vi to Herrer bukkede, og i famme Øieblik tabte een af os Mælet. „Life! bring Frokoft ind!" raabte min Sjæls udkaarede Veninde, i moderlig myndig Tone. Den Befalede vendte fig og forfvandt ad famme Vei, hun var kommen. Og ad felvfamme Vei troer jeg og, at Hr. Paftorens Veltalenhed forftak fig; thi hans Øine ledte efter den der, dog forgjæves. Jeg maatte nu tale for To.†)

Jomfru **Life Hjrul** — fom faaledes i en Haandvending havde knebet hans Velærværdigheds Talegave — var Halvfofter til de Ser, eller de vare Halvfoftre til hende, kunde jeg med ftørre Skjæl fige. Hun var den enefte Frugt af Hr. Hjruls andet Ægteftab. Meget fmuk var hun, meget blv — maafkee rigtigere: forknyt; for de Andre var hun — det viifte fig tydeligt — blot Stuepige og Kammerpige og Kokkepige. Men af en faadan Pige kan

---

*) Han fagde faa Napoleon ved Dresden. Og Hvad fik han da at fee? Roigagne — Empereur perde — voila tout!

**) Det er meget at beklage, at Fætter har faa kort en Hukommelfe; havde den været længere, vilde Verden ikke favne denne Samtales upaatvivlelige Skjønheder, der muligens fkulde forbunklet „de fyv Tanters." (I Comedien af dette Navn.)

†) Det har ikke faldet ham fvært; det er han vant til.

ogsaa blive en antagelig Præstekone; hvilket herefter skal vise sig. Nu om en Degnekone!

Mette Kirstine (No. 2 af de Syv,*) som, uden selv at vide det, havde gjort et dybt Indtryk paa mit bløde Hjerte, var dengang i sin blomstrende Alder mellem de Tredive og de Fyrretive; men en yndig Naivitet eller Barnlighed, som Luner og Nykker gjorde endmere fortryllende, nedsatte hendes Aartal til det Halve.**) — Da de fire Yngre næppe nærede nogen Mistanke til mig, fandt jeg let Leilighed til en tete a tete med Glutten, og gjorde hende strax et Forslag af alvorlig Natur. Hun saae mig dristig ind i Ansigtet, og gjorde mig, efter kort Overlæg, de forstandige Spørgsmaal: „Hvorpaa jeg tænkte at forsørge en Kone? Om jeg ikke havde Gjæld? eller bedre: nogen privat Formue, dermed at begynde Bosættelsen? Om jeg ikke havde nogen Arv ivente?" med flere, hvilke alle overtydede mig om: at hun havde begyndt at elske mig, men derfor ikke havde tabt Forstanden.***) Da jeg, ligesaa nøiagtigt som sandfærdigt, havde besvaret Qvæstionerne, smilede hun huldsaligt, og bad mig snakke med hendes Fader. Af ham fik jeg de selvsamme Spørgsmaal. Da han havde erholdt

---

*) Det er ogsaa beklageligt, at Han i sin romantiske Historie lader mangle hele fem høistvigtige Beretninger: om hvem de andre Fem fik, om de alle fik, eller hvormange af dem der fik, og hvad de fik — herom saaer Verden nu slet Intet. Ak!

**) Heraf at slutte maa han sikkert have havt mange flere Kjærlighedshistorier, end de angivne syvogtyve. Men Man kjender jo hans svage Hukommelse.

***) Et belærende Exempel! Et Pd. Forstand til et Kvintin Kjærlighed ere passende Satser til Ægtelivets Mirtur.

de nødvendige Oplysninger, endte han Underhandlingerne med den Decision: **Mette Kirstine** skal De faae; men Penge med hende kan De ikke gjøre stort Regning paa; hendes Mødreary løber ikke meget høiere op, end et Par af mine fireaars Stude*) kan være værd; og hvad hun kan vente efter mig, er meget uvist. Hvad det var jeg vilde sige og ikke lyve: Mon den ny Præst er forlovet?" — „Det veed jeg ikke." — „Saa maaskee han kunde faae Tanker til **Elsebeth**. Hun er da den ældste, og skulde ikke skydes.**) Det kunde han endda lægge ham for!" Naturligviist lovede jeg det.

Paa Hjemreisen holdt jeg det ogsaa. Præsten svarede smilende: „**Elsebeth** seer ud til at være ti, tolv Aar ældre end jeg, og at være tregange saa nævestærk som jeg; det kunde hænde, jeg fik Studekjæppen at smage." — „Siden De nu er bleven bange" — fortsatte jeg — „for den Ældste, hvad siger de saa om den Yngste?" — Jeg lurede saa lumskelig paa Svar; men der kom intet — naa, naa det var endelig Svar nok. Han havde vendt sig fra mig, holdt Piben i Haanden, glemte at ryge, uagtet den var nylig tændt: det var ogsaa et Svar. „Deres Pibe er vist gaaet ud, Hr. Pastor!" sagde jeg, „skal jeg slaae Dem noget

---

*) Rimeligviis store fede Staldstude.

**) En Studehandelsterminus, som betyder: at udskyde, tilsidesætte af den Flok Mand tjøber.

Ild?" — Han rakte mig Piben: „Habet!"*) mumlede jeg, fremtagende Fyrtøiet. „Han havde hørt og forstaaet denne romerske Arenafloskel, snoede sig hurtig om imod mig, og ligesaa hurtig om igjen. Han var rød i Kammen, det observerede jeg. „Sufficit" sagde jeg, da jeg gav ham Piben tændt. — „De er stærk i Gjernings — **Ord**" sagde han, og pattede stærkt paa sin kjære Sugetold. Han knistrede derhos, med Træk paa Skuldrene. — Mit Blod kom ikaag; men jeg slog koldt Vand i det, og svarte med stoisk Rolighed: „Ingen Spottegloser! Deres Velærværdighed! Jeg skal, Fanden fortære mig, ikke forlange Deres Assistance i den Henseende." — „Ikke heller jeg Deres" udgrinte han. I det Capitel vare vi følgelig paa det Rene med hverandre.

Jeg havde et meget vel grundet Haab om: at første Traad var spundet til en interessant Roman med dobbelt Besætning af Helt- og Heltinde-Roller. Ikke just beskæmmede Haabet mig; men det var dog, for mit Vedkommende en lille Smule for smigrende. Det kommer jeg siden til.

Præsten havde det hedt, ikke nok med sin egen Ild, men dertil af sex Søstres „kølige Luer," den Syvendes var jo længe kun en Glød, som han hyppigt pustede til. Ikke heller forgjæves: jeg saae snart Luerne paa hendes deilige Kinder. Halvsøstrene saae dem ogsaa, der kom ligeledes

*) Naar en Fægter i Kamplegene havde faaet et dræbende Stik, jublede Tilskuere og Tilskuerinder „Han har nok!" Her anvendes dette classiske Udtryk paa Præsten, som Fætter mente havde faaet en Olstovspiil gjennem Hjertet.

Luer frem paa deres, men af ganske andre Gloder. De holdt det med den arme Lise tidligt og sildigt: „at hun lagde sig efter Præsten: Hvad saadan en snottet Tøs bildte sig ind! Havde Præsten snakket Noget med hende, saa var det blot for at have hende tilbedste" o. s. v.

De vilde vel allesammen havt Præsten, — havde jeg været Jomfru, havde jeg ogsaa villet. — Han vilde have kun een af dem.

Jeg blev usynlig Vidne til en erotisk-elegisk Duet. Det var en elskovssvanger Morgenstund. Vestenvinden hylede, Faarene brægede, Faarekyllinger hvippede og Skaderne skvaddrede. Fortryllet af den yndige Concert, havde jeg sat mig i den smilende Kaalgaard, paa en skjøntformet Steen, for ret at nyde den fortryllende Natur. Da hører jeg bag ved mig paa den anden Side af Diget, at der er Nogen, som snakker. Det var Præsten den Ene; den Anden havde en spæd Fruentimmerstemme: saamænd! det var Lise. Og Hvad havde de saa der at snakke om? Giftermaalssager, slet ikke Andet.*) „Jeg har bedet Dem" sagde han, „om dette Stævnemøde. Det vil have — hvis jeg ikke skuffer mig selv — en afgjørende Indflydelse paa min, som og vel paa Deres Fremtidsliv." Derpaa fulgte et overordentlig dybt Suk; det kom nok fra hende; men Andet svarede hun endnu ikke. „Jeg har gode Tanker"

*) „Slet ikke Andet!!! Saa han sætter Giftermaal i samme Rubrik, som „Spadseregang, Tobakstygen, Næsesnyden, Kjolebørsning, Haarkammen," etc. Jovist! Han har tidsnok.

vedblev han, „om Dem og til Dem; jeg elsker og agter Dem." — „Hr. Pastor!" svarede hun rask, „jeg er saa meget ung" — „men gammel" faldt han fiende ind, „i Huuslighed, i Taalmodighed. De har det ikke godt nu; De fortjener det bedre; vil De være min?" (Her en kort Pause). — „Jeg er Deres!" — Derpaa hørte jeg Noget, der lød som et Appetitkys. Saa blev Alting stille. Jeg løb hen og keeg over Diget: væk var Parret. Jeg forlod Grønkaalene med hele den øvrige Natur, for at erhværve mig et Kys hos min Udkaarede. Nær havde jeg erholdt eet; dog ei af hende.

Jeg kommer ind i Dagligstuen. Hjrul — Manden (saa kaldte Bønderne ham gjerne) var ganske allene. Jeg spurgte efter Mettkestiin og de andre fem, og fik den Forklaring: at min Kjæreste var ude omkring og samlede Æg ind af Hønsegaardene: Elsebeth var med varmt Øl til en Ko, der nys havde kælvet, og saa fremdeles de øvrige, hver i sin naturlige Forretning.

Næppe havde jeg erholdt disse interessante Oplysninger, førend Præsten traadte ind med hans Lise ved Haanden, fremstillende hende og sig som Forlovede. Hr. Hjrul gabte vidt, og sagde: „De kan A eth wehd — begynner Han relle aa ta ued fræ den nejerst Enn?" — Præsten svarede med et Smiil: „Jeg haaber, at det ikke er fra nogen gal Ende." Faderen krabsede sig bag Øret, lod den høire Haand omfatte den venstre Arm, og gnide den nogle Gange rundenom, hvorhos han gik frem og tilbage saa

stærkt han formaaede, til Lise standsede ham ved at gribe og kysse hans ene Haand. „Saa foer ed da wal wæhr søen!" lød fra hans Mund og Næse i dæmpet Tone den faderlige Erklæring: „A wil onnsk Jer, te J mo kom wal igjemml, saa lænng J ska væ tehohv — haaller Han Stuhd o hans Præjstgoer?" — „Kun sire Plovstude, ellers Køer." — „Noh! — A sku ejes snakt let mæ e Dein unne sihr Øwn —" — Det elskende Par bukkede og forlod Værelset. — Han traskede endnu nogle Gange frem og tilbage forbi mig, der stod i stille Forventning af hvad der skulde komme. Endelig smed han sig i Lænestolen og udbrummede paa Vendsysselsk, men jeg giver det paa Dansk: „Det var ikke efter mit Sigte; jeg tænkte, han vilde have grebet efter Elsebeth; nu kan De tage hende, om Hun ellers ikke sætter sig paa Bagbenene." — Jeg gjorde bestyrtset den Indvending: at jeg jo, med hans Minde, havde forlovet mig med den næstældste. Men han forsikkrende mig, at det skulde han nok jævne. — J det samme kom begge Søstrene ind fra deres udhuuslige Sysler. Han sagde kort og godt til dem: at Mettekirstine maatte afstaae mig til Elsebeth, eftersom Præsten ikke havde taget ved forfra. Ved denne saa pludselig befalede Ombytning formodede jeg Modsigelse, Modstand; nei, de stærke Piger ikke saa meget som studsede. J en Haandvending var jeg forlovet med det forreste Hjul, som Præsten nys med det bagerste: saameget var jeg altsaa foran ham. Det store Hjul be-

stemte det dobbelte Bryllup temmelig langt henne i Tiden, nærmlig først naar Studene vare indbudne.

For mig havde det heller ikke saa stærk Hast; men Præsten kunde ikke bie saalænge for Huusvæsenets Skyld.*) Han løste Kongebrev og otte Dage efter bød han alle Hyrulene og mig med til Bryllup, hvilket han selv bekostede i Præstegaarden. — Svigerfader havde Intet mod denne Foranstaltning. Ydermere betalte han for Kongebrev til mig og Elsebeth, paa det vi kunde holde vort Gilde paa samme Tid og Sted.**)

Allerede inden Vielsen fik jeg et Beviis paa min Bruds Caracteerfasthed. Hun paastod: at vi To skulde staae paa høire Side, fordi hun var den ældste af begge Brude. Men Stedets Degn tog Brudgommenes Rang til Rettesnor, og den fungerende Præst tog ligeledes dette tilfølge. Utakkene fik jeg.†) — Tilbords fik vi tre Retter Mad. Min elskede Kone havde Noget at udsætte paa dem alle tre; hvilket hun dog hvidskede kun til mig. Jeg antog dette som Beviis paa hendes Fuldkommenhed i Madlavning. Jeg troer endnu, at hun besidder denne med flere Fuldkommenheder, hvorvel hun i vort ægteskabelige Samliv, af beskeden Tilbageholdenhed, kun har aflagt sjeldne Prøver paa sit Talent.††) Langt flere Prøver paa Haandfærdig-

*) Der har vel ogsaa været andre Grunde.

**) O Viisdom og Oeconomie!

†) Af Elsebeth nærmligen.

††) Fætter faaer de tre Dage af Ugen regelmæssigt Velling, tre andre Grød, og om Søndagen „Modercløs;" Høitidsdage derimod Hønsesuppe og Peberrodskjød — da gotter Han sig.

hed har hun aflagt; thi hvorvel jeg er ¾ Alen høiere end hun, kan hun dog meddele mig en ordentlig Ørefigen; at sige naar der er en Skammel eller en Stol, hun kan springe op paa, nær nok ved mig. Under hendes Kjærligheds Paroxysmer holder jeg mig desaarsag, saafremt gjørligt, midt paa Gulvet. — Jeg forudseer, at Somme i denne Anledning ville scoptisere over, at jeg tager Hug af en Kvinde. Jeg svarer dertil: at jeg anseer det for langt skammeligere, at give en Kvinde Hug. Kun eengang har jeg funden mig foranlediget til Modværge, hvilket jeg nu vil berette.

Da Præsten, vor besvogrede Ven, for en Tid siden havde sit tredie Barn i Kirke, indbød han mig til Barslet, men ikke min Kone, hvem baade Søsteren og hendes Mand ikke har mindste Godhed for. Vor Moer forbød mig strengelig at tage til Gildet. Jeg gjorde Indvendinger, der bleve saa ilde optagne, at hun gav mig den vældigste Mundbask, jeg til Datum havde annammet. Jeg stod nemlig uforsigtigviis saa nær ved Kakkelovnen, at hun fra Pladen fik den bekvemmeste Adkomst til den høire Halvdeel af mit Ansigt. Saa vældigt var Slaget, at jeg skvattede plat ud paa Gulvet. Hun griber min Kjæp, som stod Krogen tætved, og inden jeg faaer reist mig, giver hun sig til at slaae Reveille paa min Ryg. Nok er nok, formeget er usundt: jeg blev hidsig imod Sædvane, tog hende om begge hendes Smalbeen, rykkede til mig, og bevirkede derved, at Gulvet erholdt en betænkelig Contusion af

hendes ualmindelig svære Bagdeel. I min tilgivelige Overilelse, river jeg Kjæppen fra hende, springer op og retorquerer hendes reelle Injurier. Min Selvfølelse forøgede Rapheden i mine Slag — jeg seirede: hun maatte bede om Fred; en evig sluttede hun med mig. Den varede — som andre Frede — saalænge til vi Begge vare komne paa Benene: da brød hun den. Til min Ulykke kom hende næmligen strax et Kosteskaft i Haanden, mod hvilket min Kjæp intet Alvorligt formaaede at udrette. Nu faldt det mig til at bede om Fred. Jeg fik den virkelig, men paa haarde Betingelser: aldrig i nogetsomhest Tilfælde at røre Haand eller Mund imod hende, aldrig at besøge Præsten derovre, og altid at gaae afveien, naar Faderens Kudsk besøgte hende. (Dette sidste Bud generer mig ikke sjelden, naar jeg ligger i min første Søvn, og det saa hedder: „Staae op Peer! nu er Poul her!" og det er bleven koldt inde i Skolestuen.)

Forresten lever jeg et meget lykkeligt Ægteskab, og kan virkelig være stolt af min Kone.

Kniplerinden.

„Det var i Aaret 1815“ fortalte mig en Ven, hvem jeg, efter 10 Aars Fraværelse, 1836 besøgte, „at min ældre Broder, min yngre Søster og jeg foretoge os en Reise til Tønder, for at besøge vor ældre Søster, som var gift derude. — Som vi ere komne Staden paa en Halvmilsvei nær, eller saa, bliver Søster upasselig, og beder om at forskaffe sig et Glas koldt Vand. Vi vare just ligeudfor et lidet Huus tæt ved Veien. Jeg sprang af og derind, og bad et Fruentimmer, det eneste Menneske jeg saae derinde, om det Forlangte. Hun sad ved et lille Bord og kniplede, saae flygtigt op paa mig, og hentede i en Hast Vandet. Jeg takkede, bragte det til Søster, og, da hun havde drukket, Glasset ind igjen. Den, der havde givet mig det, sad, som før, ved sit Arbeide, det hun drev med Ivrighed. — Jeg saae nu noget nøiere paa den unge Pige: Hun var tarvelig klædt, dog noget nettere end de fleste andre Kniplerske, jeg paa forrige Reiser havde bemærket. Hun var meget smuk, men bleg, som hendes Medarbeiderske, og hendes noget dybtliggende Øine gave umiskjendelige Tegn til jævn-

lig Graad; hun kastede dem hyppigt hen til en Alcove, i hvilken jeg snart opdagede et gammelagtigt, sovende Fruentimmer. Sengeklæder, saavelsom det lidet Bohave, vidnede om knappe Kaar.

Jeg maatte have Meer at vide. — Da jeg udenfor havde overtydet mig om, at Søster var bedre, bad jeg dem at fuldende Reisen uden mig: jeg havde endnu Lidt at tage vare derinde, men skulde snart komme bag efter dem til vort Maal. De rullede væk; min Broder med et Blink til mig, det jeg meget vel forstod.

Da jeg kom ind i Huset nu tredie Gang, udtrykte Pigens Aasyn Forundring, ikke ganske uden Uvillie: hun havde jo vist lagt Mærke til Vognens Bortkjørsel, og troet at Vandbæreren var fulgt med. „Ønsker De endnu Noget? eller savner De Noget?" spurgte hun koldt, og lod Fileernaalen hvile. — „Jeg savner Intet," svarede jeg, „for mit Vedkommende; men — Noget alligevel — med Tilladelse, er det deres Moder?" — Hun nikkede. „Syg maaskee?" — Hun nikkede, og hendes Øine befugtedes. To smaa Medicinglas og en Pulveræske i Vinduet bekræftede hendes tause Tilstaaelse. — „Det kan tykkes Dem underligt," tog jeg atter tilorde, „at en Dem ganske ubekjendt Fremmed, i et ham ligesaa fremmet Huus, søger at gjøre sig bekjendt med et Forhold, som vækker, sandfærdigen! ikke hans Nysgjerrighed, men en Medfølelse, der ingenlunde er fremhyklet." — Intet Svar paafulgte; thi den gamle Kone vaagnede just, og gav sig; Datteren fløi hen til hende. Da

hun vendte Ryggen til mig, stak jeg hurtigt en Pengepung ind i en halvtaabenstaaende Skuffe under Bordet foran mig, og listede mig bort uden andet „Farvel."

Ankommen i **Tønder**, fik jeg meget Andet at tænke paa, end smukke ulykkelige Kniplingspiger. Den fælleds Familieglæde ved Gjensynet lagde Beslag paa alle vore Tanker og Følelser: Spørgsmaal og Contraspørgsmaal, med behørige Svar, blandede med Skjemt og Latter, Aher og Jher, fløi i livlig Afvexling fra Munde til Øre. Og alt dette, tilligemed legemlig Vederkvægelse, medtog den første Dag til seent ud paa Aftenen. Min faste Søvn gav intet Spillerum for Drømme. — Næste Formiddag maatte Man besee Byen og dens nærmeste Omgivelse; og om Eftermiddagen dens ældre Søster **Møgeltønder**, for sin mythiskdunkle Mærkelighedes Skyld, som og Stedet i **Gallehuus**, hvor de uforklarlige Guldhorn bleve fundne, de der i nyere Tid gave en evig forbandet Tyv herostratisk Ry. — Næste Dag besaaes den sælsomme „**Gottes Koog**" — et Archipelagus paa Fastland. — Saaledes gjordes, med kun et Par Rastdage, Udflugter til **Leck**, **Colonien**, ja til **Nordfrisernes** Landstrøg. — Der var endelig kun tre Dage af de til vort Ophold i **Tønder** fastsatte fjorten tilbage, og jeg havde saagodtsom reent glemt min blege Kniplerske. Da mindes jeg om hende i en Drøm, af hvilken jeg vaagnede ved det første Dagskjær. Da Familien var vant at sove meget længere om Morgenen, stod jeg uforto-

vet op, og gik ud til Kniplingshuset, tilmode som naar Man foruroliges over en uundskyldelig Forsømmelse.

Da jeg traadte ind, foer hun, med et næppe hørligt „Ak!" op fra sin Haandgjerning; en let Rødme fløi, som i Blæst Skyggen af en Sky over Sneemarken, over hendes Lillieansigt, og forsvandt i samme Øieblik. Jeg kikkede hen til Sygesengen, opdagede strax, at den var tom, og lisaa, at Datteren bar Sørgedragt. „Deres Moder" — sukkede jeg — „er nu hjembragt til en bedre Verden, end denne" — hun tog Ordet; „hendes hentærede Legeme blev overgivet til Jorden i Søndags." Dette sagde hun med rolig Hengivenhed, uden andre Taarer, end et Par af mine. — Om hun saae dem, veed jeg ikke; thi hun var traadt til sin Commode, det eneste Gjemme, jeg bemærkede, og trak en Skuffe lidt ud; men vendte strax Ansigtet halvt om til mig, sigende: „Har De ikke savnet Noget, siden De var her forgangen? — Nei nei! De har ikke villet savne det — See her er deres Pung, ædelmodige Herre! i samme Tilstand, som jeg fandt den i Bordskuffen." Hun rakte mig Pungen. — Jeg tog den ikke; den faldt i min Haand, fra den til Jorden. „Jomfru!" sagde jeg, „kunde jeg ikke paa anden og bedre Maade vise mig værdig til den Titulatur, De beærede mig med? eller vil De i denne Hytte fængsle Dem selv til Kniplebordet, indtil Døden forløser Dem fra et glædeløst Trældomsliv?" — Hun traadte mig et Par Skridt nærmere, med en bydende Anstand, og en mørk, om ikke skummel, Alvorsmine. „Sælsamme Mand!"

talte hun med langsom og dæmpet Røst, „hvilken Forbindelse kan tænkes mellem vore Livsforhold? Jeg er bestemt af Skjæbnens Herre til dette eensformige Arbeidsliv, som De paatrykker Trællemærke. Ja, min Herre! jeg har ogsaa trællet, før for To, nu for Een. Bedre kan jeg dog friste Livet, da jeg er alene." — „Alene?" gjentog jeg, „intet Menneske skal være alene; ikke afsondre sig fra et Samfund, som Gud selv har stiftet. Bedre at komme i Berørelse med den almindelige Blanding af de Bedre og de Værre. Bedre at faae Bekymring og Modgang blandet med Fornøielse og Modgang, end henslide sin Tid uden enten det Ene eller det Andet." — „Det maa dog Livsfangen," svarede hun. „Fordi han tvinges dertil" vedblev jeg; „men af sine Medmennesker." — „Saa ung!" lagde jeg til; „og dog uden Tillid til nogen af dem! saa aandelig dannet, og saa sørgelig klog! De tilhører en bedre Stand, end den, hvori De, maaskee først af Nødvendighed, men nu af egen fri Villie indstænges. — Jeg har baade Evne og Villie til at sprænge dette eensomme Fængsel, og give Dem en værdigere, en mere lønnende Virksomhed — kan De Tydsk?" — „Aaja" svarede hun, „jeg forstaaer ogsaa Fransk." — „Det er ypperligt!" sagde jeg, „min gifte Søster søger netop en Lærerinde til sine to Pigebørn, den ældste syv, den yngste fem Aar. Vil De tage mod denne Plads, skal De erfare, at baade Forældrene og de Smaa ville gjøre Dem Livet anderledes behageligt, end det hidtil har været. Indvilger De, kan De endnu i denne Dag til-

træde deres Post; den er ikke længere borte, end her i Tønder." — Hun rakte mig sin Haand, og det med et ganske nyt Ansigt, hvis Colorit smilende Haab havde tegnet. Jeg greb, jeg kysfede den fine Haand, som hun undseelig drog tilbage. Hun pegede paa sin Stol — den eneste hun havde — satte sig selv paa Sengestokken; og da jeg havde indtaget det anviste Sæde, hentede hun et langt Suk, og talte saaledes.

„Ædle Menneske! De maa ikke forlade denne Sorgens Bolig, uden Forvisningen om min ubegrændsede Tiltro. De er berettiget til ganske at kjende mig, og min Skjæbne — De har vel en Time tilovers?" — „Flere, om De behager" svarede jeg; og havde jeg havt flere Ører end de to, de havde tilsammen staaet vidt aabne.

„Min Fader var en fransk Emigrant fra det forrige Bretagne. Han bar, eller maaskee havde han, til et Minde om sin Fødestavn og sin Skjæbne, antaget Navnet **Goelan**. — De forstaaer vistnok Fransk?" — „Ret vel" svarede jeg; men **Goelan**? det veed jeg ikke Hvad betyder." — „Det er ogsaa et Provindsialord, der betegner en Strandmaage. Om Sommeren, men meest i Efteraaret, naar Sømændene fra hine Kyster ere paa Farten, pleie Koner og Piger ofte at gaae ud paa Strandbredden, naar Vinden bærer paa Land, og da at synge efter de opskræmmede Fugle:

Goelans! Goelans!
Ramenez nous nos maris et nos amants!

De Vise finde sagtens heri en from Overtro. Ak! hvilket elskende Hjerte er fri for sligt?

Min Moder var Tydsk. Hendes Forældre boede i **Itzehoe**, hvor de dreve en Handel, der netop kunde ernære Familien. I sin Landflygtighed kom min Fader paa Lykke og Fromme til min Fødeby, og fandt sit Ophold ved at undervise i hans Modersmaal. Til vort Huus fik han ogsaa Adgang; og med at nyde Middagsspise informerede han min Moder, dengang ferten Aar gammel, og en Broder til hende. Det varede ikke mange Tider, inden der opstod en Kjærlighedsforstaaelse mellem **Goelan** og hans kvindelige Elev. Da de Gamle mærkede det, frabade de sig hans videre Underviisning, tilligemed, som Følge deraf, hans Besøg.

Det var allerede kommet saavidt mellem mine Forældre, at hun erkjendte sig frugtsommelig. Ved at aabenbare dette for hendes Moder haabede hun at erholde Forældrenes Minde til en Forbindelse med den elskede Flygtning. Tværtimod: hun blev ligesom han viist Døren, og tilmed gjort arveløs. Hvad var nu at gribe til? Min sorgbetyngede Moder kunde ikke udholde at forblive i den By, hvor hendes ubarmhjertige Forældre boede. Hun havde en velhavende Moster her i **Tønder**, Enke og barnløs. Didhen tyede hun med Fader, og lode de sig underveis i **Fredrichstadt** copulere.

Mosteren tog rigtignok taalelig godt imod dem, gav dem fri Bolig, og Bidrag til deres Underholdning; idet

min Fader fortjente paa sin Side, min Moder paa sin, ved at forfærdige Fruentimmerpynt. Saaledes gik det uden Næringssorg. Jeg kom til Verden, voxte med Sundhed og i Munterhed, som er Børnealderens Lod. Fader talte og læste kun Fransk med mig, ligesom Moder Tydsk; hvoraf De vil kunne dømme om min Færdighed i begge Sprog. — Jeg opnaade mit tiende Aar. Da døde min Fader og Moders Moster næsten paa eengang. Af Det, hun efterlod sig, kom os kun ganske Lidet tilgode. For at kunne bjærge Livet flyttede min Moder herud i dette netop ledigtværende Huus, hvor vi stræbte at ernære os ved Knipleri. Ogsaa godt, til min Moder sygnede, og hendes Pleie og Ernærelse overlodes til mig alene. Ja min Ven! tillad mig at kalde Dem saa! jeg har ingen anden." Hun drog her igjen et Suk, og blev ved: „Riigdom har sine Fristelser, Fattigdom sine; af begge søge slette Mennesker at benytte sig. Ei heller jeg har undgaaet, om jeg end har overvundet mine. Een af de Kniplingshandlere, til hvem Arbeiderinderne befinde sig væsentlig i samme Forhold som de engelske Fabricanter til Fabrikeierne, modtog entidlang vore Kniplinger mod nogenledes billig Betaling; men saa faaer han ifinde at indlemme ogsaa mig i sit vidtløftige Harem. Jeg afviste hans skændige Forslag saaledes, at det ikke blev gjentaget. Ved næste Leverance viste han mig Følgerne af min Vægring: han havde Eet og Andet at udsætte paa Varene, og nedsatte Prisen for dem. Ja han misanbefalede mig derforuden hos flere af hans Laugsbrø-

dre, saaat jeg forgjæves tilbød Een efter Enanden mine Frembringelser. To Dage spildte jeg paa mine frugtløse Bestræbelser, inden jeg traf paa Een, som vel modtog min Haandgjerning, men dog kun mod den almindelige knappe Betaling. Da min Moder, formedelst Sygdommen, ikke mere var, eiheller blev arbeidsfør; Recepter og Medicin krævede Tillægsudgifter: maatte jeg sælge saa eet saa et andet Stykke, indtil min Moders Begravelse og Huusleien medtog Hvad jeg havde tilbage, paa dette nær, som De her seer. O!" endte hun, og med nogen letundskyldelig Bitterhed: „Dersom mangen riig Dame vidste, naar hun smilende betragter i Speilet sin Kniplingsstads, vidste hun, hvilke bedske Taarer have dynket disse nydelige Strimler, til Strygjernet borttørrede dem, hun vilde beklage hendes arme Pynterske, mod hvem hendes Hønsepige fører et herligt Liv. Min Velgjører!" hun hævede sine foldede Hænder i Veiret, „jeg takker Dig, min Gud! som sendte ham." Herpaa udbredte hun sine Arme, foer ind paa mig — kan jeg næsten sige — omfavnede mig, trykkede sit Ansigt mod min Skulder, sprang tilbage, og Alt saa hurtigt, at jeg under hele Manøvren næppe kunde talt til Tre, langt mindre havde Tid til at gjengjælde Favnetaget, hvis jeg ellers havde villet. Overrasket, behøvede jeg dobbelt saa lang Tid inden jeg med Fatning kunde spørge: „Naar er det Dem beleiligt at blive hentet til Byen?" — „Jeg er færdig" svarede hun, „hvad Time det skal være; men jeg bad gjerne: at det maatte blive en Vogn, der kan føre disse

mine faa Eiendele. Selv kan jeg gjerne gaae." — „Jeg skal sørge baade for Dem og Tøiet" sagde jeg, „og det, som jeg haaber, inden Middag. Men jeg vil skynde mig." Jeg ilede ind til min Søsters. Hun med Mand og Børn sad først ved Thebordet, saavelsom mine to andre Søskende. Ved min Indtrædelse forlode de deres Sæder, omringede mig og spurgte Alle paa eengang: „Hvor kommer Du fra? Hvor har Du været? Hvad har Du havt for?" med mere. — „Stop lidt!" siger jeg, „høistærede Hr. Svoger! og elskelige Fru Søster! om jeg nu har været henne og fæstet en Gouvernante til eders Smaapiger?" — „Aa Snak! taabelig Pasiar! Pladder!" og andre slige smigrende Tilraab, vare de første Douceurer, der vankede for min ubudne Forretning som Fæstemand. Ved mit alvorligtbydende „Stille paa Parterret!" fik jeg da Ordet: „I vide jo, Kjære! at jeg sjælden spøger, allermindst i saa høistvigtig en Anledning, hvor Talen er om saadanne velsignede Væseners forædlende aandelige Veiledning. Min Hovmesterinde er en Pige paa noget over tyve Aar. Hun baade taler og skriver Tydsk og Fransk til Fuldkommenhed. Hendes Moralitet er uplettet, og ydermere udmærket, som jeg nærmere skal forklare, og I selv ville erfare. Men der maa strax gjøres Anstalt til en Vogn, paa hvilken jeg selv skal hente hende, og en anden til at hidføre hendes Commode og noget andet Bohave. Imidlertid skal jeg gjøre Eder bekjendt med Mademoiselle Goelans sælsomme Skjæbne." — „Men hvor er hun da?" spurgte min Svoger, idet han

gik til Døren for at besørge Vognene. „For nærværende Tid" svarede jeg, „er hun i det Huns, hvor jeg hentede Vand til Dig, **Vilhelmine**! Hendes Moder blev syg der, og er begravet sidste Mandag." — Min Broder loe, og sagde: „Jeg kunde nok tænke mig til, at Du havde gjort en Opdagelse, som holdt Dig fast derinde, da Du lod os kjøre fra Dig — Mamsel **Goelan** er vist nok en Skjønhed?" — „Det kan Du selv bedømme" svarede jeg, „naar Du seer hende." — Jeg kaldte nu min Svoger og hans Kone ind i et andet Værelse, og sagde dem i Korthed om Mamsel **Goelan** Hvad jeg fandt nødvendigt og passende. Befordringen kom. Jeg steeg op, medhavende en Fruentimmerkaabe, dermed at indhylle Sørgerinden for nysgjerrige Blikke. Denne Forsynlighed var ikke overflødig; hun havde kun en meget gammel, der havde tilhørt den Afdøde, og, som hun, i mange Aar været ude af Mode.

Indpakningen gik hurtigt for sig; hendes Eiendele vare jo faa og smaa: en tynd Sengematratse, et ditto Teppe med Hovedpude, den lille Commode, der, efter hendes Udsagn, indeholdt den daglige Dragt, i hvilken jeg første Gang saae hende, hendes Linned, en Snees franske og tydske Bøger og en Smule Køkkentøi: Bordet, Stolen, en Skammel, og et lidet Skriin — et voila tout! — Da disse Sager vare læssede paa, bød jeg hende Armen. I Døren dreiede hun Ansigtet tilbage et Par Øieblikke, med et næppe hørligt „Adieu!" og nogle Taarer. Hvem denne Affked gjaldt, trænger ikke til Oplysning.

Min Familie, hvis nysgjærrige Forventning var høist spændt, modtog Françaisen artigt, dog ikke uden nogen Forlegenhed, der naturligt opstod ved Synet af hendes Skjønhed og Anstand. Men hendes Tiltale, efterat jeg havde forestillet hiin for hende, bragte dem Alle til, med venlige Blikke at betragte hende, som et Lem af Huset.

„Jeg kommer" sagde hun med et let Smiil, „om just ikke faldende med Døren ind i dette Huus, alligevel saa pludselig, saa uformodet, baade for Dem og mig, at kun denne Herres (hun kastede et Blik til mig) gode Mening om min Duelighed, som Lærerinde for deres Børn, vil kunne undskylde mig og berolige Dem" — idet hun fæstede et Moderblik paa Smaapigerne — „Dem, de betroer mig?" Den virkelige Moder bejaede.

Glutterne nærmede sig tillidsfulde, Hver tog sin af hendes Hænder, hun omfavnede og kysſede dem. Mellem disse Tre var ikke mere noget Femmedt.

Børn have — jeg turde kalde det en sjette Sands, der, ved første Syn af en Ubekjendt, tiltrækker eller frastøder dem. Hvem de give et saadant godt Skudsmaal, trænger ikke til noget andet. Denne Sands holder sig næppe Børneaarene ud; den sløves før nogen af de andre Fem. De ere kun saare faa, som bevare den under Livets Skolegang, hvor Forstillelsens Indbyrdesunderviisning bliver een af de vigtigste Disciplíner. — Min Svoger var urokkelig i dette Princip; følgelig var han paa det Rene med sin fordeelagtige Bedømmelse af Jomfru Goelans

Hjertelag. Hans Kone, ikke indviet i Mandens Antropologie, fulgte instinctmæssigt Børnenes Anviisning, og omfavnede den, saa at sige himmelfaldne Lærerinde. Først nylig ankommen, var denne allerede hjemme.

Jeg reiste da tilbage med mine to Søskende, og med et Daguerreotypbillede af — den, Du nu veed nok, paa Sjælens —" „— Holdt!" faldt jeg ind, „Du elskede hende dog?" — „Det kan være" svarede han med Kulde; „men i saa Fald vidste jeg det ikke, havde ei engang tænkt derover. Bevidstheden om at have øvet en god Gjerning var en saa overherskende Følelse, at den ikke gav Rum for andre. — Strax efter min Hjemkomst drog jeg ud paa en langt videre Reise, den jeg længe havde ønsket at gjøre og nu var forberedt til at begynde." — „Men" spurgte jeg, lidt ærgerlig, „hvordan var da din Afsked med hende? Det var dog ikke det kedsommelige, betydningsløse, værdiløse: Jeg ønsker, det maa gaae Dem vel?" — „Det var endnu mindre: et Haandkys fra min Side, og en Neien fra hendes —" „— Haandkys! Neien!" brummede jeg, „hvorfor ikke hellere Mundkys? Knælen?" — „Bie lidt!" svarede han smaaleende, „Du maa vide Noget om min lange Vandring gjennem det herlige Frankrig og Italien, hvis Herlighed er en Antiqvitet — dog, det er ikke værd at kede Dig med en omstændelig Reisebeskrivelse; af saadanne er Du vel forlængst bleven mæt. Kun et Par Situationer — ingen Beskrivelser af Naturskjønheder, men saadanne særdeles Forhold, i hvilke jeg selv har befundet mig, og som,

under endnu eet Hensyn, næppe ville være uden Interesse for Dig.

Jeg havde beseet Paris, med alt det Rageri, som derudi befindes, og havde faaet nok deraf. Nu fik jeg Lyst til at vende mig fra et Panorama, hvor alle Ting, selve Menneskene, ere Konstproducter, og see mig om i Naturregionerne, de menneskelige med de physiske. — Jeg drog til **Bretagne** — Henriette Goelans Fædres Land. Alt var mig her Nyt: Folket, dets Dragter, Skikke, Leveviis og Tungemaal; hvilket Sidste, uden Forberedelse og Underviisning af min Leietjener, der var fra Bretagne, vilde været mig et Kragemaal. Jeg lod ham, paa vore Lystreiser, ved Ophold i Stæder, Landsbyer og Fiskerleier, efterforske, om ingen Familie eller enkelt Person af hiint Navn maatte være at opspørge. „Point de tout" saa lød bestandig hans Rapport paa mit spørgende „Eh bien? qv'avez vouz fait?" — Jeg var dog noget heldigere; men ikke meer end noget. Som vi, paa Bortreisen fra dette Landskab sydefter, gjorde Holdt i et af de sidste Fiskerleier, for at forfriske os selv og Hestene, blev jeg i Stuen et oliemalet Portrait vaer, der strax fængslede min Opmærksomhed: det forestillede en fornemklædt Yngling, hvis Ansigt havde en paafaldende Ligheb med Henriettes. Jeg saae nøiere til, og fandt eet af de nederste Hjørner afridset: „Charles Kolean, age 19 ans." Jeg spurgte Værten, en ung Mand, om hvor dette Billede forskrev sig fra. Han vidste det ikke, og henviste mig til hans gamle Moder, der sad paa en

Skammel og bødede et Fiskergarn. Jeg henvendte mig til hende om den forønskede Oplysning. Hun gav den, vedblivende sit Arbeide, saaledes:

„For en Deel Aar siden laa et Stykke heroppe i Landet en Herreborg, hvor der boede een af disse høifornemme Folk, der ikke agtede en Fisker saameget som een af de Flyndre, han fangede til ham. Nu skedte det, at der blev Oprør i Landet, og Hver, der kunde føre en Baadshage, en Fork, eller en Buløxe, drog afsted mod alle disse store Palladser og jævnede dem med Jorden. Min salig Mand var meget flittig til det Stykke Arbeide; og saa var han ogsaa med, da den Borg herovenfor blev pirret overende. De vare mange hundrede om Bestillingen, og ved Delingen af Byttet blev der kun Lidt til hver: min Mand fik et Lommeuhr, en Haandfuld Sous og dette Billede, som vi nu siden har ladt hænge her." — „Hvorledes mon gik det Slottets Beboere?" spurgte jeg videre. „Det gik dem hverken værre eller bedre" svarede hun, „end at kun Een slap levende derudfra; jeg troer de kaldte ham **Charles**; men ham hørte Man ikke mere til. Han havde ellers paa Gaarden en Kjæreste — saadanneen som de Store dengang kaldte en Maitresse. Hun blev, kort før Slottet blev ødelagt, frugtsommelig ved ham, og Ordet gik: at han vilde lade sig hemmelig vie til hende. Der kom Intet ud af, for Fruen skikkede hende saa lumskelig bort — skal dog have forsynet hende ret godt med Penge — og bildte den unge Herre ind, at hun var løbet sin Vei med en anden ældre Kjære-

ste. Barnet, hun kom ned med, skal endnu tjene paa Gjæstegaarden i nærmeste By. Mere ved jeg ikke." — Jeg sagde hende nu: at Den, som Billedet forestillede, upaatvivlelig var kommen til Danmark, og havde giftet sig der, og at Portraitet sikkerligt vilde være behageligt for Familien at eie. Jeg betalte en ubetydelig Priis derfor, og tog det med mig. — Jeg reiste videre til næste By; paa dens Gjæstgiverberge kunde jeg, efter den Gamles Anviisning, muligen finde Henriettes Halvsøster. Min Undersøgelse førte ikke til andet Resultat, end at en Pige, som hedde Marion, havde tjent der til Fornøielse i et Par Aar, men var for ligesaa lang Tid siden, af en gjennemreisende Dame, der syntes vel om hende, med Værtens Tilladelse taget med som Kammerjomfru. Hvor Damen havde hjemme, vidstes ikke — der stod jeg; og derfra drog jeg videre syd paa.

I temmelig store Mellemrum havde jeg skrevet et Par Breve til Hjemmet; men frabedet mig Svar, da jeg, under min ustadige Omflakken, ikke kunde opgive dem nogen sikker Adresse. Først i Lyon, hvor jeg agtede at tøve en ser à otte Uger, kunde jeg vente kjære danske Breve. Ligesaalænge forud havde jeg fra Rochelle med et Skib, som vilde til Husum, sendt Henriette Faderens Portrait, ilagt nogle hjærtelige Linier fra mig selv. — Nogle Dage efter min Ankomst til det fra Borgerkrigen sørgeligt navnkundige Lyon, modtog jeg paa eengang tre Breve: eet fra min Svoger og Søster, eet fra H. Goelan, og eet fra min hjemmeværende Broder. Det første var ikke af væsentlig

Vigtighed; men de to andre skal Du læse." Han hentede og lagde dem for mig. Medens jeg gjennemløb dem, gik han smaanynnende op og ned ad Gulvet. Jeg udbad mig og fik hans Tilladelse at tage Afskrifter. Her ere de:

„Inderlig takket være De for min Faders Billede! Jeg gjenkjender disse Træk, hvormeget end Rædsler, Hjertesorg, Uro og Alder siden forandrede dem ved Rynker og Skygge. Ak! at Copie er varigere end Original! at en Malers Penselstrøg kan trodse Tiden, men ikke saa den Levende, hvem han paa en Stump Lærred foreviger! Morgen og Aften kysser jeg min unge Fader, og sukker efter den døde. Tiere endnu sukker jeg efter den Ven, som vanker i fremmede Lande, omringet af Farer, dem jeg haaber min Indbildningskraft maa kunne forstørre. Jeg selv lever her saa lykkelig som muligt, paa Eet nær, der hverken tør komme fra min Pen eller over mine Læber. Til Døden Deres H. G."

„Naa da!" raabte jeg, „dersom Slutningen af dette Brev ikke er en forblommet Kjærlighedserklæring, saa forstaaer jeg mig kun daarligt paa at læse Fruentimmerskrift." Han smilede, og sagde: „Læs først dette her!" Det lod som følger:

„Hjertebroder! Jeg er forviist — jeg hentyer til Dig — aabn dine Arme for en ulykkelig Selvbedrager! Jeg har elsket, jeg elsker endnu — har beilet — faaet Nei! et saadant Nei, efter hvilket intet Ja lader sig enten vente eller ønske. Lad mig skrifte! maaskee det letter. — Kort efter din Bortreise besøgte jeg dem der i Tønder.

Jeg saae Henriette — jeg forlængede mit Besøg — jeg gjentog det. Aldrig have saa mange Fuldkommenheder været forenede i een kvindelig Skabning: regelret Skjønhed, fortryllende Ynde, dyb og reen Følelse, poetisk Sands, og uforstyrrelig Takt for Alt hvad er ædelt i Ord, Tanke og Gjerning. Det var jo umuligt Andet, end at Børnene maatte tilbede hende, deres Forældre elske og høiagte hende. — Paa min Anmodning – ikke sjælden efter hendes egen – spadserede vi i det Frie udenfor Byen. Jeg kunde paa disse Vandringer lære mere Verdensphilosophi, end af Knigge og Colleger, hvis jeg bare kunde huske det. Hun havde havt de udvalgteste tydske og franske Digtere til Læremestere, og været sin egen Manuductrise. Som en dygtig Manuductør kan sine Professorers Collegier udenad, saaledes hun sine æstetiske. Og hendes Fremsigelse! Ingen Theaterdeclamation har saaledes – jeg kunde sige: magnetiseret mig, som Henriettes. En Dag, som vi stode paa Dæmningen, og havde Gottes Roog ligeud for os, fremtonede hun Thekla Sang. Den inderlige Rørelse, med hvilken hun udtalte den sidste Linie: „Ich habe geliebt und gelebet" greb mig saa umodstaaeligt, at jeg, fuld af svulmende Haab, tilhviskede hende: „Sey Du mein Thekla!" Hun svarede efter et Ophold, i hvilket hendes Aasyn udtrykte Forbauselse: „Bedauen Sie mich! Ich verehre Sie, ich schäze Sie hoch über tausind Männer, aber lieben! ein weibliches Herz liebt nur ein einziges Mal." Hun stak sin Arm hurtigt under min, og drog mig hjem.

Det svimlede for mig. Siig mig: hvem skulde hun elske? En Kniplingskræmer? Hun elsker Dig, min lykkeligere Broder! Hvem ellers? — Inden tre Uger er tilende kan Du vente mig. — Din Christoffer. —"

Min Broder havde skaaret min Sjæls Hine for Stær: nu først saae jeg klart, at jeg elskede hende. Jeg haabede paa hendes Gjenkjærlighed. Længsel efter hende brændte i min Barm. Og dog skulde jeg her oppebie min Broder. Det gjorde jeg, men paa mit Værelse, uden at bryde mig videre om Lyon og dens høitberømte maleriske Omgivelser. Jeg kjedede mig rædsomt. Jeg var nær ved at tage Opium for at bedrage Tiden og glemme mig selv og hende med. Jeg fordømte min blv tosfede Tilbageholdenhed, da hun dog havde givet mig saadanne Tegn, som jeg aldrig burde miskjende. Men, faldt mig saa igjen ind: i min Svogers gjæstfrie Huus komme mange Besøgere; hvorfor kan ikke een af dem, elskværdigere end jeg, have vundet hendes Hjerte? Om jeg nu kommer hjem, og det gaaer mig ligesom min Broder? Jeg ravede usikker mellem Tvivl og Haab; det Sidste holdt mig paa Benene.

Min Broder kom. Jeg glædede mig over hans livlige Udseende. Dog det var Sol og Vind, der havde tingeret hans Ansigt. Græmmelsens Tinctur kom snart istedetfor hiin paa hans noget indfaldne Kinder.

Efterat Christoffer havde udhvilet og forfrisket sig en Dag over fra Reisens Besværligheder, siger han til mig: „Jeg maa nu afsted til Livorno. Som jeg er færdig til

Reisen fra vort Hjem, kommer vor Kjøbmand **Wulf** farende fra **Husum**, med den, ogsaa for os betænkelige Nyhed: at et Handelshuus i **Livorno**, med hvilket han i flere Aar havde staaet i Forbindelse, til hvilket han nylig havde affendt en meget værdifuld Ladning, meentes at ville gaae fallit; hvorom han, men først efter sit Skibs Afgang, ved en Correspondent havde faaet Advarsel. Han havde derhos honoreret en meget stor Veksel, udstædt fra samme Huus. Kort: hans Velfærd stod paa Spil — den Deel af vores, som han har til sin Disposition, følgelig med. Da han just havde hørt, at jeg vilde reise efter Dig til Italien, besvor han mig, for vor Skyld og sin egen, at undersøge Forholdet, og virke til fælleds Gavn i **Livorno**. Jeg maa uden Ophold afsted. Jil Du hjem, hvor Livets høieste Lykke venter Dig." — Jeg tog ikke lang Tid til at fatte den Beslutning, at følge med min Broder, hvis Helbredstilstand tykkes mig mislig, saavelsom hans Sindstilstand, hvorved han var mindre skikket til at udføre det vigtige Hverv i **Livorno**. Dette sagde jeg ham. Han trykkende, indvilgende, min Haand til det syge Hjerte. Vi reiste, saa fort hans Kræfter tillode det, til **Toulon**; derfra søveis til **Livorno**. — Sagerne herstedes vare snart afgjorte. Handelshuset havde vel lidt Tab ved et Par pludselige Bankerotter; men der var saa solid, at det derved ikke kunde rokkes. Husumskipperen laa der, havde udlosset, og ladede saa ivrigt, at han om tre til fire Dage kunde være seilklar. Da der, paa denne Aarstid, ikke var

at frygte for Storme, bestemte vi os til at gaae med ham; derved kunde spares overordentligt saavel af Penge, som troligt, af Tid.

Som velgjørende Indgreb i min Broders Kummer, overdrog jeg ham een og anden Bestilling, jeg ligesaagodt selv kunde have udført. Saaledes, to Dage før vor Afseiling, havde han været ude at opkjøbe Proviant til os, og bringe den ombord. Da kommer han styrtende ind til mig, som en Vanvittig, med det Udraab: „Hun er her!" — „Hvem?" spørger jeg, forskrækket til Engstelighed. „Henriette — jeg har seet hende — jeg veed hvor hun er — kom med! kom strax! jeg skal vise Dig Huset, gjennem hvis Port hun kjørte ind, tilligemed en anden Dame." — „Vie! Vie!" raabte jeg, „I Slobrok og Tøfler kan jeg jo ikke gaae ud." — Medens jeg paaklædte mig, under et aandeligt Hurlumhei af Tanker og Følelser, fløi een Tanke pludselig hen til den franske Fiskerpige, min Henriette saa næsten fuldkommen klig, og som jo af en ubekjendt Dame var ført bort fra hiin Gjæstgivergaard og ud i den vide Verden. Ja det maatte være hende. — Vi gik, og naaede snart den Gaard, han betegnede mig. Jeg bad ham gaae hen paa en Restauration der nær ved, medens jeg foretog mine Undersøgelser. — Portneren berettede mig, at i anden Etage boede to franske Damer, hvis Navne han ikke kunde udtale. Han sagde mig Nummeret. (Gaarden var nemlig et Hotel for Reisende.) — Jeg løb derop, pikkede paa Døren, hørte et fjernt „Entrez!" og traadte ind. —

Tvende Damer, en midaldrende og en ung — Himmel! var det Henriette eller Marion? Hun var elegant klædt — min Tvivl løste hun øieblikkelig, ved den fremmede Mine, hvormed hun hilste. Den Anden hilsede ligesaa koldt, og spurgte paa Fransk: Hvem hun havde den Ære at see, og om Hensigten af mit Besøg.

Jeg sagde hende mit Navn og min Hjemstavn. Derefter forklarede jeg: at der i en By, ikke langt fra Mit, levede som Gouvernante en ung Pige, Datter af en fransk Emigrant; at min Broder, som ogsaa var her i Livorno, og som kjendte hiin Dame, havde seet de herværende, og fundet en saa overraskende Lighed mellem hende og den yngre af dem, at jeg, som nu fandt det Samme, udbad mig nogle Oplysninger, som rimeligen vilde være af høieste Interesse for Demoiselle Goelan. — Aldrig saa snart var dette Navn ude af min Mund, før den Ældre blegnede, og sygnede næsten afmægtig ned paa Stolen, og den Yngre blussende sprang hen imod mig med et hæftigt: „Kolean? siger De." — „Goelan" rettede jeg; „men det lyder temmelig eens; og jeg tvivler ikke længere paa, at min Emigrant jo har forandret "Kolean" til "Goelan" som allegorisk Hentydning paa hans Flugt fra La Manches til Nordsøens Bredder." — Marion — thi det maatte være hende — foldede sine Hænder, og lod sine Taarer frit Løb. Den Ældre reiste sig, og trippede, let rystende, hen til Hiins Side. — „Jeg har," vedblev jeg, „for ikke længe siden været ved de sørgelige Ruiner af Slottet Kolean; jeg har

været i det nedenfor liggende Fiskerleie, har opstøvet og hjemsendt til Datteren hendes Faders **Charles Koleans** Portrait, og kan ikke betænke mig paa at hilse Dem, min skjønne unge Dame! som **Marion Kolean.**" — Hun tilnikkede mig Bekræftelse, knælende for Tanten, og reev hendes Haand til Mund og Barm. — Denne reiste sig og krystede hende i sine Arme, og sagde: „Denne Mand er sendt os som en venlig Engel fra Skjæbnens Styrer — Min Herre! hvem jeg er, skal De ogsaa erfare — men ikke i dette Øieblik; vi maae have Ro til at fatte os. — Imorgen, om De behager, see vi Dem paa samme Tid." Hun neiede; jeg bukkede, og gik til min Broder, der med Utaalmodighed ventede paa mig. — Han hørte min Beretning, men opfattede den ikke klarligt; han vidste ikke, hvorledes han var vendt i det med disse to forunderlige Søstre: Hvem der var **Henriette**, og hvem der var **Marion**; om de ikke Begge vare Eet, saavelsom **Goelan** og **Kolean**. Jeg var ikke uden Frygt for hans gode Forstand. — „Vær nu bare rolig! hvis Du kan," siger jeg, „imorgen vil jeg indføre Dig hos **Henriette** No. 2, og hos hendes Tante, hvis Historie Du da faaer at høre. Da de, af min Tirade idag, allerede vide Lidt om Dig, ville de vist ingenlunde nægte dig Audients, især naar jeg endnu idag skriftlig beder derom."

Han nikkede, virrede med Hovedet, smilte og slog Rynker i Panden; men Enden paa dette Minespil blev, at han gik ind paa mit Forslag. En glad Anelse blev levende hos mig.

Da vi ved Tjeneren, som nu var tilstede, havde ladet os melde, og derefter indføre, tog Tanten ene imod os, lod os byde Forfriskninger, anviste os Sæder, men forblev selv staaende, og ligesom grundede en Stund, hvorpaa hun satte sig rask ligefor os og begyndte:

„Disse Ruiner, som De, min Herre! igaar omtalte at have seet, ere de sørgelige Levninger af et Slot, der har tilhørt og været beboet af min Familie gjennem mange Aarhundreder opad lige til Korstogenes Tider. De seer deraf, at min Broderdatter i Danmark er gammel af Adel, saavelsom jeg. Forresten er Adelskab uden faste Grundeiendomme det Samme som et Glas uden Fod. Min Fader havde mere udbredte Besiddelser, end hans Forfædre. Han besad store Riigdomme, skal have været stolt og haard mod sine Undergivne; vi Børn fornam ikke Meget hertil. Revolutionen begyndte. En Slægtning af os, som boede i Nærheden af Brest, var Medlem af Notablernes Forsamling. Da denne opløstes, og Fætteren paa Hjemreisen besøgte os, fortalte han om den ildevarslende Folkestemning, og sagde, at han vilde realisere Alt hvad han eiede og nedsætte sig i America. Han tilraadte Fader, at gjøre ligesaa. — Ak! havde han fulgt dette Raad! Kort efter begyndte Bønderne, i Ledtog med og anførte af alfkens Canailler, at storme og ødelægge de adelige Borge. Endnu var Fader rolig, eller lod saa.

En Morgen kommer een af Domestiquerne, der om Natten havde besøgt en Kjæreste i Fiskerleiet, og siger Fader: at der var uroligt histnede, at nogle ubekjendte, lur-

vede Personer æggede Beboerne til at storme Borgen og udplyndre den, og udrydde den hele Ulveyngel, som de behagede at kalde det naadige Herskab. Fader spottede vel denne formeentlige Hiobspost; men lod dog gjøre Anstalter til Forsvar, blandt hvilke var den, at forsyne Porten med de udforderlige Stænger og Bolter; Bøsser bleve uddeelte til det talrige Mandskyende. Aftenen kom; den var mørk og regnig. Til Klokken elleve var intet Ondt at fornemme. Da begyndte pludselig Bondestormen. Den varede under frygteligt Brøl, med kjækt Modværge, over to Timer. Men nu havde den paasatte Ild grebet saaledes om sig, at Forsvarerne maatte tye til Hovedbygningen. Dog snart var den hele Borg fuld af blodgjerrige Fjender. Min Fader, mine to yngste Brødre, og, som jeg hidtil har troet, den Ældste ligesaa, myrdedes, saavel som næsten alle Andre, Slottet tilhørige. Min Kammerpige havde ved den første Tumult vækket mig, samlet mine Juveler og andre Kostbarheder, anskaffet og iklædt os Begge Bondedragter, som hun, for et saadant Fald, forud havde anskaffet sig. „Jeg veed" siger hun saa, „en Løngang, hvorigjennem vi usete kunne naae Skoven, og saa ere vi frelste. Men kom med mig strax! for Gud i Himlens Skyld!" Hun tog mig ved Armen. Jeg strøbte imod: jeg vilde til min Fader og mine Sødskende, og have dem med. „Det er forsilde" raabte hun: „Hør! Hør! Morderne ere allerede herinde. Vil De tøve her, og først skændes, og derefter brændes?" — Jeg fulgte hende; men Gud veed, med hvor voldsom

oprørt Sind. — Hun kjendte den underjordiske Vei. Vi anstrængte os, Larmen lød stedse svagere, taug snart, og hørtes først igjen, da vi steeg op af Jorden, og mellem Træernes Grene saae Himmelen rødme af Slottets Brand. Vi gik, efter min Piges Raad og Anviisning, uden Hinder til Brest. Her havde hendes Broder Beværtning for Søfolk. Han modtog sin, i mange Aar ikke sete, Søster med Glæde og Godhed, og mig, hvem han paa hendes Udsagn antog for en Bondepige, som søgte Tjeneste, med Trohjertighed. — Næste Morgen, da vi kom sammen til Frokost, og jeg tilfældigt havde lagt min Haand paa Kanten af Bordbladet, skottede han til den, og sagde: „Disse fine Fingre har aldrig rørt ved Malkespand eller Badskerballie — deres stærke Rødme siger mig, at jeg har Ret. Men vær ikke bange! Jeg kan nok vide, at De er af høiere Stand, end De lader. De har maattet flygte hjemmefra i disse Uroligheder. Mamsel! jeg er en ærlig Mand, skal ikke forraade Dem, men være til Tjeneste, saavidt jeg formaaer. Tal kun aabenhjertigt med mig! Hvad har De egentlig isinde?" — Jeg fortalte ham da, uden Forbeholdenhed, Hvad De allerede veed; tilstod, at jeg ikke havde nogen anden Plan, end den: ved strængt Arbeide at holde Ligevægt mod min strænge Skjæbne, skjule min Uselhed for Verden, og søge Trøst og Styrke hos Gud. — „Ja ja!" sukkede han, „det er den bedste Tilflugt, De kan søge. Gud kan aabne Dem en bedre Fremtid." Jeg græd; han grundede. „Har De ingen Slægt eller Ven i Vestindien?" spurgte han: „Her

seer det broget ud for os Alle." — „Jeg har en Cousine, som er gift med Gouverneuren paa **Saint Vincent.** Men jeg har aldrig engang seet hende, og veed altsaa eiheller hvordan hun vilde tage imod mig." — „Hør!" raabte han, „jeg venter hvert Øieblik en god Ven af mig, en Skibscaptain, som farer Aar ud og Aar ind mellem den Ø, De nævnede, og **Brest.** Han tager Dem nok med for billig Betaling. — Har De nogle Penge, for ellers kunde jeg maaskee forstrække Dem." — Min Frelserinde **Louise** svarede for mig: „Saamange har vi nok, at Fragten kan blive betalt." Hun viiste ham eet af mine Smykker: „See her, Broder! hvormeget kan dette være værd omtrent?" — Han besaae det og raabte: „Mortbleu! det kan betale for en Reise til Ostindien og længere. — Der har vi Captainen!" Denne indtraadte, med en anden fiinklædt Herre efter sig. Det er en Planter fra **St. Vincent**" sagde han i sædvanlig Sømandstone: „Han har været herovre og klaret nogle Pengesager. Nu gaaer han med mig hjem. — Giv os Noget at leve af! For naar Vinden bare vil falde et Par Stænger mere vestlig, saa letter jeg." — Værten indbød ham og den Anden til at tage Plads ved Bordet, hentede Viin, og sagde: „Har Captainen Rum for disse to Passagerer?" — Han viste paa os. Hiin tog det fyldte Viinglas fra Munden, besaae os med en Mine, som om han havde faaet Øie paa et Par mistænkelige Seilere ude paa Havet, og svarede: „Vel har jeg det; men Fragten?" — „Erlægges forud," sagde Værten. „Alt vel!" raabte

Sømanden, og stak sit Glas ud. — Hans Medfølger kastede imidlertid eet sælsomt Blik efter det andet til mig; men talede ikke et Ord til Nogen af os. Da vi reiste os, gik Sømanden; men Planteren kaldte Værten ind i et andet Værelse. Han kom ikke igjen tilsyne, og maa vel have fjernet sig gjennem en anden Udgang.

Louise gjorde, med sin Broders Bistand, Smykket i Penge, fik Fragten betalt og Fornødenheder paa Reisen anskaffede, saavelsom passende Klæder til os hver især. — Vi sagde Fødelandet Farvel, og gik ombord. Vinden var gunstig. Seilene droge os med Hurtighed ud paa Oceanet. — Vi to stakkels Fruentimmer bleve søsyge. Planteren viste sig særdeles omhyggelig for os; meest for mig, hvilket jeg, uagtet mine legemlige Lidelser, lagde Mærke til. — Vi kom lidt efter lidt til Krylteru, og bleve snart søvante. — Nu stræbte han, ikke uden Held, at opmuntre og more os, især med at fortælle og forelæse — begge Dele fortrinligt. Jeg fattede jævnthen større og større Godhed for ham; som han ogsaa for mig, kan jeg troe; og inden vi havde faaet **Vestindien** isigte, vare vi forlovede, og da vi vare landsatte, biede vi ikke længe med at lade en Religionens Tjener hellige vore Hjerters Pagt. — Tvende lykkelige eller, hvilket er omtrent det samme, sorgfrie Aar henlevede jeg med en Ægtefælle, der anstrængede sig af al Magt, for, saavidt gjørligt, at oprette mine store sørgelige Tab — glemme dem kunde jeg ikke — kan eiheller endnu, saalidet som det sidste, da han, der havde tillukket mine smertelige Saar,

tillukkede sine Øine i en altfor tidlig Død. Da han af denne havde Forudfølelse, ordnede han betids sine Affairer saa vel, at han efterlod mig som velhavende Enke, hvorfor jeg fik flere Tilbud, dem jeg alle afslog. Ved min elskede Mands Dødsseng havde jeg frivillig lovet ham: at denne min første, alt for korte Kjærlighed skulde vorde den sidste. — Jeg har holdt det. For **Kvinden** er det ikke vanskeligt. — I **Vestindien** vilde jeg ikke blive; Menneskene, deres Raahed i Tale og Sæder — rettere: Usæder — Alt var mig modbydeligt. Jeg ilede tilbage did, hvorfra en grusom Udaad havde bortslængt mig. — Jeg tænkte at finde Ro for mine øvrige Dage. Ak! mine Herrer! Uro fandt jeg; ikke noget Sted har jeg kunnet stilles: min Fødeegns Rædselsminder bortskræmmede mig; andre Egne vare og bleve mig heelt eller halvt fremmede. — At reise, var Drivt hos mig. Hvad Betydning har denne Drivt? At see sig om, at see noget Nyt. Og naar det er seet, er Man tilmode, som naar Man kjører fra Theatret, hvor Man har seet et nyt Stykke: Dette, som hiint, er allerede gammelt. — Dog," lagde hun til med hæftig Bevægelse, idet hun pressede **Marions** Haand til sit Bryst, „her har jeg fundet noget Gammelt, som er bleven nyt, den eneste levende Erindring fra svundne Tider!" — Hun omklamrede **Marion**, og trykkede et langt Kys paa den Hulkendes Pande.

Derefter reiste hun sig rask iveiret, og sagde: „Og nu afsted til min danske Broderdatter, min dyrebare **Marions** Søster! Naar, mine brave Riddere! ville I afhente os?"

— „Imorgen haaber jeg; og — til en glædeligere Fremtid for Eder, ædle Frue! end ebers Fortid var."

Da vi vare traadte ind i min Bopæl, gik Christoffer hen til et Vindue, og keeg stivt paa Huset overfor, og paa Himmelen ovenover det. Jeg stoppede min Pibe ved Side af ham, slog Ild, tændte, pulsede, harkede, hostede, trampede i Gulvet, slæbte Stolene frem og tilbage. Han hørte Intet; vistnok eiheller hans egen Fingertrommen paa Ruderne. — Denne Extase varede mig for længe. Jeg lagde min Haand paa hans Skulder — han fornam det ikke. Nu, saa gav jeg ham en Dask, han maatte fornemme. Det gjorde han ogsaa, vendte sig om imod mig, satte begge Næverne i Siderne, ret som vilde han understøtte sig selv. Da oplod han sin Mund saalunde: „Det er hende — det er ikke hende. Det er mig; det er ikke mig — Fra mio dolcissimo! for alle de Helliges Skyld! Siig mig, hvem hun var!" — „Du veed det jo" svarede jeg — slet ikke ærgerlig — „Henriettes Halvsøster." — „Eller" tog han langsomt ved, „er Henriette ikke hendes Halvsøster? Hvilket er hvilket?" — „Broder!" formanede jeg, „vær dog fornuftig! og tal saaledes, at jeg kan forstaae Dig!" — „Forstaae mig?" udbrummede han, „tænker Du jeg selv forstaaer mig? Der er skeet en Metamorphose, enten med mig eller med mit Hjertes Dame — giv mig en Flaske Falerner, eller Tokayer, at jeg kan blive placat fuld, og komme til at sove en fjorten, sexten Timer i eet Sæt! Ellers bliver jeg taabelig."

Mit forantydede Haab fik raskere Vinger. Jeg gav Christoffer en halv Flaske primo Portoviin, paa hvilket Opiat han sov næsten i tolv Timer. Jeg, med Tjeneren, maatte besørge det videre Fornødne. — Saa snart Skipperen havde sendt Bud: at vi, inden to Timers Forløb maatte møde ved Bryggen, lod jeg hente en Hyrekaret, og i den samme afhente vore Damer. En Baad ventede, og førte os alle Fire ombord. — Nu kom Broder snart til sin Forstand igjen; men ikke til sit Hjerte. Marion drog det heelt og holdent til sig; og saa byttede de, som Man siger. Vi vare Allesammen velfornøiede med denne Tuskhandel; vor vakkre Enke ikke mindre end jeg. Hun spenderede to kostbare Ringe til Liigkjøb, og derhos nogle meget værdifulde Taarer, da de Elskende satte Ringene paa hinandens Fingre. — Det var en Søtour i sit Slags.

Jeg behøvede kun een af de fjorten Dage, den varede, for at opdage: at Fiskerpigen var, under Tantens Veiledning, bleven en elskelig uddannet — ikke overdannet Ungmø. Min Broder var saa lykkalig, som nogen Elsker med Grund kan være. Han var dertil stolt af sin Tilbedede, og det ligesaa med gyldig Grund.

Høivande førte os uden Opholb ind ad Heverstrømmen til Husum, hvor vi ikke forsinkede os, men, efter Opgjørelse med Skipperen, søgte Tønder saa fage muligt.

Der blev Glæde over al Glæde. De to Søstre vare færdige ved at kvæle hverandre; min Søster den livsalige Tante; hendes Mand mig og min Broder. — Nu kan Du

nok slutte, uden at jeg behøvede at sige Dig det: at der ikke forløb mange Uger, inden Christoffer og Marion bleve Mand og Kone. — Henriette blev endelig ogsaa gift.

„Faer! og Moer!" skreg en lille nydelig Dreng, der kom farende ind fra Spisestuen, „kom gesvindt! Maden har staaet et heelt Kvarteer paa Bordet, siger Jomfruen; og hun skjænder, fordi den bliver kold." — „Hilledød!" raabte min Ven, „saa er det paa høi Tid." Han sprang ind med den Lille ved Haanden, sigende til mig: „Vil Du ta'e min Kone!"

Suppen var spiist; men jeg veed virkelig ikke, hvordan den smagte; thi jeg var i høieste Maade begjærlig efter at vide, Hvad der kom ud af den platoniske Kjærlighed mellem Henriette og min Ven. „Henriette blev ogsaa gift" havde han henkastet saa ligegyldigt, at jeg maatte næsten troe, hun havde faaet Enanden. — Jeg tog mit Glas, for at drikke Værtindens Skaal; men, ikke længere Herre over min Nysgjerrighed, siger jeg til Vennen: „Du sagde, Henriette blev ogsaa gift; men Du sagde mig ikke, med hvem." — „Jh!" sagde han, „kan Du ikke begribe det? Med mig. — Hun sidder der ved Siden af Dig." — Nær havde jeg tabt Glasset. Hun greb sit, stødte til hans, og sagde med et Smiil, som jeg ikke er istand til at afmale: „Din Sundhed! søde Mand!" — „Og din med, min sødeste Maage!" gjentakkede han. Mit Glas klinkede med de to andre.

En jydsk Röverhistorie,

med Mere, hvad dertil hører.

a. Junkerne.

Et Par Miil vestlig for Randers henstrækker sig Bjergkjæden **Buusbjerg**, een af de høieste og længste i Jylland, derhos, ved sin Beliggenhed af bydende Virkning: sydfor tilgrændset af et dyrket, velbebygget Landskab, seer det mod Norden **Gudenaaen** henglide, uden Bøininger, stille gjennem de grønne Enge. Den lyngbevoxte Bjergrække selv er altid lige mørk, undtagen naar en jævntfaldende Vintersnee giver den samme Farve som Omlandet. Lavest mod Østen høiner den sig heelt hen mod Vest, hvor den sidste mægtige Banke fortrinsviis bærer Navn for hele den bølgedannede Række. — Fra min Fødeby **Vium**, fire Miil borte, saae jeg ofte hen paa det skumle Bjerg, hvis Farve veksled mellem Sort og Mørkblaat, efter Luftens Beskaffenhed, og naar denne var klar, viste sig fra Midten nedad en guul Strimmel, som vor Karl **Jørgen**, der var født i Bjergets Nærhed, kaldte „Bjergemandens Skjødskind.“ „Naar han hænger det ud,“ forsikkrede **Jørgen**, „saa venter

han Godtveir; men skal vi snart ha' dygtig Regn, saa hytter han sig nok for at faae det gjennemblødet."

En Vinteraften fortalte Jørgen mig følgende Begivenhed:

„I gamle Dage, og det er da grumme længe siden, var der Røvere inde i Buusbjerg, tolv Brødre, den Ene ikke bedre end den Anden; og Fa'eren var endda værre end alle hans Sønner. Han havde lagt dem til i Bjerget, og født dem op, og klædt dem med det han kunde stjæle og røve. Og Kjællingen var ligesaa dygtig som han til Saadannoget. Der laa en Gaard, og den ligger der endnu; et Stød sønden for Bjerget; de kalde den Hvorslevgaard. Det var en korn Herregaard, der hørte under Frisenborg, og Greven, eller Hvad han den Gang tituleredes, holdt en Forvalter paa Hvorslevgaard, til at forestaae den, og til at samle der Bøndernes Landgilde og Tiender, og alt hvad Andet, de skulde udrede. Den Forvalter, der boede her i Røvernes Tid, han stod sig godt, og havde Sølvskeer i Skabet, og Sølvpenge i Kisten, for hans Husbond kunde vel ikke see ham saa nær paa Fingrene. Det maatte ogsaa være en usel Forvalter, der ikke turde bjærge meer end een Skjæppe Havre — som de sige. — Han var gift den samme Mand, og havde ogsaa bjærget sig en grumme Hob Børn. Mellem dem var der en Pige, som han havde kaldt Ellen. Hun skal ha' været saa lækker, til hendes Lige ikke fandtes i hele Houlbjergherred. — Greven paa Frisenborg havde ogsaa en Slump Børn, og iblandt dem var

især de to ældste Sønner nogle færdige og raske Ungkarle. De var' meget for at jage, baade efter Vildsviin og Hjorte, og — kjønne Piger. Saa kommer de en Gang til **Hvorslevgaard**, og faaer uforvarende Øie paa Forvalterens **Ellen**. De blev begge To ligesom de havde været besatte, og vare nær komne op og slaaes om, hvem af dem, der først skulde ligge hos hende. Den Trætte skilte hun godt ad, da hun sagde dem reent ud: at hun ikke vilde ligge hos Nogen af dem. De blev forskrækkelig vrede paa hende, og sagde: at det havde ingen Pige paa Godset før nægtet nogen af dem, og at de nok skulde lære hende at blive mere føielig. Da de vare borte, sukkede hun, og sagde ved sig selv: „Herre Gud! maa da ingen Pige være ærlig? Jeg vil dog prøve, om jeg ikke kan blive ved at være det! Gud staae mig naadelig bi!"

b. Svinehyrden.

Store Gaardeiere, Forpagtere og Bryder (Avlsforvaltere for Herremænd paa dem tilhørende fjernere Gaarde) lagde i sine Tider nogen Vind paa Svineavlen; thi Flæsk udgjorde, som hos Forfædrene, deres rigeste og behageligste Fødemiddel. **Hvorslevgaard** var naturligviis velforsynet med dette Slags Huusdyr, der, naar Skoven gav Olden og Agern, aade sig skikkelig fede i disse Frugter. For at Hver kunde kjende sine, bleve de — som det endnu hedder —

brændte paa Skoven, det er: indbrændte Eierens Bomærke. — Nu havde Hvorslevgaardmanden faaet sig et Foraar en ny Svinehyrde, en Knøs, som hverken var Dreng eller Karl, en knov og skikkelig, men grumme fattig Krabat, der knap havde Klæderne paa Kroppen. Han røgtede trolig sin Bestilling, og fik derfor af Husbonden saa eet Stykke Klædemon saa et andet; og Ellen gav ham sommetid en Melmad over hans Rettighed. Ja, naar han maatte være ude i ondt Veir, ynkedes hun over ham, saa hun var nærved at græde. Hans viste sig saa taknemmelig, som han var istand til, og havde, saa Blomster saa Bær, hjem til hende om Aftenen. Gik nu Sommeren hen, og Efteraaret kom med Blæst og Regn; og Hans kom ikke saa sjælden, vaad og forkommen af Kulde, tilhuus. Han fik da et gammelt Hestedækken at svøbe sig i, mens han tørrede sine Klæder ved Ildstedet eller Kakelovnen. Men da det lakkede hen ad Juul og tog paa at fryse, kunde Svinene ikke længere rode hine Træfrugter op, og skulde derfor hjem at slagtes. Alle Gaardens mandlige Tyende bleve ham medgivne til Hjælp ved Drivningen; thi Oldensviin ere, som bekjendt, halvvilde. Det gik godt, til Man var kommen udenfor Skoven; men her kommer uheldigviis en rød Støver, forvildet fra sit Kobbel, lige for Drevet. Dette blev ikke længere til at styre, men gjorde Jagt paa Hunden, der med Nød og Næppe undslap det første Anfald, og strakte ligeud ad Buusbjerg til, Flokken efter, og Folkene efter den; men disse bleve stedse mere og mere tilbage i dette

Kapløb. De saae dog tydeligt, hvor Svinene forsvandt i en Svak mellem to Høibanker, og strøbte derop. De kom og saae og saae; intet levende Dyr var at opdage lige ned til Aaen. De foer afsted henad de øvrige Bakker og Lavninger: forgjæves! — Slukørede gik de hjem, og berettede, at Djævelen, eller een af hans Engle, i en rød Hunds Skikkelse, havde lokket alle Svinene efter sig, og sagtens lige til Helvede. — Forvalteren blev forskrækket, og saare ilde tilmode; thi de to tredie Dele skulde have været vdede paa Herregaarden. Ingen vidste Raad. Omsider siger Hyrden: „Imorgen vil jeg gaae ud, og lede nøiere efter. Svinene maae findes etsteds her paa Jorden. I Helvede spise de jo ikke Flæsk —" „— Du kan selv gaae til Helvede!" raabte Husbonden, og vendte ham Ryggen. — Den arme Knægt, der ansaae sig som jaget af Tjeneste lige under Vinters Hjerte, sneeg sig omkring saalænge, til han traf Ellen alene, og fortalte hende, hvilken Elændighed der forestod ham.

Ellen tog sig det saa nær, at hendes Øine løb i Vand. Men Kvindfolk ere mesten snarere til at hitte paa Raad. Hun lod ham slaae et Kruus varmt Øl i sig, gav ham een af de Melmader, som stode færdige til Folkene, og skyndte ham til at krybe op paa Høstængerne, og ligge over Nødset, hvorfra nogen Varme af Fæet maatte trække op til ham. „Imorgen tidlig skal jeg snakke med Fa'er" lagde hun til, „kanskee han bliver omsindet." — Hans ønskede hende Guds Velsignelse, og smuttede med sit Smørre-

brød derop, hvor hun havde anviist ham. — Der laa han den Nat, og havde ingen Dyne paa sig.

c. Hvor Galtene vare blevne af, med Mere.

Der var i samme Godlav, paa flere Steder, bortkommen saa her en Fedeko, saa der et Par Faar, og der et mæsket Sviin. I et Par Gaarde var gjort Indbrud, og bortranet Alt hvad der fandtes i Overstuerne. Ogsaa længerefra gik Rygter, saavel om Tyveri, som Myrderi. Det kunde da ikke Andet være, end at en Røverbande etsteds i Omegnen maatte have sin lønlige Hule. Greven havde udsat en saare stor Præmie for Hvem, som kunde gjøre en Opdagelse eller lede paa rigtigt Spor. Hans kunde ikke sove stadigt for sine Galte; og jo længere han speculerede, jo mere troværdigt blev det for ham: at disse Røvere maatte have tilegnet sig hans Galte og gjemt dem i Buusbjerg, hvor de da maatte have deres Kule. At alle Andre meente, den befandt sig i een af Frisenborgs uhyre Skove, eller maaskee længere vesterpaa i Allingaards — thi her paalav skedte oftest og værst Ugjerning — det kunde ikke forandre hans nu antagne Mening.

Længe før Dag tonter han hen op til Buusbjerg og kryber ind imellem tre tætstaaende Hedetørvskruer, fra hvilket Skjul han havde Udkik til tre Sider. Stakket efter seer han fire Mænd, hver bærende en stor, og som det lod,

tung Sæk paa Skuldrene, traske tæt forbi, og standse, knap et Steenkast fra ham, slængende Sækkene paa Jorden; hvorpaa Een af dem gav et Stød i en Pibe. Lyngen foran dem hævede sig; en stor sort Aabning i Bjergskrænten blev synlig, i denne forsvandt de Fire med deres Sække. Den lyngbeklædte Dør lukkede sig igjen. Nu vidste Hans hvor Roverne vare; han rystede baade af Glæde og af Frygt. For at være sikker i sine Opdagelser, indsaae han, at han nøie maatte mærke sig Nedgangen til Roverkulen. Han gik sagtelig derhen, troede sig vis i sin Sag, og vilde nu vende hjem med den vigtige Efterretning. — Han havde kun taget faa Trin, før tvende Mænd, ogsaa med Poser paa Nakken, foer ham imøde, greb ham hver med en Næve, og spurgte: Hvad han havde der saa tidligt at bestille? Skjælvende stammede han, at han ledte efter en Flok Galte, der igaar vare blevne borte heromkring. „Ho! ho!" raabte de „saa er Du vel Hvorslevgaards Svinehyrde?" Han bejaede det. „Da skal vi nok vise Dig dine Galte," sagde Een af dem, lumskelig grinende. Og nu førte de ham hen til Lyngdøren, og peeb. Der aabnedes. Knøsen stødtes foran, de To fulgte efter. Lemmen faldt i; det tyktes Hans, som om Livets Dør nu var tillukket over ham, han selv levende begravet.

Rummet derinde var afdeelt ved flere Aflukker, alle befæstede ved dygtige Sidestolper og Løsholter. Loftet bestod af Bjælker, Spændetræer og Fjæl. Yderst var en Slags Forstue, forsynet med en stærk Dør, der førte ind

til det største Rum; Hvad dettes Bestemmelse var, viste et langt Bord med Bænke paa begge Sider. Disse vare ikke tomme, saa lidt som Bordet, over hvilket brændte tre Lamper. De ti Røvere sad ved Frokosten; men lagde Knivene, heelt forundrede ved at see den voldeligt indførte, ukjendte Knos. De sidst Ankomne forklarede, Hvem de havde fanget, og Hvad han ledte efter. Den ved Døren til det tredie Lukaf nærmest siddende Røver lukkede Døren op paa vid Væg, og sagde: „Her seer Du alle dine Galte hængende. De skal inden Aften være i Salttrugene, og Du skal strax komme til at hænge paa en Krog ved Siden af dem." Hans strækkede sine Hænder foldede mod Loftet, og bad ynkeligt om Naade og Barmhjertighed; men fik kun Skoggren, Vrængen og Forbandelser til Svar. Hans udstod Dødsangst, medens en anden Røver fremtog en Strikke, paa hvilken han gjorde en Lykke. — I dette afgjørende Minut traadte en midaldrende Kone ind med et stort Fad, fuldt af Kjødmad. Hun havde nær tabt det af Hænderne, da hun fik Øie paa den Dødsdømte. Een sagde hende nu, Hvad de Andre allerede vidste. „Saa ung og saa knøw!" sagde hun, „kunne I da slet ikke skjænke ham hans Smule Liv? Jeg har ondt af det for ham." — Een af Røverne raabte: „Sikke Sludder! saa gaaer han jo hen og røber os." — Hun gav sig endnu ikke, men blev ved: „Jeg har nu tjent hernede i samfulde fem og tyve Aar, og i den Tid ikke seet, ei heller forlangt at see Dagens Lys. Gjør mig dog den Billighed, at lade Drengen gaae i Fred! I kan

jo lade ham sværge den høieste Ed: at han aldrig til noget Menneske vil sige et eneste Ord om Hvad han idag her og herudenfor har erfaret." — Røverne taug, og holdt derpaa en lang Raadslagning. Den endtes omsider med, at de toge Eden af ham. Den Ældste gav ikke sit Minde hertil; men han var ene mod elleve. — Da Eden var aflagt, sagde han bistert: „Dersom Du ikke holder Hvad Du nu paa din Salighed har lovet, skal vi stege Dig langsomt, at Du saaledes kan faae en Forsmag paa Helvede. Tænk ikke, at slippe fra os! Vi skal finde Dig, om Du saa skjulte Dig sexten Alen under din Svinestie." — Glad blev Hans: han faldt paa Knæ, og takkede sine naadige Dommere; og derpaa sprang han hen til deres Huusholderske, greb Flippen af hendes Forklæde, kyssede og vædede det med sine Taarer. Idet han bukkede sig, for at udbringe denne Taksigelse, blev et lille Hovedvandsæg, der hang i en Snor om hans Hals, synlig for hende. Hun stirrede paa det, blegnede, og sank besvimet til Jorden. „Hvad Fanden gaaer der nu af hende?" raabte Røverne. Een af dem gik efter Vand, for dermed at bestænke hende. En anden lukkede Hans ud.

d. Røverkulen stormes og tages.

Den hjemkomne Hans maatte døie Spottegloser af sine Medtjenere, fordi han kom alene, uden nogen af sine stir-

benede Cammerater, og da Hosbonden selv kom til, fik han baade Skjænd og Dresigen; og dog kunde han ikke slaae et Ord ud af ham. Da han tilsidst bød ham pakke sig, og aldrig mere komme for hans Øine, fik Knøsen Mælet, og sagde: „Jeg veed, hvor Galtene ere, for jeg har seet dem; men jeg har gjort min høieste Salighedseed paa, ikke at sige det til noget Menneske. Men jeg bryder vel ikke Eden, fordi jeg fortæller det til denne Steen." Dermed vendte han sig halvt om mod Muren og sang i en grædende Tone:

„Hvorslevgaards tolv røde Galte,
Ligge i Buusbjerg isalte."

Man kan nok tænke sig Hosbondens Forbauselse, og, hvorvel han ikke havde aflagt noget Taushedsløfte, varede det temmelig længe, inden han kunde faae Noget frem. Men saa havde Hans igjen tabt sit Mæle. — Hiin fandt paa Raad: „Maae Du gjøre Tegn?" spurgte han. „Det er mig ikke formeent," lød Svaret. „Boe Røverne i Buusbjerg?" — Hans nikkede. — „Hvormange ere de vel?" — Inqvisiten rakte begge Hænder frem, udbredte sine ti Fingre, løftede derpaa først den ene Fod, saa den anden. „Død og Pine!" raabte Hosbonden, „der maa over Hals og Hoved ridende Bud til Frisenborg: at de kommer uden Ophold med alt det Mandskab, de kan faae paa Benene; for i denne Dag maae vi have fat paa dem; til Natten vil de nok ud igjen og gjøre Ulykker." — Den raskeste Karl blev jaget afsted paa den raskeste Hest. Ligesaa befordrede indfandt sig begge de unge Grever med en heel Snees Jæge-

re, Skovfogder og Andre, Alle udrustede med Bøsser og Haadvaaben, en Time før Solnedgang. Forvalteren med sine Folk sluttede sig til dem. En Vogn med Brændematerialer fulgte efter, paa Hans's Forslag. Selv gik han i Spidsen for Toget, som han og havde anviist at medføre to Staalstænger og et Læssetræ.

Saasnart Man havde naaet det Sted, hvor Indgangen til Røverboligen skulde findes, pegede Veiviseren paa Samme. Hæren, som ikke saae Andet end Lyng, ligesom paa den hele øvrige Skrænte, begyndte at skjælde ham ud; men han greeb een af Stængerne, følte sig for, og vrikkede den spidse Ende lidt ned i den rigtige Sprække. Ved sit Tegnesprog fik han videre Een til at anbringe den anden Stang en Alen eller saa fra hans, Andre til at lægge Læssetræet paatværts under. Man brød, Lemmen hævede sig, og væltedes heelt tilbage. I samme Øieblik var Hullet omringet af Angriberne med spændte Geværer. De to, i Forstuen vagtholdende Røvere afskjød deres, der dræbte Een og saarede Enanden; men Gjengjældelsen ramte dem Begge. Nu blev Stuedøren indenfra revet op. Nogle Skud derfra fulgte paa, uden Virkning; thi Kredsen havde, paa Grevernes Tilraab, hurtigen adskilt sig til begge Sider. „Herned! inden de faae ladede" lød det. Forstuen fyldtes, og derfra fyredes nu indad, hvor Røverne saaes beredte til fortvivlet Modværge. „Lysene ud!" raabtes derinde; „Bergfaklerne tændte!" derude. Det pludselige Mulm varede ikke nær saa lang Tid, som behøves til

at lade en Bøsse. De Stormende trængte ind, og strakt med Skud og Hug Forsvarerne til Jorden; kun tre af hine vare, dog ikke farligt, saarede af Morderknivene. „Tæl dem!" sagde den ældste Junker, „og see til, om nogen af dem behøver mere!"

Der fandtes Otte dræbte, foruden de Tvende i Vagtstuen. Dog, da der endnu Nogen kunde have forstukket sig, ledtes i det Rum indenfor Stuen, hvor og fandtes de to Sidste af Banden, der strax nød samme Net som de Øvrige, hvorvel Greverne vilde hellere havt dem levende derfra, til videre Oplysninger. Disse kom alligevel; men fra en Person, Man ikke havde ventet.

e. Husholderſken i Vunsbjerg.

Nu blev ryddet op i Røverreden. Først bleve de Dræbte afklædte, og kastede i en Bunke; anden Begravelse skulde de ikke have; og, naar alt Brugeligt var bragt ud, vilde de lade Forstuen tilstoppe med Gruus og store Stene. — Kister, Skabe, og Alt hvad flyttes kunde, blev bragt udenfor; men Galtene saae Man Intet til. Som da ved Fakkelskinnet søgtes efter Indgang til nok et Rum, uden nogen Nytte, da hørtes fra Siden gjennem Væggen en svag Kvindestemme: „Skaan mig! frels mig! Jeg er her kun af Nød og Tvang, og har aldrig havt Deel i de Ugudeliges Misgjerninger." — „Det er hende" raabte Hans sjø-

leglad, „det er hende, der bad mig løs! — Hei Moer! vær inte bange! I frelste mit Liv; nu gjør jeg ligesaadan mod Eder igjen — men hvor er I? og hvordan skal vi komme til Jer?" — „Gaae bort her fra Væggen!" raabte hun, „og tag jeres Fødder iagt!" Og nu skreed to brede Stene ned fra Væggen; hun selv bagefter. — „Hvad! hvem er I?" spurgte Junkerne. Hun kom ikke til at svare, inden Hans havde havt hende om Hovedet, og givet hende et smadskende Kys. „Men hvor ere saa Galtene?" spurgte een af Jægerne. „De ere der" lød hendes Svar, „hvor jeg kom fra; og mange andre gode Sager, baade til at æde og til at drikke." — De gjorde Aabningen større, og krøbe ind, den Ene efter den Anden, saamange som kunde rummes, og skuppe Flæskesiderne ud til de Andre Udenstaaende, der lagde dem alle fire og tyve i Dynger paa Stuebordet. Saa kom Faaresider og Bedekoller frem ad samme Vei, Oxebryster, Gjæs med mere, Alt saltet og en Deel røget. Tilsidst fik Man flere Mødankere og Ølfjerdinger. Fem eller sex Vogne, foruden den Man havde paa Stedet, bleve tilsagte, at kjøre Alt dette, tilligemed de uaabnede Kister, Skriin og Skabe, til **Hvorslevgaard**, hvor Man vilde skride til nærmere Undersøgelse. Kvinden blev ledet udenfor, hvor hendes første Blik faldt paa Fuldmaanen. Hun plirede med Øinene, sank paa Knæ, og bad: „Min Gud! jeg takker Dig af ganske Hjerte, Sjæl og Sind, at Du lader mig atter skue din blide Sol." — „Det er jo Maanen, Moer!" sagde Hans. „Er det Maanen?" sagde hun;

„det er saa grusselig længe siden, at jeg saae enten den Ene eller den Anden, saa jeg ikke kan kjende dem fra hverandre. I fem og tyve Aar har jeg ikke seet andet Lys, end det af Veger og Spaaner." — Hulen blev tilstoppet, og Alt hvad derinde var gjort til Bytte, saavelsom Kvinden, bragt til Galtenes Fødested, hvor det strax blev kundgjort trindt i Omegnen: at paa en vis Dag skulde Røvernes Gjemmer aabnes; og indbødes alle de Plyndrede at indfinde sig, for at Hver kunde kjendes ved Sit. Mange fik ved den Leilighed en Deel af de røvede Vare igjen. Men mange Penge, og nogle Kostbarheder, som vel havde tilhørt, deels de levende, men meest de morderisk udrøddede Familier, bleve, ved den gamle Greves Kjendelse, skjænkede til den fortjenstlige Svinehyrde; dog under Opbevaring paa Frisenborg, til Hans var bleven noget ældre, dreven i Landvæsenet, og dygtig til at forestaae en Gaard.

5. Husholdersken fortæller sin Skjæbne. Svinehyrden er en Grevesøn; kommer til en Gaard og til en Kone.

Den gamle Greve, saavelsom de unge, og mange Andre, mødte paa Hvorslevgaard den til Byttets Deling fastsatte Dag. Og da denne Bestilling var tilendebragt, blev „Røverkonen," saaledes tituleredes hun af flere end Almuesfolk — anmodet om at give Forklaring over sit tidligere Liv. Dette gjorde hun saalunde:

„Min Fader var Degn i Søby. Han døde, medens jeg næppe var halvvoxen. Min Moder lærte mig saa vel op i at bruge Teen og Naal, og klædte mig saa skikkeligt, at jeg 16 Aar gammel antoges i Tjeneste hos Ridefogden paa Frisenborg, til at undervise hans Smaabørn — thi han var Enkemand. Kort efter jeg var kommen der, døde min salig Moder. Jeg havde det godt; kom desuden snart til at forestaae Husholdningen og fik anstændig Løn. Et Par Aar derefter gaaer det nu saaledes til, at en ung Herre af Greveslægt kommer i Besøg der — „Naa?" afbrød den gamle Herre, „jeg husker det nok; det var min Kones Broder — og Hvad han?" „— Saamænd!" tog hun fat igjen, „han faaer Die paa mig, og Die til mig, og, kan jeg troe, jeg til ham: og saa blev jeg lokket. Han reiste; men gav mig først ikke saa faa Penge, og en Ting, som jeg snart skal vise Eder. Han lovede vel og, at han med Første vilde komme igjen, og see mig bedre tilgode; men jeg har aldrig siden hørt eller seet det Allerringeste til ham." Den gamle Greve studsede og sagde: „Det var ikke saa sært; thi han døde kort efter sit Besøg hos os. — Han lokkede Jer? siger J, og Hvad saa?" — „Da min Tilstand," tog hun ved, efter et Ophold, i hvilket hendes Ansigtsminer tydede paa indvortes vexlende Følelser, „da min Tilstand ikke kunde skjules, og jeg, ifølge mit Løvte til den fremmede Herre, ikke turde udlægge ham, og ligesaa lidt kunde skyde Skylden paa nogen Anden: saa vilde min Husbond ikke have mig længere i Huset.

Jeg flyttede da hen til min Moster i Vellev. Hun var en holden Enke, uden Børn; og hun var godhjertig nok til at tage imod mig i den følle Forfatning, jeg var i. Jeg fødte et Drengebarn, og af ham tog hun sig og saa omhyggeligt, som havde han været hendes egen Søn. Der gik en sex Aar hen. Da kommer en Nat disse Buusbjergrøvere, og bryde ind til Vort, ihjelslaae Karlene og Drengen, der laae i Yderstuen, trænge saa ind til os arme Qvindfolk, og gjør det Samme ved min kjære Moster og en Pige, vi havde. Jeg havde befalet min Sjæl og min Søns Gud i Vold, kastet mig paa Gulvet med ham i mine Arme. Der var allerede een af de blodige Øxer løftet, for at give os to Banehug, da en Anden greb fat i den med de Ord: „Lad os tage disse To med os hjem! vi kunne have Nytte af dem." Saa blev da Livet bjærget, for det Første. Disse Røvere, jeg nu har fortalt om, vare Ingen af dem, som I har gjort Kaal paa; men Fædrene til dem; og de vare ikke flere end tre. Tre Koner havde de havt; de to af dem vare dengang døde, og den tilbageværende var gammelagtig og svagelig, og levede ikke ret længe. Derfor var det, de skaanede mig og førte mig med sig, paa det jeg skulde lave Mad til dem og vaske om Børnene, af hvilke de tilsammens havde disse tolv; men Ingen voren. Det er sandt: jeg har ikke sagt, hvordan det gik min Dreng hiin forfærdelige Nat. Medens en af Røverne passede paa ham og mig, og de Andre plyndrede, listede jeg mig til at hænge Tingesten, den Lilles Faer havde givet

mig, om hans Hals, putte den ind under hans Trøie og hvidske til ham: „Lad den aldrig komme fra Dig!" En smed ham op i en udtømmet Sæng, hvor han blev liggende af Angest, til vi Andre droge afsted. Udenfor hørte jeg ham græde; og saaledes skiltes vi fra hverandre."

Hans, hvem den gamle Greve havde tillagt det hædrende Øgenavn: „**Buusbjerg**," nu iført pæne Klæder, havde reist sig fra sin Stoel, da Qvinden smerteligt udsukkede: „Herre Gud! sig mig, om I veed det: hvor er Svinehyrden? ham med Hovedvandsæget?" Hun havde næppe sagt det sidste Ord, før **Hans Buusbjerg** — hvem hun i den smukke Dragt ikke gjenkjendte — traadte hen til hende, afløste og rakte hende det Omspurgte. Hun saae vexelviis paa dette og paa den utvivlelige Søn i maalløs Henrykkelse. Han tog Sølvæget, fremviste det for de Samlede, der vexelviis toge og besaae det. Da det kom til den gamle Greve, raabte han: „Min Svogers Vaaben! og Forbogstaverne til hans Navn, S. R.! Har Du seet Hvad der kan være inden i Æget?" Paa Benægtelse heraf, skruede han det op. Deri laa et tæt sammenpresset Papiir, som han udfoldede og høit oplæste: „Gjør jeg, S. R., Greve af R., vitterligt, at da jeg haver, henreven af hæftig Kjærlighed, besvangret Degnen **Jens Mortensens** Datter, **Else**, saa er det min Agt, at tage hende ud paa mit Fædreneflot, og gjøre denne, af mig saa høit elskede Pige, til min Ægtehustru. Skulde jeg døe, inden dette kan fuldbyrdes, da skal jeg have tillagt hende Enkepension, og dernæst adop-

tere det Barn, hun føder, være sig Hankjøn eller Hunkjøn, som ægtefødt Arving til mit Navn, Titel og Eiendele. Ved dette Document, som et saadant mit Barn skal for bestandig bære indsluttet i omgivende Sølvcapsel, vil det kunne gjøre sine lovlige Rettigheder gjældende."

Her opstod nu en lang Taushed, den Greven først brød, saa sigende: „Jeg lykønsker Eder, Grev R., som min Søsterson!" — Den nybagte Greve vendte sig om til den Gamle, som En, der pludselig vækkes af en phantastisk Drøm: „I min Barndom," sagde han, „var jeg omløbende Tigger; siden var jeg en lurvet Svinehyrde — det vilde staae mig ilde an, nu at være Greve; maaskee at spottes for min forrige Usselhed. Nu er jeg **Hans Buusbjerg**, Avlsdriver paa **Borritslund**, og det er al den Høihed, jeg attraaer, naadig Herre! Kan noget Tilskud, lovligviis, falde mig tilgode derudefra, saa tager jeg derimod, og haaber, at den Allerhøieste vil give mig Forstand til at bruge det vel." — „Vil I ikke op ad paa den Stige, som nu er reist for Eder," sagde Greven med et bifaldende Smiil, „saa maa I selv derom! Og derfor har jeg slet ikke ringere Tanker om Eder. Men naar I nu sætter Jer ned paa **Borritslund**, maa I jo tænke paa en Kone." — „Det er betænkt," svarede **Hr. v. Buusbjerg**, og gik ind i et Sideværelse. Man saae paa hverandre, Man saae til Døren og grundede paa, Hvad der nu skulde skee.

Og see! da kom han ind med hende, **Ellen**, vi veed nok, og sagde høitidelig rørt: „Hun har vederqvæget mig,

da jeg betlede mit Brød; hun har viist Englegodhed imod mig, som foragtet Svinehyrde. Gud give, jeg maa kunne betale hende der, som tro og kjærlig Ægtemand!"

Nu kan vi nok vide, endte Jørgen, at der kom et deiligt Bryllupsgilde udaf; men Hvad der kom efter, veed jeg ikke."

Kjärlighed i Pinen.

Fortælling af Peder Spillemand,
verificeret af hans Fætter.

Paa min lille gule Norbagge*) havde jeg gjennemgaaet Himmelland (ogsaa Himmer-Syssel; noget ganske Andet end Himmerige), og naaet Hvalpsund, over hvilket Man kommer til Salling. Did kom jeg, hvorvel Vestvinden søgte at forhindre det. Den samme jydske Samum (ikke saa varm, som den nordafricanske) tog til i Hæftighed, alt som jeg kom nærmere til Sallingsund. Her laa vel Færgen fra hiin Side; men Man erklærede mig: at den ikke kunde vinde over, før den stærke Blæst sagtnedes. Jeg maatte følgelig begive mig ind i „Pinen."

Der havde jeg næppe faaet min Hest forsynet, før nok en reisende Rytter kom til. Det var en ung Godseier fra Østerjylland; jeg kjendte ham godt, han ikke mig — thi det er en meget riig Mand — før jeg havde nævnet mig. „Naa! det er Dem — Min kjære Vært! sørg for min Hest! men hverken Foder, og endnu mindre Vand, før den har pustet ud! — Agter De Dem til Mors?" — „Aaja! Og De?" — „Den samme Vei."

---

*) See Fortællingen „Alt hvor forandret."

Min Medreisende over Vandet, hvem jeg, af gyldige Grunde, kalder blot ved hans Døbenavn „Jochum," tilkommer et ubedrageligt Signalement. Først hans Udvortes: bredskuldret, fær, lidt mavet, brungult Haar, lav Pande, store fremstaaende hvidligblaa Øine, dem han bevæger meget langsomt, røde fulde Kinder, tykke Læber, den underste noget nedhængende, Hagen opadstræbende, Halsen kort og tyk vanskeliggjør Hovedets Sidebevægelser, Gangen uforanderlig langsom med Fødderne lige ud, taler ogsaa langsomt, ikke andre Sprog end dansk med jydsk Accent, bruger 10 Timer til Nattesøvn og 2 til Middagssøvn, snorker stærkt og med Variationer, snakker mere i søvne end vaagen, spiser og drikker lidet, Alder 30 Aar. I Henseende til det Indvortes, da kan jeg betegne det summarisk ved Dumstolthed. Han veed næppe selv, at han er hofmodig, næppe nok hvorfor eller hvoraf. Han har aldeles ingen Agtelse for Kundskaber, Dygtighed, Retskaffenhed; ene og alene et Gran for fremmed Rigdom. Det er sjældent, at han dadler Andre, endnu sjældnere at han roser. Derover er han altfor ophøiet, tildeels ogsaa for ligegyldig, for magelig. Taler Nogen til ham ondt eller godt om en Fraværende, saa er „det bekjender jeg" hans eneste Yttring. Hans taabelige Indbildskhed omfatter ikke blot hans egen Person, men Alt hvad ham tilhører: Hans Bønder ere de dygtigste, meest velhavende i hele Landet: Han har altid de bedste Stude, de skjønneste Heste o. s. v., og denne Fortrinlighed erholde de just ved at være i hans Besiddelse. Et Kreatur, han, medens

det tilhørte Enanden, næppe værdigede et halvt Øie, bliver, saasnart det kommer i hans Være, pludselig forvandlet, forædlet. Saaledes er det og med ethvert hans Tyende. Hans egen Ypperlighed meddeler sig, uden selv at miste Noget, til alle hans Omgivelser. Bliver han gift, vil hans Kone være den fuldkomneste af sit Kjøn. Nok om ham! Nu fremkommer en Contrast.

Næppe var Hr. **Jochums** uforlignelige Rideheſt trukket ind fra Vandtruget, før en anden, paa hvilken sad en strunk Rytter, travede frem for Døren. Den Fremmede kom ind, og hilste med venlig Anstand. Han var liden af Statur, og næsten spinkel, men velskabt. Hans lysgule krusede Haar smykkede et smukt aabent Ansigt med smaa grønne livlige Øine; til dem svarede hans vævre Legemsbevægelser. Paa hans belevne Hilsen og Spørgsmaale om Færgeleiligheden – paa Udtalen nærmlig – kjendte jeg Kjøbenhavneren. Han skulde – fortalte han uden Forbeholdenhed – til en Herregaard paa Vestkanten af **Liimfjordens** største Ø. „Det bekjender jeg" sagde Hr. **Jochum**, „jeg vil samme Vei." — „Saa har De vel den Godhed at vise mig den? for det er første Gang jeg betræder **Mors**." — „Med Fornøielse." — Dette bevirkede, at de gjorde gjensidig Forklaring om Navne og Hjemstavn. Det gav sig heraf: at den Sidstkomne var Søn af en Grosserer, beslægtet med Familien paa den Herregaard, Begge havde ifigte. — Kjøbenhavneren saae ud til at være en tyve Aar eller lidt over. Han skal hedde slethen Hr. **Ole**. —

Denne sørgede bedre for sig selv — for os andre To med — end for sin Hest, og indkrævede af Levnetsmidler hvad „Pinen" formaaede. — Kaffeen var netop kommen paa Bordet, som en peen Reisevogn kom for Døren. Den tilførte os to unge Damer.

Jeg har før antydet: hvorlunde en længere Sammenreise, især tilskibs, ofte fremmer ømme Forbindelser. En jydsk „Pine" kan virke endnu hastigere; det gjorde denne her ved **Sallingsund**.

Ogsaa her var Man afsondret fra Slægt og Venner, befandt sig som i et Slags Nybyggersamfund, hvor tæt Sammensluttelse er Trang, Nødvendighed til at danne een Familie. Det skeer jo ofte, at Knuden løses ligesaa let og rask, som den bindes. Her ikke.

At de to unge, nette og smukke Kvindfolk maatte være Søstre, viste Ansigterne saa klart, at Man kunde antage dem for Tvillinger — at sige, ved første Overskuelse. Men ved nærmere Betragtning, ved at høre Tale og Tone, ved at see Manererne, svandt meer og meer hiin først fremtrædende Ligheds. „**Helene**" — Fornavnene fik vi snart fat paa; thi med disse tiltalte de hverandre — **Helene**, naar hun hverken talte eller hørte, saae kold ud, om ikke livløs saa dog aandløs. Der var Intet i det glatte Ansigt, der tildrog sig Opmærksomhed, undtagen maaskee Fregnerne — Kjendetegn jo paa fiin Hud. Men kom Morellæberne i Bevægelse, fremvisende to halvtaabne lilliehvide Tænderrader, da glemte Man Fregnerne, da fornam Man, der var

Liv, der var Aand indenfor. — „Ollegaard" saae derimod kjønnere ud, naar hun taug, end naar hun talte. I første Fald aabenbarede sig et tiltrækkende Minespil; i sidste Tilfælde røbede sig en Raskhed — for ei at sige Skraphed, som trak fra — for ei at sige stødte fra. Jeg i det mindste havde en saadan Fornemmelse. Hun rettede af og til Hovedet iveiret, høiere end klædeligt; hvorimod Søsteren nu og da nedbøiede sit, og dybere end just nødvendigt. Selv i Gang vare de ganske modsatte: Helene svævede saa letteligt, smidigt — som en Aand, der kan smutte gjennem en Dørsprække; naar Ollegaard gik, var det et mimisk: „Her kommer jeg."

Vi indbød dem til den varme Kaffe ovenpaa den kolde Kjørsel. Dette Forslag modtoges med Varme, og Ollegaard paatog sig uanmodet at besørge Skjænkningen. — Under Drikningen førtes Samtale, den vor vævre Suppleant-Værtinde ogsaa præsiderede udi. Æmnet var Tivoli.

Det vilde være at give Bagerbørn Brød, hvis jeg beskrev denne de Nydelseslystnes nye Magnet, eller copierede Conversationerne om dette indholdsrige Stof. Jeg bemærker blot: at Helene tog liden Deel i Discussionerne, og Hr. Jochum slet ingen, saa at han endog engang forlod Værelset, for at see til sin Hest, og knurrede, da han kom igjen, over den vedholdende Blæst. — Den holdt heller ikke op før henad næste Morgen. Man kom altsaa til at drikke Thee, spise tilaften, og — „sove?" — ganske lidt! Alt-

sammen endnu stedse i „Pinen." For tvende af Selskabet var dette dog slet ikke pinagtigt.

Den muntre **Kjøbenhavner** snakkede meest med **Ølle-gaard**, og saae meest paa **Helene**. Denne saae paa ingen af os; men alene paa sit Strikketøi, som hun efter Kaffeen lod hente fra Vognen.

Nu gik Samtalen istaa, og begge Piger kort efter ud af Conversationssalen. — „Men Hvem er de da?" sagde **Kjøbenhavneren** hæftig, „hvor mon de er fra? Hvad hed-der de vel? Vi maae dog ha' det at vide!" — Han sprang hen til Døren — „Bie lidt!" raabte jeg, og stillede mig i Veien for ham, „lad os hellere, for det Første, blive i Uvis-hed! det gjør Situationen romantisk: det Hemmelige, Taa-geagtige er en Nimbus, der beslører disse Feer, hvis plud-selige Aabenbaring fortryller os." — Han smilede, slog Kneps med Fingrene, og sagde: „Vel! lad det saa være! — Hvad siger vor Trediemand?" — „Jeg" svarede denne „siger Ingenting; jeg er slet ikke nysgjerrig." Altsaa vare vi herom enige.

Ved Feernes Gjenindtrædelse kom Snakketøiet atter paagang, og efterhaands lod **Helene** høre lidt Mere fra sig end forhen, dog stedse ligesom med en vis Forbeholdenhed. Den var jo ganske naturlig i ubekjendt Selskab. Rettede Een imellem et Par Ord, som ventede Svar, til Herre-manden, saa udlod han sig kun med et: „See see!" „Hm ja" eller med hans altid tiltredeværende: „Det bekjender jeg."

Under Theens Drikning og Nadverens Fortæring, blev min Hr. **Ole** jævnthen mindre snaksom, altsom vor **Helene** blev mere meddelelig, hendes Ansigtsskjær lysere, altsom hans dunklere: dette saae hartad ud som en Rollebytning. Det kom mig alligevel for: at den skjønne Skuespillerindes Udførelse var en Smule konstlet, næsten overspændt. Dette fik for mig en vis Betydning; jeg forstaaer mig lidt paa Fruentimmer.

Den, som her gjorde Indgreb, var Hr. **Jochum**. „Man skulde vel snart tilro!" mumlede han, „hvor mon vi skal ligge?" Han lod sit Blik gjøre rundt — der var kun een Sæng at opdage. Jeg gik ind til Værtinden, og kom tilbage med den Besked: at vi matte indrettte os saa godt vi kunde **der** hvor vi vare. Man saae til Sængen, Man saae til hverandre, **Helene** rødmede. Jeg foreslog: at Damerne skulde tage det eneste ordentlige Leie i Besiddelse, medens vi Herrer fik deres Pudehynder, et Par Knipper Halm, og indsvøbte os i vore Kapper, uafklædte. Dette vandt Alles Bifald; men Sængens Besidderinder paastode at ville tildele os Overdynen, da de jo ogsaa bleve i Klæderne. Saa gik for sig. Vi lagde os alle Fem, og ønskede indbyrdes en god Nat! Det blev ved Ønsket.

Den Første, der faldt hen, var Herremanden, hvilket han tilkjendegav ved en høirøstet Snorken, hvortil Pigerne smaaknistrede, og Grossererſønnen smaabandte. Jeg ruskede i Snorksoveren. Han vaagnede, og spurgte: hvorfor jeg vækkede ham? Jeg forsikkrede: han havde vækket sig

selv ved Lyden af sin forfærdelige Næsebasun. „Ja saa" grynte han, og begyndte snart, hvor han havde sluppet. Naa, de Andre fulgte alligevel Søvnens Indbydelse, dog ikke stiltiende; thi saa snakkede Den, saa Den isøvne, Proprietæren med. — Da jeg blev den eneste Vaagne, kan jeg meddele adskillige af Hines ufrivillige Ytringer. Jeg hensætter dem uden Navnes Vedføielse, overladende Saadant til de Læsende:

„Den Krik er jo bovlam."

„Hun er guddommelig."

„Mette da! ikke tykkere, end at Man kan see Brødet gjennem Smørret."

„Hvad vil Du? o Hjerte!"

„Han kunde vist blive en god Mand, han er saa phlegmatisk."

„Hvor hun fortryller mig med sin Sang."

„Jeg paastaaer, hun har Ange."

„Mit Hjerte! bedrag mig ikke!"

„Jeg kan ikke gjøre meer end Een af dem lykkelig — Hvem af dem vil ha' mig?"

„Har Katten slaaet den istykker? — Paa Porten strax!"

„Nei! intet Kys! tag deres Arm til Dem!"

„Paa mine Knæ bønfalder jeg — bare eet eneste!

„Een eneste Hundreddalersseddel til! ellers faaer Du ikke Gaarden i Fæste."

„Min Fæstemø!"

„Din for evig!"

Nok af disse gaadeagtige Sindsudgydelser! De virkede paa mig, som Gaader i Almindelighed o: jeg faldt isøvn.

I samme Vederkvægelse forstyrrede mig Hr. Ole, ved at hvidske mig i Øret: „Sover De? Det begynder at dages." Jeg gned Øinene: „Det seer jeg — tys! Blæsten maa have lagt sig; jeg hører kun en sagte, fjern Susen — vi vil ud at høre til Færgefolkene!" Een af disse stod tæt ved Havstokken, og keeg hen over Vandet. Dette var endnu i vild Bevægelse, skjøndt Luften var i Rolighed. Bølgerne gik høit, for et saadant Farvand, ikke i sædvanlige Rader, men tumlende mellem hverandre liig en flagen Hær, og med kjendelig Sidebevægelse. Sømanden forklarede os denne af „Strømmen" og erklærede: at den ikke før om en „gue Staaen" vilde stilles af saaledes, at Overfarten kunde gaae for sig. — „Lad os da," foreslog jeg min Fælle, „deroppe paa hiin høie Bakke hilse Dagens Dronning? Hun vil komme uden Slør."

Hun kom. — Ole glemte baade at see og at hilse. Han ventede Opstandelsen af en anden Sol, fra den Kant, hvor den daglige gaaer ned. Han taug bomstille, rørte sig ikke, han var skindød. „Sover De?" raabte jeg til ham, „her i Naturens Tivoli? Det er vel ikke saa nydeligt som Carstensens, men i langt større Stiil. — Heida!" — „Godmorgen!" sagde han med mat Stemme: „Er De Læge?" — „Joh, paa en Maade — er De syg?" — „Ikke — saadan — egentlig — men — jeg befinder mig — jeg veed ikke

hvordan." — „Det er betænkeligt!! Men hvis De ikke kan give mig tilstrækkelige Vink om deres Tilstand, hvorledes skal jeg saa sættes istand til at afhjælpe deres Onde? Jeg bør jo kjende dets Oprindelse og Beskaffenhed, Aarsag og Virkning, saavelsom hvor Sygdommen har sit Sæde." — „Sygdom? Sæde?" Han smilte letteligt. — „Jeg mener ikke sedes:" sagde jeg, „men det Sted paa Legemet, eller i Legemet, hvor De fornemmer denne pludselige Forandring." — „Forandring mærker jeg; dog ikke just paa Legemsvegne, men egentlig i Sindet, i Humeuret. Min sædvanlige Munterhed lader til at ville forlade mig; jeg bliver tankefuld, sælsomt bevæget, som naar jeg læser en ret rørende Roman, eller seer en Tragoedie; jeg længes efter Noget, og veed ikke Hvad." — „Ahah! min Herre! De har en Rørelse." „— Død og Pine!" — „Nei nei! De misforstaaer mig. Seer De: jeg har, con amore, studeret den Green af Faget, som vi Læger kalde Pathologia, Læren om Følelser og Fornemmelser, med de dem coordinerede: Allopathia, Homoiopathia, Sympathia. Det Første betegner, at Man føler for en Anden; Homoiopathia antyder, at den Anden ogsaa føler ligedan; dersom det da indtræffer, at de Begge føle for hverandre, hedder det Sympathia. Jeg sætter nu det Tilfælde, at De følte for den ene af disse Damer her, og ikke vidste, om hun ogsaa følte for Dem, da var denne meget gængse Sygdom i sit første stadio; og her er det umuligt at forudsige, hvilken Vending den kan tage. Saameget skjønner jeg, at den hos Dem maa have

sit Sæde i Hjertet. Finder De ikke selv det?" — Intet Svar! Jeg havde siddet med Ryggen til ham, for at tage Aurora i Betragtning, og mærkede derfor ikke, at han havde forladt mig. Og dette maa have været ved Begyndelsen af min pathologiske Forelæsning; thi, dreiende mig om, saae jeg ham indskride ad Døren til hans interimistiske Paradiis. Jeg skred efter.

Kaffeen stod paa Bordet; om det sad de Fire. Ogsaa jeg tog Plads. — De Tre drak, men den Fjerde overssaae sin Kop. „Deres Kaffe bliver kold," mindede **Ollegaard**. „Jeg beer," sagde han lidt forvirret, og blev færdig med Drikken, før Nogen af de Andre. I en Adspredelse spørger mig min Patient: „De kan vel sige mig, hvad **Mors** er for en Ø? De er maaskee vel bekjendt derovre?" — „Vel er jeg det" var mit Svar. Jeg fremtog og udbredte **Thisted** Amtskort, og, brugende min Theskee til Pegepind, gav jeg følgende Forklaring: „Man har lignet Europa ved en Jomfru; **Mors**ø er en Datter af hende, en ganske lille bitte Jomfru. Seer De! Deroppe er Hovedet, og ovenpaa har vi en Strudsfjær." — „Den er jo brækket" sagde **Ollegaard** leende. „Det lader saa" svarede jeg, „men enten var det dengang Mode, eller og har den i Tidens Længde faaet et Knæk; Intet her paa Jorden er varigt, undtagen maaskee Kjærlighed." — „Maaskee kun?" læspede **Helene**, svagt rødmende. — „Der kommer Diet" fortsatte jeg; „det vender rigtignok nedad, men det kan være foraarsaget ved overflødig Græden. — Somme græde, mens

Andre leer." — „Saa gaaer det oftest den, der vil have Alt hvad den seer" faldt Ollegaard ind, med et spodsk, men flygtigt Sideblik til min Kjøbenhavner. „Jeg tykkes" bemærkede Helene, „at hun har saadant et spidst Baghoved; er det en Gevært?" — „Ingenlunde! det er en Valk, som brugtes i gamle Dage til at sætte Façon paa Hjerneskaller. Jeg maa hernæst gjøre Dem opmærksom paa, at hun har dobbelt Hage —" „— Da er" faldt Hr. Ole ind, „den forreste forbandet lang og skarp — men hvor bliver Næsen og Munden af?" — „Hun har tabt begge Dele, ved een eller anden uventet, rædsom og sørgelig Begivenhed; men Hvad enten det er skeet 1657, 1772, 1807 eller 1814, skal jeg ikke kunne sige. Vi komme nu til Halsen, der er veldannet, paa en Knude nær her i Nakken, der for sin overordentlige Størrelse har faaet Benævnelsen „Høi — Salgjerhøi." — „Men denne Dame har ogsaa en spids Pukkel paa Ryggen —" „— Forfra er denne ikke at see. Træd hellere længer nede op paa hendes Hoftebeen, som for sin Størrelse ogsaa benævnes Høi — Malhøi! Man nyder derfra en Udsigt —" „— Vil De nu komme!" raabte en Færgekarl ind ad Døren; hvorved han afbrød min physisk-geographiske Beskrivelse af den Ø, til hvilken vi nu Alle stundede: de fem Heste, Vognen og Kudsken i den store Færge; vi fem honnette Folk i Baaden. Vi landede først, og, efterat have faaet Ridehestene paa Land, toge vi tre Ryttere Afsked med Damerne (Kjøbenhavnerens Afsked var taus, ikke betydningsløs); og travede vi saa afsted til — der ere

tre Herresæder paa Mors med suffixum „Gaard;" vort Meed kalder jeg „Nedergaard," for saa kan det være hvilken af de tre, Man behager.

Ved Stalddøren i bemeldte Herregaard stege vi af. Som vi ville tiltræde vor Gang op i Borggaarden, rulle vore kvindelige Medreisende ind ad Porten, og did op, hvortil vi ogsaa vilde. — „Død og Pine! det er dem" hvidskede Hr. Ole, „de vil ogsaa hertil." — „Hm! hm! hm!" brønede Hr. Jochum „det skulde dog vel aldrig — hør Staldkarl! eller Hvad Du er: Hvem var de to Kvindfolk?" — „Ito! det war jo wore tow Jomfruer, Døttrene af wor gamle Madam." — „See see! Det bekjender jeg." — „Der er heller Ingen, der nægter det" sagde Karlen med et skjemt Grin. Vi gik op.

Vor Madame modtog os, men allene; vore Jomfruer var sagtens henne at omklæde sig.

Efterat have forestillet os selv, siger Proprietæren: at han ønskede at tale et Par Ord med hende selv; hun spurgte os to øvrige høfligt, om vi ikke kunde have Lyst til at tage den smukke Udsigt fra Taarnstuen i Betragtning? Vi benyttede dette Vink, og traadte derind; men jeg lod Døren paaklem efter os, og satte mig ved den, for at lytte lidt. Grosserersønnen lod sine Fingre tromme paa Vindueskarmen, uden at bryde sig om den vide Udsigt til Thyboernes Land. — Inde i Stuen rykkede Hr. Jochum nu frem med den længste Tale, han vistnok i tredive Aar havde holdt. Efterat han først vidtløftig havde legitime-

ret sig som hovedrig Godseier, gik han til Hiemedet af Reisen, nemlig at dele sin Velstand med den ældste Datter herstedes, ifald hun ellers ikke var lovet bort. — Under Sidstningen af Talen, Frieriet nemlig, havde Hr. Ole holdt op at tromme, og hørt Hvad Beileren sagde. „Hvem af dem mon er den ældste?" hvidskede han ivrigt. Jeg virrede med Hovedet. — Efter en kort Taushed svarede Madamen, som Mødre almindeligviis pleie, naar en riig Beiler anmælder sig; men lagde til: at hendes Datter selv maatte erklære sig, og at hun derfor vilde hente hende. Den der nu keeg gjennem Dørsprækken med høitspændt Opmærksomhed, det var min Hr. Ole; ogsaa jeg kunde ikke lade være at kikke, da en Dør hiftinde knærkede. Den Gamle kom frem, tæt efter hende — Helene! Ole gav et Skudder. — Frieren nikkede langsomt og sagde: „Deres Moder har vel fortalt Dem, Jomfru! at jeg er saa fri at anholde om deres Haand. Baade Een og Anden har roest Dem saameget for mig, at jeg ikke kan tvivle paa at blive lykkelig med Dem, som jeg og skal beflitte mig paa, at De kan blive det med mig. I det mindste skal jeg see at opfylde alle deres Ønsker. Jeg har allerede foreløbig anskaffet en moderne baade brillant og suffiçant Vogn med Kjøretøi fra Kjøbenhavn; og mine to Skimler, som Man har budet mig fem hundrede Daler for, beder jeg, at De tilligemed vil modtage i Fæstensgave." — Fæstemøen — i Haabet — svarede med kold Rolighed: „Skjøndt jeg føler mig meget smigret ved deres ærede Tilbud, vil

De dog indsee, at en Pige maa have Tid til at overlægge saa vigtigt et Skridt." — „Lang Tid kan jeg ikke give: baade Husholderſken og Meierſken har i disse Dage forladt mit Huus for at gifte sig. Jeg veed ikke, hvor Andre kunne staae paa rede Haand. Derfor er det nødvendigt at jeg strax maa have en Kone —" „— Derfor?" afbrød ham Helene med et Smiil, der næppe behagede ham saameget som Ole, „saa kan jeg strax give Dem det Svar: at jeg beder mig undskyldt!" Hun knikſede kort og forſvandt. — Ole knepſede med Fingrene. Den Afſlaaede puffede til Moderen: „Der var Intet ved at gjøre; men — maaskee deres anden Jomfru Datter?" — „Hvad?" sagde Moderen studsende, „har De da ogsaa hørt hende rose?" — „Aa ja! men jeg burde jo ikke gaae den ældste forbi. Vil De ikke fremføre min Bøn og Begjæring for Jomfru Ollegaard!" — „Jo gjerne!" smilede hun, „maaskee det kan gaae Dem bedre med Nummer To, end med Nummer Een." Hun gik til den skraasover for vores værende Dør. Da hun aabnede den, saaes Nummer To træde tilbage indenfor den; hun behøvede følgelig ingen lang Underretning, men traadte snart raſk henimod den Konebehøvende. „Min Moder sagde: De havde Noget —" Han gjentog næsten ordret sit først mislykkede Ægteskabsforslag; den skjønne Befordring medindbefattet. „Jeg beder om øieblikkelig Erklæring!" lagde han til, „for det haster." — „Den skal De faae!" svarede hun raſk, bestemt: „Jeg tager mod deres Tilbud, paa Vilkaar, at jeg har Overbefalingen indvendigt

i Huset. Alt det Udvendige overlader jeg til Dem —" „— Det er netop mit Ønske!" faldt han ind — „Dog," forbedrede hun, „venter jeg i alle Tilfælde at blive taget paa Raad med!" — „Det forstaaer sig" svarede han, „jeg skal ikke saameget som fæste et Huus bort, uden at indhente deres behagelige Mening. Og saaledes ere vi jo enige?" Han udrakte sin Høire, hun lagde sin i den.

„Nu er den Handel sluttet," sagde jeg til Ole; „men Hvad bliver saa Helene til?" — Hun traadte hurtigt til, og lykønskede Parret, der modtog den forundrede Moders Gratulation; hvorpaa hun aabnede vores Dør, sigende: „Naa, mine Høistærede! hvorledes finder De Udsigten?" — „Baade Udsigt og Indsigt vare meget behagelige" svarede jeg, „det synes mig, at en Forlovelse er istandbragt — maa Man ønske tillykke?" Hun neiede, og traadte tilside. Vi traadte ind; jeg fremførte nogle artige Ord, Ole desligeste, men hans Mines Lynglimt delte sig mellem begge Søstre. Jeg tænkte ved mig selv: Det bliver ikke derved.

Jeg havde endnu samme Dag Ærinde til Thy, tog derfor Afsked, ved hvilken jeg blev ombedet, at komme derind paa Tilbagereisen. Ole fulgte mig ned i Gaarden, og sagde under Gangen: „Jeg er nødt til at opholde mig her endnu nogle Dage, for jeg skal have disse Pengeaffairer, jeg er reist herover efter, afgjorte, og maa til den Ende tale med Madamens Laugværge, Forvalter, Herredsfoged, og Fanden og hans Oldemoer. Vi sees maaskee saa igjen, og kunne følges ad tilbage øster paa." — „Det vil komme

an paa," svarede jeg, „hvor snart jeg bliver færdig med mine Affairer hist ovre. Imidlergodtid kunde maaskee Paris have bortført ogsaa den skjønne Helene, som ret hjerteligt skulde fornøie mig. — Glück auf!" Jeg reed.

Jeg vendte ikke tilbage før tiende Dagen derefter. Som jeg er midtveis mellem Nedergaard og Kirken, den hørte til, kommer en heel Række Stadsvogne mig imøde. Den forreste blev trukken af Skimler; Jochum og hans Ollegaard sad i Samme. I den næste befandt sig Ole og Helene. Det første Par gjenhilsede mig koldt og fornemt; det andet mildt. „Hvorhen?" spurgte jeg Cavalleren. „Tilkirke," svarede han lystigt: „Vi har Forretninger der; men de ere snart afgjorte — vent os paa Nedergaard!" — Det gjorde jeg.

Af Moderen til de to lykkelige Brude fik jeg den Underretning om dette dobbelte Gallopgiftermaal, at vor unge Grosserer havde, samme Dag jeg reiste til Thy, erklæret sig for Helenes gjenelskede Tilbeder, mældt Faderen sin Lykke og erholdt hans Minde; at Proprietairen havde i sit Hjem gjort de fornødne Forberedelser til sin unge Kones Modtagelse, og taget Skimlerne og Vognen tid med sig; at hun selv saaledes havde seet sig istand til at foranstalte, skjønt med ikke liden Anstrængelse, et ganske ordentligt Bryllupsgilde, til hvis Bivaanelse hun, paa den yngre Brudgoms Anmodning, nu indbød mig.

Jeg skal slutte Fortællingen med den, i mine egne Tanker, sindrige psycologisk-empiriske Bemærkning: at

disse ægteskabelige Forbindelser, netop formedelst Parternes meget forskjellige Sindsbeskaffenhed, ville vorde af de lykkeligste muligt: Jochums Dumhed, Ollegaards Klogskab; hans Sovnighed, hendes Aarvaagenhed maa, uden Modsigelse, sammensmelte til et harmonisk Heelt; og enten jeg kommer der i dette eller noget andet Aar, vil han føle sig næsten ligesaa stolt af sin Kone, som af sine øvrige Besiddelser, sig selv undtagen, som dog i Grunden hører til hendes Besiddelser. — Anlangendes det andet Par: da kan hos dette, i ingen Henseende, være Tanke uden om Fælledsbesiddelse: da skal hendes ømme Sværmerisk-hed med hans livlige Munterhed, ved indbyrdes Paavirkning, bevirke den skjønneste Ligevægt gjennem alle Skjæbnens Forandringer.

Hvo af mine Læsere og Læserinder, der har gjort, eller kommer til at gjøre Bekjendtskab med saadanne Ægtemager, vil vist tænke paa mig, og sige ved sig selv:

Det bekjender jeg.

Ravnen.

Jeg beder mine Læsere: at de ikke af Titelen lade sig skrække. Min Navn var ingen Ulykkesspaamand, langt mindre nogen Menneskeæder. Synet af det Slags Fugle leder vel Tanken hen paa Rettersted og Valplads, hvor flyvende Vilde fortsætte de Gaaendes Arbeider; men vor Titelfugl var — tam.

Og saaledes til den Begivenhed, i hvilken den spillede en Hovedrolle; men paa ingen Maade tragisk.

I Landsbyen — aa det kan være det samme hvad den hedde; i Danmark ligger den — der levede endnu i mine Drengeaar en gammel Skolemester, som, tilligemed dette Haandværk, drev adskillige andre: han gjorde Klokker rene, omsmæftede gamle Bøsser, klinkede Porcellain, naar Katte — eller Piger — ikke havde været alt for slemme ved det. Endelig var han ogsaa Maler; og det ikke af de Smaae; thi han malede ei alene Trækister, men Vinduer, Døre,

Klokhuse og Lofter ɔ: Platfonds i Konstsproget. Han udsirede gjerne sine Værker med Bibelsprog, Dyr, Fugle — dog uden at vedføie Navne paa dem; hvilket var ilde, eftersom de herinde vare ubekjendte, endog for Naturkyndige. Dog, een Fugl kunde Man ikke tage feil ad: det var Ravnen. Den var hans Yndling blandt de befjærede Skabninger; denne Tilbøielighed havde han da tilfælleds med salig **Odin**. Han anbragte dens Billede, i det mindste een Gang paa hvert Sted; hvorvel Bønderfolk hellere saae Haner, Duer, og andre mere hæderlige Fugle. Gjorde Man Indvendinger mod „Aadselhakkeren," berigtigede Konstneren: „Kan I da ikke see, det er ingen Ravn? Den har nok enslags Lighed med den; men det er ellers en udenlandsk Fugl, som kaldes den sorte Kakadue." — Nu, vor Skolemesters Kakadu var af ham, fra Unge af, lært at snakke. Vel strakte dens Færdighed sig ikke nær saa vidt som Skolebørnenes; alligevel anbragte den sine faa Udtryk temmelig passende til sin Sindsstemning, dog med noget fremmed Accent. Var den mæt, eller raktes den Æde, heed det „rare Ven! Sukkermand!" med flere søde Ord; men i det modsatte Lune skreeg den „Gavtyv! Skurk og Æsel!" Undertiden tog Mesteren den med i sit lærde Værksted, hvor den frygtedes som et Orakel; thi den kunde gjenkjende og udskjælde dem, der engang havde drillet den; og beviste da hiin baade med Haand og Mund, at han forstod sit Haandværk. Ikke længe varede det derfor, inden den sorte Sand-

siger kunde gaae umolesteret, hvor det behagede ham; ja fik af og til Lækkerbidskener af „rare Venner."

Dette kan være foreløbigt nok snakket om Skolemesterens „Hugin," hvem han ellers selv kaldte **Claus**, som vi og fremdeles ville benævne ham.

Vor selvlærte Polytekniker havde været tidlig gift og tidlig Enkemand. Han eiede en eneste Datter, lige gammel med **Claus**; men **Martha** stod høist anskreven hos ham; og saaledes stod hun hos Alle, der kjendte dem Begge.

Kvinden har en medfødt Evnatur, en elskelig; og vorder denne ikke forvandsket ved slemme udvortes Indvirkninger, da holder den sig under Vadmel og Blaarlærred, som under Silke og Purpur.

Martha klædte sig i Hvergarn og Hørlærred, selvspundet og selvvævet begge Dele; og Alt klædte hende smukt, som en net Ramme om et skjønt Billede. Men **Martha** var et levende Billede; det oplivedes af Noget, som ingen Pensel kan fremtrylle.

Den Mand, der kan spørge „Hvad for Noget?" skjøtter jeg ikke om at svare.

Hvad Man kalder Dannelse i god Betragtning, er dog egentlig reen harmonisk Udvikling af Naturgaver, rigtig Anvendelse af Storemoders rige Udstyr. Saadan Dannelse havde Skolemesterdatteren — „men hvorledes? hvorfra?" — Det vil jeg sige os.

I Nærheden af Landsbyen var et Slot, og i Slottet var en Enkebaronesse, dettes og Godsets Besidderinde.

Hendes Mand havde tidligt forladt hende; alligevel var hun ikke forladt. Hun havde tilbage fire Børn, og hun havde sig selv. — Hendes eneste Søn raadte sig selv; ikke til det Allerbedste. — Moderen havde forkjælet ham; alligevel vilde hun have, at han skulde lære Noget — ikke formeget. Den unge Herre havde faaet en anden Anskuelse af Herrelivet. Han hadede det døde Bogstav; men destomere elskede han levende Skjønhed. Da han var en smuk Person, reed godt, dandsede godt, snakkede godt: var han meget heldig i sine kjærlige Bestræbelser, fornemmelig i Hovedstaden, hvor han havde Hovedkvarteer, fra hvilket han et Par Gange om Aaret gjorde korte Streiftog til sit Fødehjem.

Den ældste af Søstrene blev meget ung gift; de to yngre vare endnu i Frøkenstand flere Aar efter. Om de siden gik over i Ægtestand, veed jeg ligesaalidt som Læseren.

Traf det sig saa, at disse to vakkre Piger, en kjøn Sommereftermiddag vandrede gjennem forberørte Landsby. Paa en Træstol udenfor Skolen sidder den elleveaarige Husets Datter, strikkende paa en Strømpe, med en opslagen Bog paa Skjødet. Barnets dobbelte Flittighed, og dets indtagende Ansigt, trak Frøknerne fra Veien hen til det. **Martha** reiste sig, neiede, og lagde Bogen paa Stolen. Efterat hun havde, uden Forlegenhed, besvaret de unge pene Damers Spørgsmaale: hvem hun var? hvor gammel? og flere, siger den ene: „Hvad er det Du der læser? Det lig-

ner hverken Catechismus eller Forklaring — Mon dieu! det er jo Fransk! Forstaaer Du Fransk?" — „Er det Fransk?" sagde den Lille forundret; „Faer siger, det er Latin. Han har kjøbt den paa en Auction; og jeg har Fornøielse af at see paa de kjønne Billeder, som er deri." — „Kunde Du have Lyst til at faae at vide, Hvad de betyde: saa kan Du jo lære Fransk, og læse Dig til det." — Pigen smilede og, bøiende det guullokkede Hoved, sagde hun, næsten i en haabløs Længsels Tone: „Aak! hvorledes skulde det gaae til?" — Damerne saae paa hverandre, vexlede nogle Ord i hiint Datids fornemme Sprog, hvorpaa den Ene spurgte: om Fader var hjemme? Det var han, blev udkaldt, og, efter et dybt Buk, spurgte: Hvad de Naadige havde at befale. „Intet at befale" lød Svaret; „men allene Noget at foreslaae. Hans lille Datter der synes at have Lyst til at lære Noget. Hun maae meget gjerne komme op til os paa Gaarden et Par Gange eller tre om Ugen: saa skal vor gamle Mamsel underviise hende i Nettiteter. Det kunde dog være hende til Nytte i Fremtiden."

„Det er altfor stor en Naade" svarede Skolemanden. „Jeg takker ydmygst for deres Godhed. Hvad siger Du dertil? **Martha**! — Bare Tøsen ikke skal faae Indbildninger, og glemme, at hun er af simpel Stand." — „Vi skal ikke sætte hende Nykker i Hovedet, gode Skolemester!" — „Gud bevars! det har jeg ikke meent; men saadannogen kan komme af sig selv. Naar for Exempel en saadan Sletogret fik pænere Klæder, kunde hun let bilde sig selv Noget

ind. Jeg beder derfor, De ville være saa naadige, at lade hende gaae klædt som hun der staaer; det er simpelt, men ordentligt og reenligt. — Ydmyg i Sind som i Skind! mit kjære Barn!" — Martha kyssede den faderlige Haand, og derpaa den ene Frøkens, som og den Andens, spørgende lidt frygtsomt: „Naar maa jeg begynde?" — „Strax idag!" bød det, „følg kun med os! Og tag din Bog og Strikketøiet med!" Saa gjorde hun.

Det vilde nok ikke more synderligt Mange, hvis jeg omstændeligt gjennemgik Marthas fem Læreaar i den høiere Klasse. Jeg vil blot kortelig berette: at hun ei alene fik Færdighed i de finere Fruentimmerarbeider, men ogsaa i Tydsk og Fransk; saaledes at hun var nærved at gaae de gode Frøkener paa — om hun ellers ikke gjorde det. Men, hvad mere sælsomt var: hun havde ikke tabt det allermindste af sin Ydmyghed, ihvor meget hun end havde vundet i Kundskaber og Elskelighed, saavelsom i Skjønhed. Dette Sidste saae alle Mandfolk ved første Øiekast, og næsten alle Fruentimmer erkjendte det: der maatte følgelig være Noget om. Men aldrig kunde Man mærke, at hun selv vidste det; hvilket jo gjør Skjønheden fuldendt. Hvad der ogsaa bidrog til at gjøre denne mere piquant, hun havde stedse beholdt sin Bondedragt; saa hendes Væsen og Tale bragte Flere, ved første Sammenkomst, til at troe, hun maatte være en forklædt Standsdame, der havde det Lune, at ombytte høihælede Skoe med fladbundede, Sæt med Hue, og Snørliv med Livstykke. Der gaves virkelig Mange af beg-

ge Kjøn, som ønskede, at Marthas Paaklædning havde været Mode.

Som hun havde fyldt sit sextende Aar, hjemkom den unge Hr. Baron, efter en treaarig Udenlandsreise. Han kom — han saae; men Cæsars „vici" (jeg vandt) fulgt ikke saa hurtigt, som han havde ventet; fulgde slet ikke. — Han, Damers Yndling, som sjælden havde fundet alvorlig Modstand, fandt den hos en Landsbypige. — Overrumpling mislykkedes — der maatte skrides til en ordentlig Beleiring. Den begyndte, dog, under de første Approcher trak den Beleirede sig ud af Fæstningen — jeg mener her Slottet — og tog sin Retraite til Skolevaaningen, under det Paaskud: at Faderen nu ikke kunde undvære hende nogen Dag. — Baronen kunde heller ikke undvære hende. — Allerede næste Dag, efterat Søstrene havde alvorligen moraliseret for ham, og han, med bodfærdig Syndermine havde hørt paa deres kjønne Præken, besøgte han Skolemesteren. Denne modtog ham med tilbørlig Ydmyghed, og underviste ham, efter Begjæring, med megen Selvtilfredshed, i den Konst at fange Fugle. Men den Fugl, som han vilde fange, lod sig slet ikke see; og da Skoletiden var forhaanden, maatte han fjerne sig, uden at udstille sine Snarer. Dagen efter var han ligesaa uheldig. Dog fik han opdaget, at Martha paa visse Tider gik ud i den hosliggende Toft, for at malke deres Køer. Saa kom han da til at tale med hende — det vil sige: han talte, og hun taug. Deraf kom ikke Noget ud. Dog sluttede den erfarne Skjelms-

mester just af denne strænge Tilbageholdenhed, at han ikke var hende ligegyldig, og at hun var bange for sig selv. Dette gjorde ham dristig; men Modet betæmmedes af Sneddighed.

Useet af Nogen sniger han sig over i Toften, og lægger paa Malkestolen et Brev, hvis Indhold var saa honningsødt, som nogen smægtende Elsker kunde udarbeide det. Den Tilbedende finder det, læser det, og — besvarer det; svarer skriftligt, som forhen mundtligt; og lægger Svaret paa det samme Posthuus. Snart henter han det, bryder, læser, synker ned paa Stolen, lægger den ene Haand paa Hjertet, den anden over Øinene, farer op, og ud af Haugen — ikke useet af den lønligt lurende kolde Hyrdinde. Kolde? ikke saa ganske og aldeles; som sagt: Baronen var smuk, indsmigrende: **Martha** sextenaars blomstrende Mø. Hendes Hjerte blev ikke uden Bevægelse; men hendes Forstandighed beherskede det.

Nok et Brev. Ubesvaret.

Endnu eet. Ubrækket.

Det var tungt for den lette Cavaleer. Han indsaae nu, at, hvis han ikke skulde ophæve Beleiringen, maatte han lægge en Mine, hvis Virkning — efter hans egen Forestilling — vilde blive afgjørende.

Han havde bragt til Kundskab: at den gamle Skolemand sov Middagssøvn paa samme Tid som Datteren malkede. Medens hun var ifærd hermed, overrasker han hende, og fremsiger i ærbødig Afstand, med alvorlige Miner

og i dyb Tone, sin velindstuderede Tale: „Jomfru! De skyer mig, De mistroer mig — langtfra at dadle Dem derfor, agter jeg Dem saameget høiere. Min Høiagtelse forbinder sig med min inderlige Kjærlighed, om at tilbyde Dem Haanden tilligemed Hjertet. De veed dog, at jeg er eneste Arving til vort Baroni? Jeg er saa lykkelig at være ynd det af Majestæten; jeg saaer let hans Minde til at ægte Dem som Baronesse, og see Dem ophøiet i Adelstanden, den Stand, til hvilken De, ved deres Dyder, deres fine Dannelse, viser Dem fød og baaren. — Nu i Øieblikket intet Svar! De maa overveie mit Tilbud! Imorgen ved samme Tid beder jeg om at maatte erfare deres Beslutning, der enten vil gjøre mig til den lykkaligste Mand, eller jage mig ud i Verden, der herefter da vil være mig en Ørken. — Imorgen venter jeg min Dom." Han lagde Hænderne korsviis over Brystet, saae dybtsukkende til Himlen, vendte sig, og gik langsomt bort.

Martha havde, under dette rørende Hjertesandrag, holdt op at malke, og tilsidst tabt Spanden og spildt Mælken, et Stykke før hun selv mærkede det. Faderen havde allerede endt sin Siesta, da Datteren indtraadte med Supplementmælken. — Fra først til sidst af dette sælsomme Elskovseventyr berettede hun nu, ventende hans Bestemmelse. Den faldt, efter mangt et „Hm hm!" „See see!" og Hovedrystelse, saaledes: „Mit kjære Barn! Du kan troe mig, den fine Herre vil narre Dig. Naar han har faaet sin Villie med Dig, saa vender han Dig Ryggen.

Martha! Du er min eneste Alderdomstrøst. Kom Du Noget til, saa kunde der snart sendes Bud efter Snedkeren. Lad ham ikke bilde Dig ind, at han vil gjøre Dig til Frue! Ulykkelig vil han gjøre gjøre Dig; det kan Du være vis paa." — Men Martha var dog ikke ganske vis derpaa.

Følgende Dag blev den Gamle hentet til en Nabopræst, egentlig til hans Stueuhr. Den unge Pige var altsaa ene hjemme i Huset, da Baronen traadte ind. Han stansede indenfor Døren, med bedrøvet Aasyn og i ydmyg Stilling. Han syntes saa ængstelig mellem Frygt og Haab, at han ikke mægtede at tale, at spørge. Hans Mund fremførte ingen Bøn, men hans Mine een desto inderligere. Der er en farlig Kraft i et stigt maskeret Angreb; Martha følte den, men var sig det næppe bevidst. Hun havde reist sig, men blev staaende ligesom han. Endelig strakte hun Hænderne ud imod ham, ikke som til Omfavnelse, men som til Frastødelse. Han lagde sin ene Haand paa Panden, den anden paa Hjertet og sagde: „Har jeg naaet ikkun en liden Grad af Ydest hos Dem, og maaskee en noget større Grad af Tiltro, da vil De dog ikke høre mig med Uvillie: Jeg fattes endnu et Par Maaneder over Aar, inden jeg opnaaer Myndighedsalder, og ikke behøver at spørge min Moder om hvem hun vil tillade mig at ægte. Hendes Tilladelse til at forbinde mig med Dem, faaer jeg ikke, saalænge hun er den regerende; dertil kjender jeg altforgodt hendes ubøielige Adelsstoltheb. Mit Forslag er derfor: at vi lade os hemmeligen vie. Jeg

kjender en brav Præst ikke meget langt herfra: Han vil forbinde os efter Guds og Kongens Lov, og tie, indtil jeg tør tale. — Tal nu! elskede Martha!"

„Det være saa!" svarede hun med en Røst saa dyb, at det kunde høres; den var hentet langt indenfor Tænderne.

„Ça suffit!" raabte han henrykt, „nu til Præsten! imorgen ved denne Tid venter jeg Dig her med Forkyndelse af vor Bryllupsdag — men ikke et Ord derom til noget Menneske, ihvem det saa er! A revoir!" — Uden at forlange saameget som et Kys i Fæstensgave, foer han bort.

„Ah!" udbrydes der, „det er ypperligt! Han er omvendt! Hendes faste Dyd har omvendt ham, efterat hendes Skjønhed har beseiret ham — Bravo!" — „Hys! klapper ikke endnu! Bier til Stykket er ude! — Jeg skal forud oplyse Dem: det var rigtignok Baronens Plan, at Vielsen skulde forrettes af en virkelig Præst, men som derhos var en virkelig Nidding, tilfals for Penge. Degnen dersteds, naar det dryppede paa ham, havde heller ingen Betænkeligheder. Begge vare faste i den Tro: at Samvittigheden havde sit Sæde i Mellemgulvet, og at dens Bevægelser vare Følger af flet Fordøielse. Vielsesacten skulde ikke indføres i Kirkebogen, og, i Tilfælde af Paaberaabelse af Bruden, stadigt benægtes. — Dette Fiskergarn var godt spunden og bunden; dog ikke stærkere, end at en Fugl jo sønderrev det.

Ved de to Elskendes næste Sammenkomst var han ikke nær saa kold — hun ikke heller. At han ikke var saa

tilbageholden, hun ikke saa modstridende som forrige Gang, det laa i Temperaturen, som vel og bevirkede, at hun kom til at sidde paa hans Skjød, medens han udmalede for den yndige Tilhørerinde den paradisiske Fremtid. — At hun modtog saa et Kys og saa nok eet, at hun betalte i samme Mynt, det kan ikke forundre Nogen, der har udstædt eller accepteret slige Vexler à vista. Mere kunde det undre, om ikke Enden paa denne ømme Correspondence var bleven — „Du Skurk! Du Gavtyv!" hvæsede og skrattede det ind gjennem Dørspræcken. Elskeren skuddrede, løftede Martha ned, sprang op, og rev Skaadden, han selv havde skudt for, fra Døren. Alt dette medtog saamegen Tid, at den sandsigende Ravn forstak sig inden Baronen kom ud i Forstuen. Han, som anede en Medbeiler, søgte udenfor, seer en standsmæssig klædt ung Herre gaae, som i Retning fra Gadedøren, raskfodet borr. Han antager ham naturligviis for Udskjælderen, der saa ubetimeligt havde afkortet Hyrdetimen, og raaber: „Holdt!" Den Anraabte vender sig og staaer. Baronen træder til, og spørger forbittret: „Hvem er De?" — Den Anden siger roligt: „Jeg er hverken Tyv eller Deserteur. Men hvem er De? Er De Politiembedsmand eller Politispion?" — „Nok en Uforskammenhed!" fnyste Baronen: „Jeg er Den og Den; men De?" — „Jeg er Captain Müller, nu nylig tiltraadt Eier af . . . . Gaard, og til deres Tjeneste baade paa Sabel og Pistol." — Baronen fornam sin Feiltagelse, fortalte Anledningen dertil, og bad om Undskyldning. Den paa-

fulgte strax, tilligemed det i spøgefuld Tone henkastede Ønske: at see den fortryllende Skolemesterdatter. — Denne var, ved Baronens Udfart, tyet ind i sit Sovekammer, som hun aflaasede, og hvor hun slængte sig paa en Stol, hældte Hovedet tilbage, og hengav sig, med tillukkede Øine, til Betragtninger, der vare intet mindre end rolige.

Idet begge de saa hastig forligte Herrer gik tilbage ad Skolen, siger Baronen: „De kunde jo gaae alene derind, og foregive, at De ønskede at vide Veien derhen eller derhen. Naar hun hører en ganske fremmed Stemme, kommer hun vist frem, om hun ellers skulde være usynlig for mig — Pst! der sidder hun indenfor dette Vindue — hun sover, troer jeg." — Captainen keeg — „Den hellige Cæcilia op ad Dage!" hvidskede han, og vilde stirret længere; men Baronen drog ham hurtig tilside med et: „Hun rører sig!" — Efterat have gaaet nogle Skridt, spurgte Baronen om, hvorhen Captainen agtede sig; og da han erfarede, at dennes Vandring faldt tæt forbi hans Slot, bød han ham derind, for at „redressere sin Fremfusenhed." Imidlertid brøde Begge forgjæves Hovederne med Gisninger om, hvo vel den grove Skændegjæst kunde være, og hvor han i saadan Fart var bleven af. Endeslutningen herpaa blev: „at det maatte have været en Underjordisk" — „Om af de Gode eller de Onde" lagde Captainen skjelmsk til, „det kan De selv bedst afgjøre." — Med utvungen Latter optog hiin denne Yttring, i hvilken en bedre, end han, skulde fundet en hvas Snært.

Captain Müller, nu en Mand paa henved de Fyrgetyve, havde en Friskhed i Udseende og Bevægelser, som var han først henved de Tredive. I dobbelt Forhold, som Officier og Selskabsmand, var han bleven verdenskyndig, uden derfor at vorde Verdensmand i en vis Betydning. Han havde været med, som det hedder, men aldrig tabt sig selv: han forblev selvstændig, uden at staae Andre for nær: han traadte sikkert paa sine egne Been, uden at træde nogen Anden paa Tærne.

I det heeltadelige Huus blev den halvtadelige Herremand modtagen med saadan Artighed, at Man endog overtalte ham til at blive Natten over. Hvorledes han sov, kan nu være os det samme; men at han drømte om sovende Cæcilier, derfor behøves ikke hans egen Tilstaaelse. — Ved Morgenthebordet forraadte han, hvor hans Sjæl havde havt at bestille. Da han nemlig blev adspurgt — efter almindelig Skik — hvorledes han havde sovet? og Hvad han havde drømt? — thi det vilde jo gaae i Opfyldelse — takkede han for det første, og til det sidste Spørgsmaal gav Svar saalydende: „Hvad jeg har drømt, mine naadige Damer! vilde, ved min Opvaagnen, have sat mig selv i Forbauselse, hvis jeg ikke havde vidst, at paa gamle Herregaarde gives Antiqviteter, som meget sjælden vise sig ved Dagens Lys. Jeg har med mine tillukkede Øine seet en Turnering, med sine vaabenfærdige Riddere, med sine elskefærdige Damer. Jeg har seet en utro Frue blive levende indmuret; og det Sælsomste herved var, at hun

paa et Haar lignede Degnens Datter hernede i Byen, hvem jeg igaar førstegang flygtigen i Forbigaaende har seet."

„Saa De har allerede seet den vakkre Pige? Hun er virkelig ei alene smuk, men god, og forstandig" — sagde den ældste Baronesse. — „Vi to Søstre glæde os ved at have bidraget til hendes Dannelse. Dog, fra en anden Synspunkt, ere vi tvivlraadige om hvorvidt vi herved have gjort vel imod hende. Det er næppe tænkeligt, at hun skulde gjøre et godt Parti over hendes Stand – jeg mener et saadant, hvor Manden skattede hendes Værd; og det kunde han kuns, naar han var hende værdig — til Bondekone duer hun nu ikke: hun vilde være som en Hyacinth i en Kartoffelager." — Intet af denne Lovtale gik tabt for Captainen: over den borteværende Skjønne var han nærved at glemme de nærværende. Dette mærkede han og ilede med at tage Afsked.

Efter Hjemkomsten saae han til Haandværksfolkene, til Gaardsfolkene, til Hestene, med mere; Men allevegne saae han **den sovende Venus.** Han spurgte, saa Een saa Enanden — ikke om hende, men om Faderen: Hvad han var for en Mand? hvorledes han stod sig? Svarene berettede ham, hvad Læserne allerede kjende, og endte alle ved — Datteren. — Da han hørte, at Degnen ogsaa var Klokkerestaurateur, faldt det ham pludselig ind, at hans Stueuhr trængte til Hjælp. Og endnu samme Eftermiddag gik han selv — for ei at undvære noget Tyende fra sin Bestilling — tilbage til Skolen. — Meget heldigt traf han — vor

Mester, sagde ham sit Navn ogÆrinde. „De har tre Klokker" svaredes, „som ikke ville følges ad? Det er da snavs! Jeg skal see, om jeg kan bringe dem til Rimelighed; imorgen skal jeg komme og ta'e dem ifkole." Idet samme traadte **Martha** ind med Melmaden til den Gamle. Hun neiede for den Fremmede, der gjengjældte Hilsningen, og med dæmpet Stemme udbrød: „belle a merveille!" Den Skjønne rødmede lidt med et flygtigt Smiil. Captainen bemærkede det, og sagde: „Forstaaer De Fransk?" — „Lidt, min Herre," svarede hun atter rødmende. „Undskyld! Jomfru! Jeg har den Vane, undertiden at sige høit Hvad jeg mener; men, som mine Venner først have gjort mig opmærksom paa, altid i et fremmed Sprog; saavelsom at Hvad jeg saadan siger, det mener jeg oprigtigt." — „Hvad unge Herrer sige til unge Piger," henkastede hun paa Fransk, „er vel ikke altid oprigtig meent." Efter det sidste Ord var hun ude af den ene Dør, og Hr. Captainen af den anden. — Paa Hjemveien snakkede han af og til høit med sig selv, saa paa Fransk og saa paa Tydsk. Da jeg har grumme lange Ører, opfangede jeg følgende Stumper, som jeg gjengiver i Dansk: „Captain von Müller — har Du faaet en Raptus — Fanden heller! er Man bleven alvorlig forlibt — da var det første Gang — hmm! sidste Gang — Hmm — Gammel engang — ingen Kone — ingen Børn — alene — tilovers — retter Jer! paa Commando! — Geværet i Armen! — En Engel i Armen! — Skal jeg? — vil hun? — Man maa dog overveie —

hvorlænge — Fremad! Marsch Marsch! —" Mere opfangede jeg ikke; thi han marscherede mig altfor stærkt.

Baronen havde ingenlunde over Ravnegaldret opgivet sit afskyelige Haab; Marthas Ømhed ved sidste Samværen maatte ydermere befæste det. Han tilstillede hende en billet doux — jeg betitler saaledes det „søde Brev;" thi det var paa Fransk — saa kunde jo Skolemesteren heller ikke forstaae det, ifald det skulde komme ham forøine. Han bad hende deri, at indfinde sig paa en vis Tid der og der i Lystskoven ved Slottet, for at gjøre nøiagtig Aftale om den hemmelige Vielse, og hvorledes Man videre havde at forholde sig. Dette, over Marthas Skjæbne afgjørende Stævnemøde fandt ikke Sted.

Dagen før var Captainens Livtjener Gjæst ved et Bondebryllup i ommeldte nedrige Præsts Pastorat. Hans Degn var med, og drak sig, som altid ved slige Leiligheder, halvfuld. „Veritas in vino d: af drukken Mand faaer Man Sandhed ud: Degnen sad, efter Bordet, ved en ligestemt Bonde, for hvem han roste Beværtningen, men trak paa Skuldrene ved at mælde om det tarvelige Offer. „Nei" blev han ved, „Solen kommer ikke til at putte sig mere end eengang, før her bliver et ganske anderledes Bryllup; men der kommer Du ikke til." — „Sludder!" svarede Bonden, „her er jo ikke lyst for Nogen; nu snakker Flasken." — „Gjør den det? Da see her!" — Han aabnede en Tegnebog — „Kan Du læse disse Blade? (tre Tidalersedler) — „Det var ikke godt Andet" sagde Bonden;

„men Hvad komme disse tre Lapper Bryllupet ved?" Degnen grinte: „Jo de gjør, for det er Offeret, som jeg har faaet forud." — „Hvem er det da, for en Ulykke, der gier saamange Penge for et Amen?" — „Ja det var det! Det siger jeg Dig ikke, om Du saa rykkede mig Tungen ud af Halsen, for den ene af disse Klude har jeg faaet for at brøle mit Amen, og de andre for at tie stille. Kan Du begribe det?" — „Nei jeg kan ikke; og vil heller ikke bryde mit Hoved med det — lad os faae en Taar endnu!" — Til denne Samtale var Tjeneren usect Vidne. Han brød sig ikke saa synderlig om den, før han saae de attesterende Tiere. Da faldt det ham ind, at dette Lønbryllup rimeligviis maatte være et stort Skjelmstykke, og muligen vedrøre hans Herre; skjønbt han ikke kunde udrede hvorledes. Han forlod derfor strax Gildet, ilede hjem og berettede Hvad han havde hørt. — Captainen summede sig en Stund paa dette hersens, og fattede halv om halv Mistanke til Baronen; og snart ahnede han, at det maatte være Martha, der skulde bedrages; hvordan? kunde han ikke blive enig med sig selv om. Dog uden lang Betænkning lod han sadle op til sig og Tjeneren, at denne kunde holde hans Hest, medens han selv var inde til Skolemesterens. — Han fandt alene hjemme den, han søgte. „Jomfru!" sagde han hastig, „jeg kommer for deres Skyld. Jeg troer at være kommen paa Spor efter en skjændig Plan til at gjøre Dem ulykkelig." — Hun blegnede, men taug — „Troer De, at Baronen vil gjøre Dem til sin Kone,

saa bedrager De Dem selv. Han vil forføre Dem ved en Comedie; men som for Dem bliver til en Tragedie. Degnen i Hurleby er bestukken, det veed jeg med Vished, og Præsten formodentlig ligeledes. Saavidt jeg kan forstaae, bliver De viet Brud, men ikke Kone — jeg har advaret Dem." Han bøiede langsomt Hovedet — „Rare Mand!" skrattede det ind gjennem den paa Klem staaende Dør. Han vendte sig hurtigt om mod den, aabnede, og saae — vor Ravn, der, med flaskende Vinger, raabte ham sit „Sukkermand!" imøde. „Ahah!" raabte han, „var det maaskee Dig, der udskjældte Hr. Baronen?" Han driede sig atter om mod Martha, som, aftørrende sine Taarer, svarede for Ravnen: „Det var den — og altsaa min første Advarer — Dem — min anden" — hun neiede dybt med nedslagne Øine — „skylder jeg Ære og Velfærd — det er en Gjæld, som aldrig kan dækkes." — „Maaskee!" lød Svaret; og den forvirrede Pige var ene.

Var det Baronens Nederdrægtighed, eller Captainens Bravhed, eller begge tilsammen: nok er det, den i Kvindehjertet opvakte Følelse for hiin kvaltes ganske, og gav Rum for Taknemmelighed — et stort Rum, hvor ogsaa Kjærlighed kunde faae Plads. Dette var Noget, som den sidste Elsker — jeg kan gjerne kalde ham saa — ikke endnu kunde forestille sig. Vel haabede han at have drevet den første Elsker ud; men om han selv vilde trænge ind, det var for ham uvist og langt borte.

Martha skrev et kort og koldt Brev til Baronen, hvori hun erklærede ham sin uforanderlige Beslutning: ikke videre at ville indlade sig med ham, hvisaarsag hun frabad sig saavel hans Breve, som hans Besøg. Denne Skrivelse lod hun en Nabopige aflevere paa det til hendes Undergang udseete Sted. — Samme Dag afreiste den skuffede Forfører.

At Captainen baade den Dag, og den næste snakkede tiere og høiere med sig selv, end sædvanligviis, behøver ingen Forklaring.

Degnens Bestilling hos ham var endt, han selv rundelig betalt, og i Begreb med at søge sit Hjem, da Herren kaldte ham afsides, og talte saalunde: „De har en Datter, og jeg mangler en Kone; det kunde hun blive, om hun ellers kan fatte Godhed for mig. Endnu idag vil jeg, med deres Tilladelse, aabenbare hende mit Hjertes Ønske. Opfylder hun det, saa beder jeg Dem afstaae deres Kald, der jo maa falde Dem mere og mere besværligt, at drage ind til mig, og her henleve rolige og blide Alderdomsdage." Den Gamles Øine vædedes, hans Hænder foldedes, og et bævende: „Gud velsigne Dem og hende!" var hans hele Svar.

Captainen lod spænde for en Cabriolet, tog Degnen op med sig, og befalede Kudsken at kjøre hen til Skolen. Underveis blev ikke talt et Ord; for Begge havde nok i at tænke.

„Jomfru!" talte han til den Udkaarede: „Jeg beiler til deres Haand nu, og siden til deres Hjerte. Her staaer deres værdige Fader som min Forlover." — Mindre overrasket end omtbevæget, traadte den herlige Pige hen mod Frieren, og sagde: „Jeg har læst og hørt endeel om Kjærlighed, uden selv at kjende den; men saameget kjender jeg til mig selv, at jeg vil vorde Dem en kjærlig Hustru. Her er min Haand; Hjertet følger med." Hun rakte ham den. Han greb den, trykkede den til sit Bryst, og saa til sine Læber og disse til hendes, og, med en Omfavnelse, til Faderens. — Det kan Man kalde en hurtig, men godtvarslende Forlovelse. Derfor slutter jeg ikke her; men byder Læsere og Læserinder til Bryllup.

Dette berammedes til ottende Dagen.

Endnu inden Fæstemanden tog hjem, mindede tilkommende Svigerfader om sin kjære Navn, og udbad sig Tilladelse at maatte medhave den i det nye Opholdsted. — „Derom kan ei engang være Spørgsmaal!" udraabte Captainen; „jeg kan takke **Claus** for min Lykke. Han skal faae saameget Kjød han kan hulke ned i sin Kro, hver Dag han lever. Jeg skal selv aftegne ham i Legemsstørrelse, og Maleriet høre til Gaardens bestandige Inventarium." — „Ogsaa jeg har nu strax en Begjæring," tog Fæstensmøen tilorde: „Maae mine to høitelskede Lærerinder, som jeg takker meest for **min** Lykke, overvære vor Foreningsfest?" — „Herom kan endnu mindre være Spørgsmaal," lød Svaret; „jeg vil selv paa Hjemveien indbyde dem."

Saa gjorde han; og blev Indbydelsen med Glæde modtaget.

Et Par Dage før Bryllupet fik Captainen Besøg af to kjøbenhavnske Venner. Disse, tilligemed de tvende Baronesser og Brudens Fader, vare de eneste Vidner ved Bordet.

Hvad der vankede, veed jeg virkelig ikke. De af mig Indbudne (til Beskrivelsen af Gildet nærmlig) faae altsaa tage tiltakke med deres egne Forestillingsevner, ligesom Tilhørerne ved visse Folks offentlige Foredrag.

To paa een Hest.

Poetisk Maleri af

S. S. B. og P. Sp.

Indledning.

„Fætter!" raaber jeg ind ad Døren til ham, „nu er det Gale kommet over mig." — „Da er det ikke første Gang" svarer han tørt, og bliver ved at skrive. — „Nei hør nu bare!" siger jeg, „jeg har undfanget" — „Lykkelig Forløsning!" — „Du maa assistere! Seer Du: Planen er følgende." Da jeg havde viist ham et Udkast til Samme, nikkede han allernaadigst med den Kjendelse: „Der kunde komme Noget ud af, naar Du er heldig." — „Heldig?" snærrede jeg stødt, fornærmet, „der gives Held i Spil, i Giftermaal; men ikke i Poesie: den kommer ikke udenfra, men indenfra. Den hører til de Ting, som ere i vor Magt. Den nu afgidsede Digtning skal være i Tvendes Magt: Du skriver første Capitel, som naaer dertil! Jeg det andet, som ender der! og saa videre indtil tolv. Ingen af os seer den Andens Arbeide, inden det Hele er færdigt. Her paa denne Seddel har Du Overskrifterne for dine ser; mine egne forbeholder jeg mig." — Herpaa gik han ind, og Sjettedagen kom følgende Tostæt ud af Væven.

P. Sp.

Første Billede.

Kjærlighedsdromme.

Deilige! — Pige? eller Engel? — Englepige! tiltaler jeg Dig. — Hvad der omsvøber dit Legeme, synes ikke at være nogetslags jordisk Stof, men en Sammenføining af Taagestjerner, som dit Belte en Strimmel af Mælkeveien, Spændet to Maaner — den ene i Ny den anden i Næ — din Brystnaal en Comet, og Sløifen laant fra Morgenrøden. — Dine Kinder have Gjenskinnet af blegrøde Nordlys. Dine Øine — ah! Du har dem ikkun halvtaabne, viser kun tvende smalle Riviter af koralblaae Vinterhimmel, og imellem dem Stjerner mørke og dog lysudstraalende. Gives der sorte Diamanter, saa er det to af disse. Hvad stirre de efter? saa hemmelighedsfuldt, saa længselfuldt. — Hvad seer Du efter? Cæcilia! — Dine bevingede Sødskende deroppe i den klare Æther? Eller — en Vingeløs hernede? — Drømmerske? Søvngængerinde? Dig selv ubevidst — Ha! Vogt Dig! Det er en farlig Tilstand. Naar Du opvaagner — o! at det ikke maatte blive paa Jorden! men skal Du vaagne her, neddale fra dit Trylleslot, maa da en øm Elsker som trofast Mage bære Dig blødeligt, som nu de Himmelske!

Jaja! der ere flere end Du, som saaledes drømme — vaagne — vækkes! — Hører Du mig? Putter Du min Skjønhedspriis ind i disse nydelige Smilehuller? Eller

spotter Du gjennem dem over min gammeldags Spaadom? Du tvivler; derfor smiler Du. Du er altsaa sikker paa Paradiset, der tilsmiler Dig, saa fuldendt i Ynde, i Nydelse. Har det da slet ingen Slanger? Det har; men skjult bag hesperiske Blomster og Frugter.

Salige Tidsalder! hvor der ei engang er Tanke om Tid; blot om Fremtids Trylleverden. — Elskovs lystelige Morgendrøm! der ikke veed af Tvivl, Frygt, Sorrig, Harme; fordi Stammeordet „Synd" ikke heller findes i Amors Breviar. Ak! hvis det nu skulde vise sig for Dig i Hymens Litanie? Naar maaskee Purpurlæberne bortvende sig fra Kys, og Smilehullerne forlænges til Rynker. — Eia! seer Du end intet levende Væsen, da sees Du saameget vissere af hine Tvende hisithenne i begge Sidegrundene, mere end halvskjulte af nysudsprunget Bøgeløv.

Hvo er denne tilhøire? Kjækhed og Mildhed parre sig i det ungdommeligt skjønne Aasyn. Den brunlige Kind tyder paa Livsfriskhed. Overlæben krummer sig smaat opad, hovmodig af nysfremspiret Skjæggefnuk. Hielaaget sænker sig ydmygt, som blændet af Solstraaler — jaja! Cæcilia er ogsaa en Sol — hans Sol! Hans Morgensol! Hun er hans første Kjærlighed — ikke saa Hans der tilvenstre. — Han er endnu smukkere, troer jeg — lad mig see noiere til — ja han er — nei han er ikke — Frækhed og Falskhed vanhælde, misdanne den skjønne Ansigtsform. Hans Øine ville opsluge hende, hans Mund er sat ilave til, be-

drageriſk at lokke hende. Man maa anſee ham for hendes onde Engel, ligeſom Hiin for den gode. Hvo af dem ſkal ſeire?

Andet Billede.

Læſeſelſkab.

Ja ſaamænd! er det ikke Hr. Kammeraad **Smørumovre** der ſidder og ſtuderer en Avis, og Fru **Smørumovre** en anden, og Hr. **Strunkmann** en tredie. — Diſſe Blade maae juſt nu være indtrufne med Poſten; thi ellers var Kortſpillet ikke ſat ibero. Det er Whiſt, ſom Man ſeer af de tretten Stik, Hr. **Strunkmann** har liggende i en Række foran ſig — gratulerer! De har altſaa gjort Storſlam. Hvorledes kan da en Avis tiltrække ſig deres Opmærkſomhed? Jovel! Øinene hvile paa fem Tal af ſidſte Trækning i **Altona** eller **Wandsbek** — har han vundet eller tabt? er ikke muligt at læſe i dette iskolde Anſigt.

Jeg antager ſom afgjort: at de allerfleſte af Jer kjende Hr. **Strunkmann**; men gives der Nogle, ſom hverken have ſeet ham, eller hørt tale om ham, ſaa vil jeg gjøre dem bekjendte med dette offentlige Mandfolk. — Han er midaldrende, høi, rank, mager, ſiint klædt, dog ikke paa

nyeste Mode, men i denne Henseende nogle Aar tilbage. I sit Væsen er han afmaalt, høfligtør, og saa alvorlig, at Man ei engang kan slaae et Smiil af ham. Ligesaalidt kan han opbringes, eller bringes ud af sin mentale Ligevægt. Derhos er han paa ingen Maade fraſtødende; men tager Deel i enhver Samtale, uden at støde, uden at modsige; hvisaarsag han gjælder for en dannet og artig Mand. Han sees da gjerne i gode Huse, saameget hellere, som han er udmærket færdig i alle nævnelige Commerceſpil, og derved aldrig gjør mindſte Udsættelse paa Medſpilleres aabenbare Feil; hans eneſte Bemærkninger beſtaae i et kort „godt ſpilt!" „ſiint!" „meſterligt!" eller „det var uheldigt" „det kunde Ingen drømme om, at den ſad paa den Haand," og lignende undſkyldende Yttringer. — I endnu større Yndeſt ſtaaer han formedelſt ſine udbredte Kundſkaber, dem nemlig ſom af alle ere de intereſſanteſte: han veed først, naar en Handlende ſtaaer paa Nippet til at ſpringe, naar den og den Dame vil ſpringe i Brudeſeng, den og den vil kryde først i Barſelſeng, den og den har været i en fremmed Seng, o. ſ. v. Men fortræffelig især er den Methode, han anvender i Meddelelſer af Dagsnyheder: han buſer ingenlunde uopfordret frem med dem; han lader ſig purre, fritte, og ſynes nødig at aabne for Poſen. Først hilſer han paa de Tilſtedeværende hver for ſig, ſpørger om dens og dens Families Velbefindende; og naar han ſaa gjenſpørges: „Hvad Nyt i Staden? Hr. **Strunkmann**!" tager han ſig først en Priis, tørrer Næſen, vidſker Kjoleflipper-

ne, og svarer betænksomt og ligegyldigt: „Ikke noget af Betydenhed — der siges saameget — Man kan ikke sætte Liid til Rygter — Hm! — jah! — Man vil vide, at Frøken — maaskee De ogsaa har hørt det? jeg for min Deel vil endnu see det, førend jeg troer det — det var beklageligt saavel for hende selv som for hendes agtværdige Moder" o. s. v. indtil Løndommen langt om længe kommer for Dagen. — Saaledes vinder han sig, skjønt den slemmeste Klaffertand, Navn af „et godt Menneske!" foruden The, Aftenspise og Spilindtægt; thi taber han engang lidt, vinder han enandengang mere. — Ogsaa Tallotteriet tolder til ham; thi jeg veed fra Collecteuren, at han, ved at spille paa simpelt og bestemt Udtræk, trækker en aarlig Fordeel af omtrent et Par Hundrede Daler. — Hvad synes I om saadan en Mand? — „Intet Andet end godt!"

Kammerraaden der! siges der heller ikke Andet end Godt om. Han begyndte tidlig som Volunteur i et af Collegierne, avancerede i Tidens Fylde til Copist, Fuldmægtig, Contoirchef og Kammerraad. Han var nøiagtig i sine Forretninger, underdanig mod Foresatte, nedladende mod Undergivne og i sin Tale høielig mod Alle. For tyve Aar siden gjorde han et Partie, som ogsaa var meget godt; thi Konen tilførte ham en Snees Tusind. Og strax efterat han havde faaet sin Titel, tog han Afsked, og lever nu af sine Midler, dem han stedse har vidst at formere. Han gjør forresten ikke noget Menneske Godt, undtagen forsaavidt at han fører et godt Huus. Naar han døer, vil

han faae en peen Begravelse, og et kjønt Følge; maaskee et Vrevers i en Avis; men næppe nok et Par Taarer, for Synds Skyld, af Enken, hvis hun skal overleve ham. Ogsaa det er godt; for Hvad skal den Flæben til?

Om ham, der vender sin brede Ryg til os, mæler jeg for det første slet Intet; men dreier han engang det brede Ansigt herom, saa er det tidsnok.

Om Fruen skal jeg ikke sige meget Mere, for hun siger nok om sig selv, saavelsom om Andre — det første Godt, det andet Ondt; undtagen naar hun læser, spiller Kort, og sover.

Den kjære Cæcilia, som sidder paa Tronen bag ved de Fire, har ligeledes Noget at læse paa. Det er et lille Brev, skrevet paa rosenrødt Papiir. — Jeg tør bande paa: det er et Kjærlighedsbrev! Hun seer saa andægtig ud. Men hvem er det fra? Formodentlig Een af de to Snushaner, der belurede hende i Lystskoven. — Vær ikke for hurtig med at svare! Der gives endnu eet Lotterie — foruden de tvende, Hr. Strunkmann spiller i — og det er et svært Hazardspil. — Sindig! forvarlig! min Go'e! — Men, det er sandt: hun er kun nitten Aar. Hast Du doch Klugheit nicht — ich Wünsche Dir Glück!

Tredie Billede.

Fuglesang.

Man har ifordumstider baade her og der lagt sig stærkt efter Fjederslægtens Sprog, især med Hensyn til disse Skabningers formeentlige Spaadomsgave. Deraf den endnu gængse Talemaade: „Jeg har hørt en Fugl synge om Saadannoget;" hvilket vil sige saamegetsom: „Jeg er kommen under Vær med" „jeg har udsporet" „ad Lønvei opdaget." Da det ligger i Menneskenaturen, helst at gribe ind i det Sælsomme, Dunkle; med størst Ivrighed at udfinde noget Slemt, Skummelslet, Fordærveligt, saa kan Man let forklare sig, hvorfor Ravne og Krager, disse grimme fældskrigende Retterstedsgjæster, have havt Hovedroller i profetiske Dramaer. Men i det erotiske henvender Man sig til Lærken, Nattergalen og dens ægte Barn Droslen. — Skjønne Cæcilia! Til een af disse lytter Du; dens kjælne Toner gjennemtrænge dine Ører, gjøre dit ømme Hjerte blødere — o! at ikke falske Anelser maatte fylde — og siden sprænge — eller, naar de bortflyve, lade det indkrympes! — Du har lukket for Øinene, for udelukkende at hengive Dig til Høresandsens Trylleri. — Pigelil! Troldom! Troer Du ikke paa denne rædsomme Misbrug af Naturkræfterne, Naturdrivterne? Ha! Der seer jeg Troldmanden, adskilt kun lidet fra Dig ved ugjennemskueligt Løvværk. Harpen er hans Tryllestav, hans Mund udsiger — udsynger Be-

sværgelsesformularer — Barnlille! Du kjender „Pompejis sidste Dage;" Du er disse Dages Jone! Men denne er ikke din Glankos; det er Ægypteren! Aandebesværgeren — Fordærveren Arbaces. Han begynder listeligen med Vuggeviser til at søvndysse; men han vil vække med Orgier! Da flygter Søvnen, med skjønne Drømmer, gode Engel — Djævelen og hans Engle indtage den Forsvundnes Sted, og udbrøle Spotteviser.

Du veed nok Betydningen af „Sirenesang;" dette Slags foredrages ogsaa af Mandsstemmer. Han der! giver just en saadan tilbedste; den er saamegetmere forførisk, da han stiller sig an, som om han troede sig allene, og Dig saa fjern, at Lokketonerne ikke kunde naae Dig. Luk for dem baade Øren og Hjerte! eller, hvis Du kan, saa forestil Dig, at Du hører varslende Uglehyl — Nei! bliv kun! hist skimter jeg din Glankos — han nærmer sig, han vil mane Spøgelset.

Fjerde Billede.

Katteconcert.

Den er firestemmig! ikke i almindelig Bemærkelse; thi den er sammensat af tre Sopraner og en Bas. Frøken

Virli er første Sopran, Jomfru Nip og Fru Smørumovre udføre den anden skifteviis, og Hr. Strunkmann giver ad libitum hule Brum. Skade er det, at Jomfru Nip mangler de fleste af sine Fortænder, hvorved hendes Toner ikke vorde saa marqverte og prononcerte som Hines; men det er Mængden og Hurtigheden, som erstatte dette Savn. Frøkenen synger med fuldkommen Præcision, dog lidt for gjennemtrængende, hvilket gjør, at Man antager de to andre Sopraner for svagere end de virkeligen ere.

„Men Hvad synge de da?" — Et gammelt og ganske almindeligt Thema, men med uendelige Variationer, som bevirke, at det stedse holder sig: En Pige har havt en ulykkelig Kjærlighedshistorie, derfor har hun taget Livet af sig. Hvorledes dette her behandles, kan jeg tilfredsstillende berette, eftersom jeg, useet, var tilstede paa Generalprøven.

Frøken V. Det er vist nok: „Kjøbenhavn bliver snart ganske demoraliseret."

Fruen og Jfr. Nip. „Hvis den ikke allerede er det."

Str. — „H—m!"

Fruen. „Hvad er der nu igjen paafærde?"

Frøk. „Ih du min Frelser! Veed De ikke, at een af Hovedstadens forgudede Skjønheder imorges sprang i Peblingesøen?"

Fruen og Jfr. Nip. „De spøger — Hvem?"

Str. „Nei! det er altfor sandt."

Fruen og Jfr. Nip. „Men hvem da?"

Frøk. „Hende, for hvis Skyld de unge Herrer hvert Øieblik vare færdige at knække Halsen paa hverandre; Spækhøkerdatteren der paa Hjørnet af —"

Fruen. „Nu har jeg hørt det med!"

Jfr. Nip. „Nei vil Man bare see!"

Str. „Det gjør mig ondt for Faderen; han er en kjøn skikkelig Mand —"

Frøk. „Men Moderen?"

Str. „Ja jah!"

Frøk. „Naa, De kjender hende — Hun har ogsaa været med i sin Tid; men slap bedre derfra. Hun var ret taalelig, men uden Opdragelse, som nu saadan en Haandværkstøs kan være. Man vil vide, at hun i nogen Tid blev holdt af en vis stor Herre — Datteren har taget Exempel af Moderen —"

Jfr. Nip. „Hvem monstro nu faaer det nydelige Shawl, hun gik og blærede sig med?"

Fruen. „Og hvem havde vel foræret hende det? Og hvorfor?"

Jfr. Nip og Frøk. Hvorfor? det veed Man nok — hi hi hi!"

Str. „Maaskee den unge rige Hr. **Arbaces**; han havde meget tilovers for hende. H—m!"

Jfr. Nip. „Skulde det ikke ligesaasnart have været den nyselige **Glankos**? Det kom mig rigtignok for, som det var ham, jeg for en Tid siden saae kjøre en Skovtuur med hende. — Mon hun ellers var? De forstaaer nok —"

Str. Aaja! Hendes Figur! H—m!"

Frøk. „Hvad skal vi ha' imorgen?"

Str. „Den forladte Datter."

Jfr. Nip. „Velbekomme! Det er ikke min Aften."

Eieih! Nær havde jeg forbigaaet een Hovedfigur. Det er Cæcilia! Hun er hist i Baggrunden ved at aabne Døren til hendes eget Gemak; hun vil da altsaa derind. Man seer kun det halve Ansigt; men er det andet Halve ligesaa liigblegt, saa maa hun virkelig ikke befinde sig vel. — Aah! det gaaer nok over.

Femte Billede.

Kjæresteſorg.

Den høieste Livslyst, den dybeste Bedrøvelse — hvi grændse de saa nær tilsammen, at Skjellet imellem dem ikke er bredere end den tynde Knivseg, paa hvilken, efter Arabernes Troeslære, der maatte vandres barfodet ind til Himmerige? — Arme Cæcilia! Du troede at have to Tilbedere for een — ak! det var den ene formange — derfor medeet sletingen! Dit Hjerte havde aabnet sig — var nærved at dele sig — juſt derfor er det nærved at vorde atter heelt — men — tomt!

Den rædlige Begivenhed, der af Sladdersøstre henslængtes i Hverdagshistoriers Pulterkammer, havde paa **Cæcilias** hidtil speilklare Sind en Virkning, liig den, som pludselig Opsvulmen af Dybets skjulte Kræfter frembringe paa **Vetterns** glatte Overflade: den plumres, mørknes, omtumles som af en Orkan; men denne formærkes ikke oventil, den raser forinden.

Hvilken af de Tvende har været hiin Selvmorderindes Forfører? Hun ønskede: det maatte være **Arbaces** — hvorfor ønskede hun det? Fordi hun, ved Selvprøvelse, var kommen til den Overbeviisning: at hun foretrak **Glankos** for hans Medbeiler; thi dennes Aasyn indgød hende øieblikkeligt en vis Benouelse, en uforklarlig Frygt, men som snart blev dæmpet, naar han aabnede Læberne, og talte endnu skjønnere med Øinene: da var han en ganske Anden; Tillid og Ro vendte tilbage i det uskyldige Hjerte.

Nu er, i det mindste, Roligheden der forstyrret; hun vender sine Øine frittende til Himlen. En Bog ligger for hendes Fødder, er gledet fra hende; den har ingen Oplysning givet, ingen Trøst — hm! Denne søge vi forgjæves i Bøger — tit forgjæves hos Mennesker; Du ei engang hos dine Forældre kan vente nogen Husvalelse i din Sindssmerte. Du kunde ligesaavel henvende Dig til **Strunkmann**, som sidder hos din Moder, og fortæller hende: at **Glankos** er allerede bleven usynlig og rimeligviis taget over med Malmø-Dampskibet; at **Arbaces**, med hvem han (**Strunkmann**) retnu havde talet, var, indtil samme Øieblik, uvi-

dende om Selvmorder, hvilket han beklagede, men forresten ikke tog sig videre nær; og at han meente, at komme hid iaften. Han er allerede kommen, og sidder ventende inde i Spillestuen. Han maa allerede have trukket; thi Kammerraaden har kun tre Kort at frembyde til behageligt Valg.

Forældrene ville nu spille Whist, mens den eneste Datters Liv staaer paa Spil. Deres Tanker ere ved en Grandissimo, medens hendes ere ved Gravene.

Sjette Billede.

Løvfald.

Jasaamænd! Nu har Sommeren sagt Farvel. Asken har allerede ladt sig afklæde, og Linden er ifærd med det. Jeg kunde næsten blive alvorligt stemt ved denne Naturdemaskering, omtrent som naar jeg kommer silde fra Bal, og trænger til Sengen. — Hvad! Hvem spadserer i Haven paa denne Aarsenstid? Det er Cancelliraaden! **Hærdebred**! Ham, der sidst vendte Nakken til os — vær saa god, og kik ham nu op i Ansigtet! hvis De behager. Det er værdt at see paa! reen Contrast til **Strunkmanns**! Jeg siger ikke Mere; bemærker blot: at magre Folk ofte

nære Fordom mod tykke Kjæver og trinde Maver. De tage ofte Feil, naar de anſee ſaadant ſom Beviis for Aandsſløvhed, plump Selviſkhed, og Ligegyldighed for Alt, undtagen Mad og Drikke. Vor fyldige **Hærdebred** er af Caracteer ganſke modſat den tørre **Strunkmann**: venligſindet, aabenhjertig hvor han bør være det, godgjørende mod Trængende, der ei ere uværdige til hans Hjælp, agtet og yndet derfor af flere end hans Slægtninge — henad Veien: Han er Peberſvend, ſom Hiin; jeg veed ikke hvorfor. — De drømmer næppe om, Hvad han har havt at beſtille hos Kammerraadens netop idag, ſom De ere ilav med at flytte ind til Byen. Det ſkal De ſtrax høre.

Hærdebred er en ſærdeles Velynder af **Glankos**, med hvem han er langt ude beſlægtet. Det tvivlſomme Rygte om Ynglingens ſkumle Forhold til den Selvdruknede er ogſaa kommet ham for Øre. Da han ogſaa har mærket til Dennes lønlige, endnu ei erklærede Kjærlighed til den ſkjønne **Cæcilia**, ſaa finder han ſig foranlediget til at fremme dette Hjertesanliggende, og til den Ende at udrøde en Mistanke, om hvis Ugrund han føler ſig overbeviiſt.

Jeg har en ufeilbar Foreſtilling om, hvorledes han har taget det fat. Jeg ſætter, at han har truffet Fruen og hendes Datter juſt ſom de vare færdige med Indpakningen. — Han lægger ikke Hatten fra ſig; men ſiger med Haſtfærdighed: „God Morgen, mine Damer! Uden Omſtændigheder, jeg veed nok, De flytter ind idag; men jeg har, henadveien, en Afſkedshilſen at bringe Dem fra Hr. **Glan-**

Fos. Han reiste saa pludselig, at han, efter Omstændighederne, ikke fik Tid at komme selv. Hans Morbroder i Fyen ligger, henadveien, for Døden; og har derfor, uden Omstændigheder, sendt Jilbud efter ham." Cæcilia kaster et hurtigt, skarpt Sideblik til ham; men Mama siger, med vantro Mine: „Man har dog sagt, at han var draget andetsteds hen." — „Det har jeg ogsaa hørt, henadveien; men, uden Omstændigheder, det er ikke saa. Jeg har selv seet ham kjøre ud ad Vesterport, og det gaaer ikke, henadveien, til Sverrig. Uden Omstændigheder, jeg veed den taabelige Bysnak, der, efter Omstændighederne, har udspredt sig, henadveien, baade hist og her; men det er, uden Omstændigheder, reen Opdigtelse. Jeg har i lang Tid lagt Mærke til det unge Menneske, henadveien; men hans Tænkemaade, hans Handlemaade er god, efter Omstændighederne, og jeg indestaaer for ham, som Cautionist og Selvskyldner, henadveien." — Cæcilia seer opad, som vilde hun raadspørge Nogen der: om Cautionen ogsaa var gyldig. Mama siger henadveien: „Det fornøier mig." — Det er Altsammen godt. Men nu paafølger Noget, som er ikke bedre end Godt.

Den smalle Ryg, med Vordugshatten ovenpaa — De veed nok — har baghenne en Fod paa nederste Trappetrin. Jeg veed Hvad han har isinde. Jeg hører ham allerede sige: „Jeg beer mine Naadige undskylde, at jeg, egentlig talt, paa en mindre passende Tid trænger mig ind til Dem, h—m!" — „De er altid Velkommen, kjære Hr.

Strunkmann!" svarer den naadige Frue; „men idag kan vi ikke ta'e imod Dem, som vi pleie —" „— Jeg beer! Jeg vilde blot med et Par Ord gjøre Dem bekjendt med Noget, som er meer end et løst Rygte — h—m!" Cæcilia seer forventningsfuld paa ham, og Moderen spørgende: „Det er?" — „H—m! Denne nyeste fæle Selvmordshistorie synes at skulle drage Følger efter sig, som, h—m! Jeg veed, det kunde maaskee interessere Familien her h—m! Det hedder, at Arbaces og Hr. Blankos vil duellere med hverandre, for at la'e Kaarde eller Pistol udvise den Sandskyldige — men da den Sidste er bortreist, bliver der vel ikke Noget af for det første — Akjah! Ungdom og Galskab! h—mh! En god Morgen! mine Naadige! og en fornøielig Vinter inde i Byen! En god Morgen!"

Solle Cæcilia! Nu vil hun nok see nedad — h—m! Den Vei skal vi Alle. Hverken Du eller jeg veed, naar vor Løvfaldstid er forhaanden. — Ak ja! Den retter sig ikke efter Almanakken. — Ak nei! —

Syvende Billede.

Glidebane.

Velkommen min nordiske Vinter!

Din Frost stiver vore Vande, men ikke vore Hjerter; du udvider dem snarere, idet du indskrumper de hensluk-

rende Elementer. Varmen adspreder os, Kulden samler. — Om Sommeren bærer Sorteføen en enkelt Baad; dens glindsende Vinterspeil nu en munter Vrimmel af Skøitelø-bere. — Livets Speil!

Der bugter sig Een, med sammenslyngede Arme, aabner dem hverken for Venskab eller Kjærlighed; han har nok i sig selv — hvorlænge? — Der svinger Een sig smidigt mellem de Mødende og de Medfølgende: Han vil komme foran dem alle. — Hofsnog! det kan være, Du dog bliver den allerbagerste. — Flere af hans Slags! Seer til, om I kunne blive paa Benene! Hofgulvet er glat, slibrigt. — See! der er allerede Een paa Rumpen! Han har vundet sig en Stjerne, ikke paa Brystet, men længere nede. — Hist løbe To jævnsides, sammensoiede ved et Lom-meklæde. Skal det være Symbol paa Venskabsbaand, da er det løst: falder den Ene, saa slipper den Anden, og farer afsted paa egen Haand. — Hist er en dygtig Render; han trækker hele Tre efter sig med den ene Haand — han er en rigtig Manuduc-teur. — Der har vi Een, som gaaer baglænds; men derfor ikke Krebsgang. Mon det ikke er en Bankerotspiller? Han feier rask ud; men naaer han Maalet, vender han sig nok. Det maa være Creditorerne, hist staae stille og see efter ham — bagefter! — Denne kommer forlænds, med udbredte Arme, fremhugende Hoved — en Lykkejæger! Bræk ikke Halsen! Det skeer imellem. — Hvilket Optrin histborte paa Broen! Eenspænderkane — en Dame i den, en Herre bagpaa, og foran den steilende Hest og en anden Herre, som har fast i

Tøilen, og standser den. Et Stykke bag ligger en Dreng, og lidt længere tilbage er en Anden ved at reise sig: De maae være overkjørte. Har Hesten været løbsk? eller har Kjøresvenden af Kaadhed jaget saa urimeligt afsted? Mange Fodgængere have stivet Ryggene til Bolværkerne, og Flere hen foran styrte sig til Siderne af Veien. — Skulde Man ikke kunne kjende Hovedpersonerne? Jo! Han, der har grebet Hesten, er ingen Anden end den uforfærdede **Glankos** — han bagpaa **Arbaces** — han holder Pidsken hævet — truer han Hesten, eller sin forrige Medbeiler? Jeg troer næsten det Sidste. Damen? Hun er indhyllet i Pelsværk — Ansigtet vendt til den anden Side — Hovedet ligesom hængende — hun er vistnok besvimet. — Hvad om det var **Cæcilia**! Ja, saa ville vi snart høre Noget om en Duel.

Nu, **Glankos** er da ikke længere i **Fyen**; men **Arbaces** maa have benyttet hans Fraværelse til at beseire hans Elskede. — Vi savne **Strunkmann**; han skulde give os tilstrækkelig Oplysning.

Ottende Billede.

Duel.

Død og Verden! det er Alvor! Begge paa Commando, auf einmahl einzunehmen! Den ene Secundant tæller baade med Munden og med Sabelen; han vil nu fremsige

det sidste Tal ved hvilket begge Skuddene maae falde. — Dette er altsaa en Tvekamp „paa Tilnærmelse;" en smuk Maneer. — **Glankos** har allerede begge Fødderne til Jorden; **Arbaces** den ene hævet; ved „Frem!" vil han sætte den til Jorden og trykke af. Med hans Tilladelse: det er usikkert; i Standsningen kan Pistolen vakle, Sigtet forstyrres. **Glankos** er klogere; han har i sin faste Stilling et Secund til at tage skarpt Sigte; det er nok. Gid hans Kugle maatte ramme! i det Sorte! som Tydsken siger — ja ret i det sorte Hjerte! Men — det er det Eneste, jeg har at udsætte paa denne gammeldanske Processform, at den, som har Retten paa sin Side, ikke er vis paa at vinde; hm! saa er jo og Tilfælde med de nyere Tiders Gaasefjærsdueller. Jeg betakker mig for begge Slags. — Der hører ellers Noget til, med Sindsrolighed at være belavet paa Udfaldet af saadanteet „Rouge et noir." **Glankos** synes mig kold — ikke bleg; **Arbaces** temmelig rødmusset: Han er hidsig, arrig; jeg vædder han taber Spillet. — Skulde det være om **Cæcilia**, de spille „Gagne-perd?" Det veed **Strunkmann**; men han veed ligesaalidt som vi Andre, hvem af dem nu skal trække heldigt af. — Jeg troer, **Arbaces** har isinde at træffe Modstanderens Hoved, denne hans Midie. Dette er rigtigst: jeg holder mere af „tirer bas!" end „tirer haut!" — Man har en større Skive. — Naa, gid det da maa vorde som jeg ønsker: **Arbaces** a bas! **Glankos** a haut!

Niende Billede.

Flygtlingen.

Det er Sydkanten af Sveen, vi her have for os. To unge Mennesker øve sig i Fægtning, med Rappierer. See, see! det er jo begge Secundanterne ved Duellen mellem **Glankos** og **Arbaces**. De maae være flygtede herover med Seierherren — ih! der sidder han afsides fra dem — det er **Glankos**! Saa maa hiin være falden; det var en god Død, meget for god til ham. Han borde smagt den i lange Drag, nedsvælget den bittre Medicin draabevis paa en langsommelig Sotteseng, drøvtyggende den haarde, uforbøielige Masse af idelig repeterende Syndeskyld. Men, af hans Sygdom kan ventes Recidiver!!

Er det virkelig **Glankos** selv? Hiin livsfriske Ungersvend, den aabne, frimodige, altid glade i Aands og Legems Kraftfylde? Nu tyder hans blege Ansigt paa Livskede, haabløs Tungsind. Den venstre Arm støtter, med Fingrene vidtspredte paa Jorden, den bøiede Krop — Sindet maa vel ogsaa være bøiet. At have skilt et Medmenneske ved denne Bevidsthed om Tilværelse, sig selv fra Fødeland, fra Venskab, fra Kjærlighed — det kan nedbøie — for stedse? Uden Haab om at reise Dig igjen? — Fortvivl ikke! Det er den Feiges „Exit."

Skulde Du ikke have flere end een Ven tilbage, da gjælder han meer end en heel Skare. Din pluskjævede

Særdebred har, siden din Flugt, givet Droschkerne Noget at bestille: været saa hos Den, og saa hos Den, for at sætte din Sag i det bedste Lys, og stemme høie Vedkommende gunstigt for Dig. Han har havt Held i sine Bestræbelser: Mange Dage vil det ikke medtage, før Du kan vende Ryggen til Tyge Brahes D. Vel ere Duellovene strænge; men de ere nemme til at sove. Ærens Love ere imod dem — over dem. De ville snart gjengive Dig Hvad Du har — ikke mistet; men allene savnet en Smule. Snart staaer Du igjen amnesteret i din Fædrenestad — og — saa!!!

Tiende Billede.

Hospitalet.

— Hvad saa? — Joh! Hr. Fætteren er altid rede til at jævne Forviklinger, løse Knuder, binde de ægteskabelige — Man veed nok, hvorfor — men paa denne hans Traad er nu kommen en forbistret Kurre. Vil De blot selv see! Jeg sætter et stort Spørgsmaalstegn til hans „Og saa?"

I dette Værelse er kun een Seng, og i denne een Patient, og det er Cæcilia. Hille den slemme Syge! Hvor hun har skæmmet sig! Ansigtet bleggraat, indfaldet, Ar-

mene, før saa fyldige, nu tynde og flattede. Jojo! Hun har været dygtigt i Skole. Hun smiler rigtignok; men det er tvungent; det er blot for at berolige Mama, som sidder ved Sengen, og skotter hen til Lægerne, som staae ved Vinduet, hvor de have holdt et Privatissimum paa Latin. Den ene noterer i sin Sygejournal — en Dagbog af sit Slags; den anden er ved at skrive en Recept; den tredie skeler ned paa Samme med koldsuur Mine, som vilde han sige: „Der hjælper ingen Ting; hun er leveret. Min Hr. Broder kan gjerne ordinere hende en Skjeppe Salep, en Tønde Rugmeel, og en heel Læst Lichen islandicus; hun maa alligevel snart derhen, hvor der vorer suligo paa Tænderne." — Det er kedeligt! Saadan en smuk Pige, og en riig Pige ovenikjøbet! skal liste sig af, uden at have været i Brudeseng! Men, Hvad skal vi sige! Det gaaer flere ligesaadan. Hjerteforg er vanskelig at curere. Det er en Hverdagsfeber, ei engang intermitterende. Cortex peruviana selecta virker ligesaameget som bart Vand.

Hm hm! jeg tænkte det nok: **Arbaces** var en lumpen Hjertetyv; dem han nu ikke kunde stjæle eller røve, dem gjorde han sig dog al Flid for at spolere; han har seceret flere end hendes, **der ligger**. Og **Glankos**! hm! jeg har altid havt gode Tanker om ham; nu veed jeg ikke, Hvad jeg skal sige. — Hillemænd! Fru **Smørumovre**! glemmer De ikke, at det er Whistaften hos Etatsraadens? Klokken gaaer til syv, og De skal jo hjem først! Maa jeg

byde Dem min Arm? — Adieu Jomfru Cæcilia! og god Forbedring! De skal saamænd være med paa det sidste Bal forvinter! Adieu!

Ellevte Billede.

Elysium.

Ikke hiint hedenske under Jorden, eiheller det christelige over den; men det imellem Toldbodveien og Castellet, der ikke bærer sit Navn medrette, eftersom de, her færdes, ikke ere Aander; hvorvel Een og Anden seer ud til det. Og det gjør nu virkelig hiin Evadatter i Morgendragt. — Betragt hende nøiere! det er Cæcilia lyslevende!

Saa er hun virkelig undsluppen Døden og hans Handlangere. Gid det Samme var Tilfældet med Sorgen og Grædmelsen! Dog, paa det lange Sygeleie har hendes Sjæl vundet i Kraft, hvad Legemet har tabt. Ak! i ti Uger er hun bleven ti Aar ældre: det er ogsaa en Vinding, og som ikke misundes. Hun har overlevet sin Blomstretid, med dens Farer. Hun vorder ikke gammel Jomfru; hun er det allerede, og gaaer, med et Haab, sikkrere end noget blot jordisk, sin Forklaring imøde. Under sin

stille Gang vil hun vinde en Kjærlighed, der ikke skylder legemlig Skjønhed sin Fødsel og Næring.

Hun understøttes af een hende lignende Veninde, idet hun som en Fremmed skrider hen mellem de Mange, uden at skjænke Nogen et Blik — det er vel! thi hisset staaer den begrædte Glankos, lænet til et Træ, og stirrer paa Dig — hans Ansigt har samme Farve som dit; den vil det ogsaa beholde. Forgjæves tiltaler Du ham trøstende, oplivende, gode Hærdebred! Lyden, der udgaaer gjennem dine smilende Læber, springer tilbage fra hans Øres Trommehinde: „Hun er tabt for mig!" sukker han. „Nei nei!" hvidsker hans anden Fader, „det er et glædeligt Forvarsel, henadveien, just som Du træder op paa dansk Grund. Uden Omstændigheder! Fat Mod! Hun seer slet ikke saa daarlig ud, efter Omstændighederne. Du skal endnu faae hende henadveien, min kjære Søn!"

Det vil komme an derpaa. Jeg tvivler.

Tolvte Billede.

Et lille Familiestykke.

Mine Herrer og Damer! kjender De disse To? Ham paa Sophaen, og hende paa hans Skjød? Aah! De har jo seet dem før — sidste Gang rigtignok temmelig blegnebbede. Nu har hans Ansigt et rødbrunt Anstrøg, og hendes Kinder to Roser, saa friske som nysudsprungne; og det er tilforladelig ingen hectiske; det svær jeg Dem til. Vil De see, hvor saligt de smile, de lykkelige Ægtefolk! Han har sin Høire om hendes smekkre Liv; hun sin Venstre om hans Skuldre, som sig hør og bør; men Begges Øine hvile paa en lille nysselig Krabat, der hviler sig til Moders Knæ, og leger der med Faders Uhr. Den Slubbert ligner ham opaddage. Mine smukke Damer! De gad gjerne kysse ham. — Jaja! hvem af Dem, der ikke har sig saadaneen, saa see til at De kan faae en! Man vil ha' til, at det er det Allerrareste, som Kjærlighed gi'er. Elsk! det forstaaer sig, med Tempo, paa en kjøn Maade! Saa kommer det nok.

Ha! det er saa naturligt: Hun har Strikketøiet i høiere Haand; men det hænger ned og hviler. Han holder en Bog i den venstre — jeg vædder, at det er Vos's „Luise" — Han kan selv være hendes Elsker! Det kan han gjerne, fordi han er gift med hende; det er saameget desto rarere. Naa! gid det maa vinde og vare!

Ah! der opdage vi et halvt Ansigt bagimellem de kjære Ægtefolks — det tilhører den gode Værdebred. Han skotter ned til Purken! See kun! Du faaer nok Glæde af ham. Og saa formoder jeg ogsaa, at Du indsætter ham til din Universalarving.

Naa, mine Høistærede! Var det ikke et særdeles rart Stykke? Hvem af Dem, der har Lyst, see til, om De ikke kan forfærdige saadaneet, bare for deres egen Fornøielse!

Mange Tak for deres Besøg! Kom snart igjen! Adieu!

Gywl.*)

Paa Nordenden af Sallingland
Der ligger en Gaard med en Have —
Naa, Saadant snart allesteds findes kan;
Men ingensteds vil Du finde, hvad der
Dig ret vidunderligt rører.
„Hvem er du? Hvorfra er du kommen her?"
„Fra Heden herude, og Gywl er mit Navn.
„Jeg meies og brændes med Lyngen;
„Til Bagning og Feining jeg gjør da lidt Gavn.
„Herind er mit Frø baaret af en Fugl,
„Det spired, saa lod Man mig vore.
„Nu kan jeg dog Mennesker tjene til Skjul." —
„Min sandten! Du er io det deiligste Træ,
„Gule Blomster og mørk rønne Naale!
„Du tjener jo baade til Smykke og Læ.
„Men du er indenlandsk! det var slemt!
„Varst du blot fremmed, du stod dig;
„Nu blier du vel ryddet og hastigen glemt."

*) Henhørende til den i foregaaende Deel aftrykte Cyclus af danske Træer.

fol. 30814